



V Trstu pomagajo dijakom, ki so predčasno opustili šolanje



Mošeja je v Tržiču samo stvar časa

V DSI o pregonu koroških Slovencev ob 70-letnici nacistične izselitve



13

5

8



Sredi Poljan pravi trg

21024

21024

977124 666007

SREDA, 24. OKTOBRA 2012

št. 251 (20.574) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v nas Zkrž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskami pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzene in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

Nujen globalni razvojni model

ALJOŠA GAŠPERLIN

Vprašanje škedenjske železarne postaja vse bolj pereče. Zadnje deželno omizje ni prineslo večjih novosti, razen zagotovila, da bo javna uprava pospešila postopek za izdelavo programskega sporazuma o proizvodni preusmeritvi železarne, ki ga bodo predstavili v Rimu. V njem bosta tudi zahtevi sindikatov, naj bo postopno zapiranje tovarne pod nadzorom javnih upraviteljev in naj bo vezano na bonifikacije v tržaški industrijski coni. To stališče je poudaril tudi tržaški župan Roberto Cosolini, ki je pred pristojno deželno odbornico Sandro Savino ponovil, da je glede železarne pesimist. Vajeti mora vsekakor obdržati v rokah javna uprava, saj mora skrbeti tudi za delavce in socialo.

Dejstvo je, da se železarna potaplja v močvirje, iz katerega se ne bo izvleklia. Čez manj kot tri tedne bo ponovno zasedalo deželno omizje. S tega pomembnega sestanka naj bi izšel dokument za pristojno ministrstvo z vsemi smernicami za preobrazbo železarne do konca leta 2015. Do takrat naj bi železarna delovala, medtem pa bo potreben točno določiti, kaj bo nastalo namesto nje in kaj bo z zaposlenimi delavci.

In ravno tu se nekaj zatika. Železarna ni problem zase. Z njo delijo usodo mnogi, od družbe Elettra do tovarne Sertubi in drugih povezanih dejavnosti. Zadevo je potrebno torej obravnavati globalno in imeti pred očmi vso produktivno verigo, drugače se lahko ponovi zgodbba bivše rafinerije Aquila. Deželna in lokalne uprave so zadnja leta za železarno storile zelo malo. Zdaj se je stvar malce premaknila, toda še vedno ni neke globalne strategije. Skratka, za vsak problem iščemo ločeno rešitev in za to ustavljamo ločeno omizje ...

Na vse to so vplivale nekatere odločitve v zadnjih letih, ki so bile prej politično kot ekonomsko in razvojno usmerjene. Spremeniti Trst v turistično mesto brez industrije, ki sloni na trgovini in ladjah za križarjenje, je bila desnosredinska vizija, ki ni prišla dalje; doseglpa je rezultat, da je industrija na psu. Toda v hudi kriзи so tudi druge panoge, predvsem - trgovina.

Potrebljeno je torej, da se politika končno prebudi in zasleduje nek razvojni model za Trst, ki bo podlaga za rast. Drugače bo ostalo vse po starem, a to razliko, da bodo delavci železarne doma. Pod Škednjem pa bo razvalina, katere odstranitev bo zahvalila ogromno denarja.

RIM - Proračunski zakon 2013

V poslanski zbornici bitka za prispevke slovenski manjšini

ZDA - TV soočenje

Obama močnejši v zunanjji politiki



NEW YORK - Ameriški predsednik Barack Obama je na zadnjem televizijskem soočenju z republikanskim predsedniškim kandidatom Mittom Romnijem nastopal agresivneje od nasprotnika, ki se je prenenetljivo dosti strinjal s sedanjim zunanjim politiko ZDA, kar je bila sicer glavna tema debate. Obama je po soglasnih ocenah zmagal po točkah glede zunanjne politike, vendar pa je vprašanje, koliko bo to vplivalo na nadaljnji potek kampanje.

Ameriško javnost pa medtem vznemirja Ku Klux Klan. Trije njegovi pripadniki so v Lousiani sežgali temnopolto dekle.

Na 11. strani



ITALIJA - Službi za civilno zaščito grozi paraliza

Po obsodbi zaradi potresa v L'Aquili odstop vrha komisije za nevarnosti

RIM - Mednarodna znanstvena skupnost je ogorčena nad ponedeljkovo odsodbo sedmih italijanskih strokovnjakov, ki jim je sodišče izreklo šestletne zaporne kazni, ker so spomladji 2009 podcenili nevarnost potresa v L'Aquila. Ameriška Zveza zaskrbljenih znanstvenikov je odsodbo označila kot »absurdno in nevarno«.

Eden vodilnih italijanskih fizikov in vodja vladne komisije za zaščito pred velikimi nevarnostmi, ki so ji pridpalili obsojeni strokovnjaki, Luciano Maiani pa je medtem odstopil. Kot je pojasnil, komisija ne more več mirno in normalno delati, zaradi česar bodo odstopili tudi njeni preostali člani. To pa vznemirja službo za civilno zaščito. »Grozi nam popolna paraliza na področju predvidevanj in preventive«, so sinoči sporočili iz njenega vodstva.

Na 11. strani



MATTEO MARCHIÒ LUNET
SANIVET
MULTISERVICE
TRST - UL. T. Luciani 4
TEL. 380 3787140

- DRUŽBENO-ZDRAVSTVENE STORITVE 24 ur na dan •
- BOLNIČARSKA OSKRBA •
- ZDRAVSTVENA OSKRBA •
- OSKRBA OSTARELIH •
- OSKRBA NA DOMU •
- PREVOZNA STORITEV v Italiji in tujini za zdravniške pregledne, sprejeme v bolnišnico in izhode iz bolnišnice •
- MASAŽA •

Clan FEDERSERVIZI



OVREDNOTIMO VAŠE ZLATO

Odkupujemo zlato in srebro

Prodajamo investicijsko zlato

2 AGENCIJI V TRSTU:

AG.1 Ulica Giulia, 25/A
AG.2 Ulica Dell'Istria, 17

STUDIO18 KARATI
www.studio18karati.net

Na glasovnici vrstni red Pahor, Türk, Zver

Na 2. strani

V tržaški občini po novem na voljo potrdila preko spleta

Na 4. strani

Dvajset goriških ulic bo lepših

Na 12. strani

V Štandrežu zasežene psičke že posvojili

Na 12. strani

Tretjina najemnikov ima težave s plačevanjem

Na 14. strani



SLOVENIJA - Izžrebali vrstni red predsedniških kandidatov

Na glasovnicah najprej Pahor, nato Türk in Zver

Prvi krog predsedniških volitev 11. novembra, morebitni drugi krog pa 2. decembra

LJUBLJANA - Državna volilna komisija (DVK) je včeraj z žrebom določila vrstni red na seznamu potrjenih predsedniških kandidatur, po zaporedju, ki bo enak tistem na uradni glasovnici. Na glasovnici bodo kandidati našteeti z imenom in priimkom, vrstni red pa bo naslednji: Borut Pahor, Danilo Türk in Milan Zver. Do konca tedna bo DVK po pošti poslala glasovnice tudi volivcem v tujino, predvidoma prihodnjem teden pa bodo vsa gospodinjstva v državi prejela brošure s seznamom kandidatov in informacijami, pomembnimi za volivce.

Na glasovnici bo poleg imen in priimkov kandidatov tudi navodilo volivcem, kako naj glasujejo. Glasovati bo mogoče že za enega kandidata, in sicer tako, da se obkroži zaporedna številka pred imenom in priimkom kandidata. Pahor bo na glasovnici naveden pod zaporedno številko 1, Türk pod številko 2 in Zver pod številko 3.

Seznam predsedniških kandidatov na glasovnicah bo na tokratnih vo-



Borut Pahor



Danilo Türk



Milan Zver

litih sicer kraški kot na dosedanjih volitvah, saj se za predsedniško funkcijo potegujejo le trije kandidati, ki so si uspeli zagotoviti zadostno podporo za vložitev kandidature. Aktualni predsednik Türk kandidira s podporo volivcev, podprt pa jo je z nekaj več kot 13.000 podpisami volivcev. Zver je kan-

did SDS in NSi, kandidaturi pa je priložil podpise 30 poslank in poslanec. Pahor pa je kandidat SD, njegova kandidatura pa je bila podprta s podpisi približno 4500 volivk in volivcev. V pondeljek se je tudi iztekel rok, do katerega bi lahko kandidati umaknili soglasje h kandidaturi in s tem izstopili

iz predsedniške tekme, a tega ni storil nihče. Pete volitve predsednika Republike Slovenije bodo 11. novembra. Če takrat noben izmed kandidatov ne bo prejel večine, bo 2. decembra sledil drugi krog, v katerem se bosta pomerila kandidata, ki bosta v prvem volilnem krogu prejela največ glasov.

SLOVENIJA - Po odložilnem vetu državnega sveta pričakovan izid glasovanja v državnem zboru

Zelena luč za zakon o slabih bankah

Koalicija ga zagovarja, opozicija se z njim ne strinja - Nad zakonom visi grožnja z referendumom

LJUBLJANA - Državni zbor (DZ) je po odložilnem vetu državnega sveta pričakovan znova potrdil zakon o ukrepih za krepitev stabilnosti bank, ki predvideva ustanovitev t.i. slabe banke. Naslednja ovira na poti k uveljavljanju te rešitev za sanacijo slabih bančnih terjatev je sedaj referendumski pobuda Sindicata kemične, nekovinske in gumarske industrije Slovenije.

Zakon ureja prenos slabih bančnih terjatev zunaj bančnega sistema na posebno državno družbo za upravljanje terjatev bank, t.i. slabo banko. Banke bodo v zameno za slabe terjatve prejete obveznice, za katere bo jamčila država. Zgornja meja teh poroštev je z zakonom določena v višini štiri milijarde evrov.

Zakon določa, da se bo določeno banko v te postopke vključilo na podlagi posebnih meril, predlog za prenos terjatev na slabo banko pa bo lahko dala banka sama, nova družba ali pa Banka Slovenije. Banka, ki bo vključena v omenjeni program, bo morala pripraviti poslovno strategijo, iz katere bo razvidno, kaj bo od tega reševanja imelo gospodarstvo in v kolikšni meri bo stroške tega reševanja nosila sama oz. njeni lastniki.

Slaba banka bo skušala prenesene terjatve unovčiti. V primeru, da ji bodo po petih letih še ostale neunovčene terjatve, se bodo te prenesle na Slovenski državni holding. Skupaj s slabimi terjatvami se bodo na slabo banko preneslo tudi spremljajoča zavarovanja, torej

premoženje, kot so nepremičnine ali lastniški deleži v številnih slovenskih podjetjih.

Koalicija je prepričana, da bodo banke, še posebej tri največje v pretežni državni lasti, tako očistile svoje bilance in bodo lahko začele s kreditiranjem gospodarstva, zato ga vidi kot absolutno prednostno protikrizni ukrep in poziva k čimprejšnji uveljavlavitvi zakona. Andrej Šircelj (SDS) je tako povedal, da gre za ključni protikrizni ukrep, ki rešuje tako težave bančnega sektorja kot probleme gospodarstva. Dosedanj način reševanja bank je bil po njegovih besedah neučinkovit, saj banke v zadnjih letih niso reševali slabih terjatev. "Čakali smo več kot štiri leta in zaradi tega je slovensko gospodarstvo v krču," je opozoril.

Prepričan je, da motivacije za reševanje težav ni bilo, ker se je zgodbne pometalo pod preprogo. To je označil za bančni banditizem, za katerega je treba najti odgovornost.

Bojan Starman (DL) je izrazil upanje, da bo zakon prečil svinjarje, ki so se dogajale v bankah. Nasprotovanje taki rešitvi se mu zdi poskus prikrivanja teh dejanj, ki so osrednji razlog za trenutne težave Slovenije.

V opozicijski SD pa opozarjajo, da gre za najdražjo rešitev za sanacijo slabih bančnih terjatev in se zavezajo za dokapitalizacijo bank ter reševanje slabih terjatev v okviru posebne družbe znotraj bančnega sistema.

Matevž Frangež je danes priznal, da imajo zaradi

številnih javnih polemik v preteklosti dokapitalizacije negativni predznak, vendar pa je njihov problem predvsem to, da v primerjavi z drugimi evropskimi državami niso bile zadostne. V SD sicer sumijo še, da gre pri prenosu premoženja na slabo banko za kriko za preprodajo državnega premoženja.

V PS pa jih skrbi predvsem hitro sprejemanje zakona in odnosnost podrobnih izračunov ter posledično nejasen obseg slabih terjatev in javnofinančnih stroškov tega načina reševanja bančnega sistema. Alenka Bratušek je priznala, da se koaliciji tako mudi, da je kakovost odločitev v ozadju in da se ne sliši številnih opozoril iz stroke.

Tako Frangež kot Bratuškova sta opozorila, da bo odgovornost za morebiten padec zakona na referendumu oziroma za njegove negativne posledice na koaliciji in vladu.

Kljud vnovični potrditvi v DZ nad zakonom namreč visi grožnja z referendumom. Pobudo za vložitev zahteve za razpis zakonodajnega referendumu je sprožil Sindicat kemične, nekovinske in gumarske industrije Slovenije. Tega skrbi za usodo nekaterih podjetij iz panoge, katerih lastniški deleži naj bi se prenesli na slabo banko.

Če pobuda in spremljajoči podpisi izpoljujejo vse zakske kriterije, bo moral predsednik DZ Gregor Virant v sedmih dneh določiti 35-dnevni rok za zbiranje potrebnih 40.000 podpisov za razpis referendumu. Pobudniki in vladade se sicer pogajajo o tem, da bi se pobudo umaknilo. (STA)

BOLJUNEC - Kraška podružnica društva za zdravje srca Slovenije

»Srčniki« v dolini Glinščice

To nedeljo jim je lepoto Glinščice in okolice razkazal domačin iz Boljunka Pavel Čurman



Pohodniki pred cerkvico Sv. Marije na Pečah

KRIMINAL - Trgovina z mamili in orožjem
Kranjsko tožilstvo vložilo obtožnico za 25 aretiranih v majske policijski akciji

KRANJ - Okrožno državno tožilstvo v Kranju je vložilo obtožnico zoper 25 oseb, ki so jih 11. maja aretirali v največji policijski akciji v zgodovini Slovenije, je poročal včerajšnji Dnevnik. Tožilstvo obtoženim očita kazniva dejanja nedovoljene trgovine pre povedenimi drogami in orožjem.

V priporu je še vedno 11 oseb, ena pa je v hišnem priporu, piše Dnevnik. V preiskavi je policija ugotovila tudi tokove tihotapljenja orožja prek Slovenije na zahod. Tako so policisti v okviru mednarodnega sodelovanja s policijama Italije in Francije prestregli kombi, poln nevarnega eksploziva in orožja. Domnevno naj bi bil namenjen tudi teroristom, slovenska policija pa je pri tem prijela tudi domnevne organizatorje takih tovorov. Policija je po akciji sporočila, da v ovadbah združbi očitajo 193 kaznivih dejanj, ovadenih naj bi bilo 47 ljudi. Večino so jih po zasljišnjih izpuštili na prostost.

Jutri Lynx Magazine

KOPER - V tokratni oddaji Lynx Magazine, ki jo pripravljajo slovenska in italijanska uredništva TV Koper in deželnega sedeža RAI - Trst bodo obudili spomin na prvo svetovno vojno in razkrili nekatera dejana takratnih oblastnikov, ki so povezana s politično demagogijo in vojaško propagando. Skozi objektiv treh izjemnih fotografov bodo pokazali utrip Istre in njenih prebivalcev pred 100 in več leti. Svojevrstno zgodbo, s poudarkom na svobodi, pa je pisalo tudi več kot 4000 pevcev iz 41 držav, ki so se zbrali na festivalu Europa Cantat v Torinu. Za konec bodo gledalci popeljali še v svet okusov - takih, ki združujejo in odpirajo poslovne priložnosti. Lynx Magazine bo na sporednu TV Koper jutri ob 22.30.

V Srednjem bodo jutri pravili stare beneške pravce in ...

SREDNJE - V gostilni Sale e Pepe v Srednjem bodo jutri od 20. ure dalje pripovedovali stare beneške pravlice. Protagonistke večera z naslovom Pravce prav... raccontare... bodo Luisa Battistig, Gabriella Cicigoi, Noriana Scignaro, Ada Tomasetig in posebna gostja iz Furlanije Lussia di Uanis. Pripravili bodo tudi degustacijo tipičnih domačih jedi. Za informacije in rezervacijo je treba poklicati na telefonsko številko 0432/724081. (NM)

Konec tedna gobarski praznik v Pregarjah

PREGARJE - Sedmi tradicionalni gobarski praznik bo v Pregarjah v Brkinih 27. in 28. oktobra. V soboto bo nastopal pevec zabavne glasbe Mladen Grdović s predskupino Ventilčki. V nedeljo bo ob 10.30 uri voden 2-uri gobarski pohod. Sledi odprtje razstave gob, pesta ponudba gobijih jedi in zabava z ansamblom Spev in Klupa Mirakul. Prireditev bo pod velikim ogrevanim šotorom. (OK)

Za posledicami nesreče umrla še 19-letna voznica

DRAVOGRAD, - Potem, ko je v poledenjeku prometni nesreči na cesti Dravograd-Maribor umrl 52-letni moški, je ponoči v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor umrla še 19-letna voznica. Kot so sporočili s PU Celje, je prometno nesrečo povzročila 19-letna voznica osebnega vozila, ki je v bližini gostišča v Javniku prehitela pred seboj vozeče vozilo in celno trčila v osebno vozilo, s katerim se je nasproti pripeljal 52-letni voznik, ki je umrl na kraju nesreče, v kateri je bil zelo hudo poškodovan tudi mladoletni sopotnik 19-letne voznice.



RIM - Proračunski zakon 2013

V poslanski zbornici prva preizkušnja za prispevke slovenskim organizacijam

Demokratska stranka išče zaveznike v parlamentu, kjer bo odločilno besedo imelo finančno ministrstvo

RIM - Proračunska komisija poslanske zbornice je pričela z obravnavo predloga triletnega državnega proračuna, ki ga je oblikovala Montijeva vlada. Komisija bo ta teden izčrpal predstavitev posameznih členov zakona, naslednji teden pa bo razprava prešla v živo s prvo oceno dopolnil (amandmajev) parlamentarnih skupin. Vzopredno s tem bodo proračun ocenile preostale poslanske komisije, na kar bo beseda pripadala poslanski skupščini. Na vrsti bo nato senat, ki bo najbrž le »izpilil« zakonski predlog, o katerem bodo glavno besedo imeli poslanci. To velja tudi za državne prispevke slovenski manjšini, ki jih finančno ministrstvo namenava s sedanjih 5,3 milijona evrov znižati na 2,396 milijona evrov za prihodnje leto.

»Dvojni tir« senatorke Tamare Blažina

Slovenska predstavnica v italijanskem parlamentu se je v tem zelo zahtevenem parlamentarnem boju za prispevke odločila za dvotvorno prizadevanja. Na eni strani gre za pritisak na vlado, na drugi pa za redni parlamentarni postopek. Prvi institucionalni korak je senatorka Tamara Blažina že naredila pri tržaškem prefektu Alessandru Giacchettiju s prošnjo, da večno zaskrbljenočnost slovenske manjšine v zvezi s proračunskimi rezi posreduje vladi, saj je Giacchetti, ki konec meseca sicer zapušča Trst, tudi vladni komisar za FJK.

Z dramatičnim položajem slovenskih kulturnih ustanov je senatorka seznanila strankina somišljenika Enrica Letta in Francesca Boccia. Letta, nekdanji podstajnik pri predsedstvu vlade v času Prodijeve koalicije, vzdržuje za Demokratsko stranko stike z ministri, ki so zadolženi z gospodarska in finančna vprašanja. Poslanec Boccia v imenu demokratov spreminja postopek proračunskega zakona v zbornici in v tem okviru tudi uskljuje amandmajev DS.

V parlamentu bo potrebno široko politično soglasje

Senatorka Blažina in njena stranka delata na tem, da bi proračunska dopolnila o Slovencih (»vrnitev« na vsoto 5,3 milijona evrov) doživelva čim širošo politično-parlamentarno podporo. Cilj je dosegljiv, tudi zato, ker uživa Montijeva vlada široko parlamentarno podporo, kar bi moralo olajšati pot »slovenskega amandmaja«. Če bo »lobiranje« uspešno, je možno, da

bodo proračunsko dopolnilo skupaj vložili Ettore Rosato, Alessandro Maran in Ivano Strizzolo iz vrst DS, Carlo Monai (IDV) in Roberto Antonione (mešana skupina), katerim bi se lahko pridružili Angelo Compagnon (UDC), zastopniki Južnotirolske ljudske stranke-SVP in še kdo iz vrst desne sredine in Severne lige.

Zadnjo besedo ima vlada

Odločilno besedo o prispevkih za slovensko manjšino bo v vsakem primeru imela vlada. Lahko se zgodi, da njen predstavnik samovoljno zviša prispevke Slovencem, lahko pa tudi vlada med razpravo v komisiji ali poslanski skupščini podpre dopolnilo, ki ga napoveduje Demokratska stranka. Obstaja še možnost, ki je sicer majhna, da poslanci preglašajo vlado in da samostojno vnesejo v proračun 2013-2015 višji znesek prispevkov za slovenske ustanove. Ob tem morajo obvezno predhodno določiti finančno kritje proračunskega dopolnila.

S.T.

Predsednik vlade Monti in finančni minister Grilli bosta imela pomembno besedo tudi v zvezi s prispevki za slovensko manjšino

ANSI



PRISPEVKI - Štoka in Pavšič pisala podtajniku Rupertu

»Našim kulturnim in raziskovalnim ustanovam res grozi zaprtje«

TRST - Predsednika manjšinskih krovnih organizacij Drago Štoka (SSO) in Rudi Pavšič (SKGZ) sta v zvezi z napovedanim zmanjšanjem postavke za dejavnosti slovenskih kulturnih ustanov v finančnem zakonu za triletje 2013-15 pisala predsedniku vladnega manjšinskega ompisa Saveriu Rupertu, vladnemu podtajniku na notranjem ministrstvu. Opozorila sta ga na problem finančnih prispevkov iz zaščitnega zakona. V prihodnjem triletju je predvidena postavka 2.396.000 evrov za leto 2013, 2.639.000 za leto 2014 in 2.344.000 evrov za leto 2015, izhajajoč iz osnovne postavke 2.808.000, na katere so bili potem opravljeni rezi.

»Želiva vas spomniti, da ste v okviru prvega srečanja vladnega ompisa, ki ste mu predsedovali, v zvezi s problemi financiranja posebej poudarili, da se o višini prispevkov ne razpravlja in da je zunanj minister Giulio Terzi na nedavнем medvladnem srečanju Italija-Slovenija zagotovil maksimalno skrb vlade za financiranje manjšine za leto 2013. Če upoštevamo, da je bila vsoča prispevki, predvidenih po 16. členu zaščitnega zakona v zadnjih desetih letih (približno 5 milijonov evrov) nespremenjena kljub stalnemu naraščanju stroškov, ne more biti upoštevana kot osnova vsota 2.808.000 evrov (priči se je pojavila leta 2011 in takoj dopolnjena z amandmajem, ki ga je sprejel parlament, v višini

2.500.000 evrov). To bi namreč pomenilo dokončno zaprtje večjih kulturnih in raziskovalnih ustanov slovenske manjšine v Italiji. S tem bi obubožala celotna realnost dežele FJK in manjšina ne bi mogla več odigravati vloge posrednika kulture in pri ovrednotenju večjezičnosti,« menita Pavšič in Štoka.

Predsednika slovenskih krovnih organizacij si ne moreta predstavljati, da je to namen sedanje vlade, prav tako nočeta razmišljati o posledicah v mednarodnem okviru. V prvi vrsti v bilateralnih odnosih s sosednjo Republiko Slovenijo, če bi bil finančni načrt zakona o stabilnosti potren.

»Spoštovani podtajnik Ruperto, prepričana sva, da soglašate z nami, da je vloga manjšin neka dodana vrednost v bilateralnih odnosih, kar je bilo potrjeno na srečanjih tako med predsednikoma držav Napolitana in Turka leta 2011 v Rimu in leta 2012 v Ljubljanni, kot v številnih medvladnih srečanjih in tudi na zadnjem 19. oktobra na Brdu pri Kranju. V pričakovanju na vaš prijazen in konkreten odgovor vam želiva ponovno izraziti naše globoko prepiranje o vlogi manjšin kot aktivnih subjektov v promovirjanju sodelovanja med Italijo in Slovenijo, za kar bi se radi še naprej trudili,« se zaključuje Štokovo in Pavšičeve pismo vladnemu podtajniku Rupertu.

PRISPEVKI Spetič: Manjšina naj vendarle dvigne svoj glas

TRST - Kakor volk tudi Montijeva vlada ne more iz svoje kože, meni senator Stojan Spetič, deželnji tajnik Stranke italijanskih komunistov-Zveza levice v komentarju o napovedanih rezih prispevkov slovenski manjšini. »Gre namreč za vlogo, ki ji je mar samo za velekapital, banke in velepodjetnike, navadna raja pa naj kar crkne. In to velja tudi za narodne manjšine, kot je naša. Vsa zagotovila in oblube, tudi tiste na meddržavnih srečanjih, so le prazno širokostenje s figo v žepu. Računajo namreč, da bodo izsiljevanjem še kaj iztrzili, preden bodo Slovencem milostno vrgli še koščico in pričakovali tudi vdanostne zahvale,« piše Spetič.

Po njegovem je skrajni čas, da se stranke, prisotne v parlamentu, zbudijo in vslijo sistemsko rešitev, ki naj omogoči manjšinskim organizacijam načrtovanje svojih dejavnosti vsaj za triletje, hkrati pa združi vse prispevke iz zaščitnega zakona v skupen sklad, da se ne bodo neizkorisčeni vračali v rimske blagajne, kot doslej. Organizirana manjšina pa naj dvigne svoj glas, saj se od hinarske prijaznosti ne da živeti, je prepričan Spetič.

CELOVEC - Na Univerzi Alpe Jadran

Častni doktorat za Majo Haderlap

CELOVEC - Slovenska koroška pisateljica Maja Haderlap je dočakala še eno ugledno priznanje.

Dobitnica prestižne Bachmanove nagrade iz leta 2011 (za roman prvenec v nemščini »Angel pozabe«) in drugih literarnih nagrad bo 31. oktobra prejela častni doktorat celovške univerze Alpe Jadran. Haderlapova je 28. osebnost oziroma tretja ženska, kateri je univerza v zadnjih skoraj 40 letih podelila ta prestižni naziv.

V utemeljitvi za podelitev preštežnega imenovanja je poudarjeno, da je »pravičnost stalnica v literarnem ustvarjanju Maje Haderlap - tako kot je tudi univerza v svoji dejavnosti in svojem bitju zavezana pravčnosti«. Lavdacija ob podelitvi bo - prvič v zgodovini univerze - v obeh deželnih jezikih: v slovenščini bo spregovoril Johann Strutz z Inštituta za kulturno, literarno in glasbeno znanost, v nemščini pa Doris Moser z Inštituta za germanistiko.



Maja Haderlap KROMA

Maja Haderlap je v zvezi s podelitvijo častnega doktorata na univerzi Alpe Jadran v Celovcu poudarila, da je zelo vesela in obenem počaščena. (I.L.)

CELOVEC - Vodja projekta Franci Tomažič

Evropsko priznanje državljan Evrope za koroško-slovenski projekt Barve Koroške

BRUSELJ/CELOVEC/DUNAJ - Koroško-slovenski projekt »Colours of Carinthia« (barve Koroške) s portreti 50 priseljencev, ki so našli novo življensko središče na Koroškem, je bil deležen visoke evropske nagrade. Pobudniki projekta na čelu s koroškim Slovencem Francijem Tomažičem so v pondeljek v prostorijah avstrijske gospodarske zbornice (WKÖ) na Dunaju prejeli nagrado »državljan Evrope«.

Odlikanje od leta 2008 dalje podeljuje Evropski parlament, da bi nagrajil posameznike ali skupine za njihova prizadevanja za integracijo, zblževanje in povezovanje v Evropi. Med dosedanjimi odlikovanci s Koroške je tudi t.i. koroška konzernzna skupina, letos je devetčlanska žirija v Bruslju, v kateri sodelujejo visoki politični predstavniki Evropskega parlamenta, med več sto predlogi iz vse Evrope izbrala 37 poseljnega priznanja vrednih projektov.

Med njimi je tudi fotografisko-literarni integracijski in umetnostni projekt »Colours of Carinthia«. Pod vod-

stvom Francija Tomažiča in ob sodelovanju Karlheinza Fessla, Lojzeta Wiejske, Christiana Brandstätterja ter Ericha Kugyja so nastali portreti 50 ljudi iz 50 držav, ki so se priselili na Koroško. Odmevna akcija je na Koroškem že bila nagrajena z nagrado »creos« na nedavnem oglaševalskem festivalu. Z



nagrado »državljan Evrope« pa so bili pobudniki in izvajalci projekta deležni tudi velike medijske pozornosti na evropski ravni, kar seveda koristi tudi osnovnim namenom projekta: doseči več strpnosti, spoštovanja in solidarnosti s priseljenci, je poudaril projektni vodja Franci Tomažič. (I.L.)



GOSPODARSTVO - Pooblaščeni upravitelj družbe Jindal Saw Italia bo v torek v Trstu

Sertubi: Colombo bo prišel

Na prefekturi institucionalno srečanje z javno upravo, sindikati in lastništvom - Pomembna vloga Rima glede škedenjske železarne

Pooblaščeni upravitelj družbe Jindal Saw Italia Michele Colombo se bo udeležil srečanja, ki bo v torek, 30. oktobra, na tržaški prefekturi. To bo torej pravo institucionalno srečanje, na katerem se bodo o stanju in prihodnosti tovarne cevi Sertubi soočali deželna, pokrajinska in občinska uprava, sindikalne organizacije ter lastništvo in upravitelj. Colombo se bo namreč poleg predstavnikov delavcev soočil neposredno z lastništvom družbe Sertubi oziroma s pooblaščenim upraviteljem družbe Duferco Antoniom Gozzijem.

Vest nam je posredoval včeraj pokrajinski tajnik sindikata kovinarjev Fiom-Cgil Stefano Borini, ki je prejel ustrezen zagotovilo od Confindustria. Prihodnji teden bo torej pomemben mejnik za prihodnost Sertubija in 148 zaposlenih delavcev, ki se jim drugače piše odpust. Kot je znamo, je namreč družba Jindal napovedala zaprtje tovarne in prehod v komercialno dejavnost.

Sicer bo ravno tako pomembno srečanje na sedežu deželne vlade 9. novembra. Takrat bo ponovno zasedalo deželno omizje o škedenjski železarni, ki je na ponedeljkovem sestanku odločilo pospešiti postopek za proizvodno preusmeritev tovarne. S srečanja bo izšel dokument, ki ga bodo posredovali na pristojno ministrstvo. Zelo pomembna bo namreč tudi vloga italijanske vlade, ki namerava med drugimi pritisniti na Bruselj glede socialnih blažilcev v industrijskem sektorju. Toda Rim ima do datno breme oziroma dolžnost. Če je Italija po eni strani še vedno brez energetskega načrta, mora italijanska vlada povedati, ali namerava obnoviti vodovodna omrežja in kdaj. Še predvsem pa mora povedati, ali jih namerava obnoviti s cevmi iz litega železa ali drugega materiala, kot je npr. polivinilklorid (PVC). Za tovarno Sertubi, ki proizvaja cevi iz litega železa iz škedenjske železarne, to ni postransko vprašanje.

A.G.



OBČINA DOLINA »Ciriani pospološuje«

Kritike občinskega svetnika Bibala

Dolinski občinski svetnik Zelenih in Italije vrednot Rossano Bibalo se je kritično odzval na izjave podpredsednika Dežele FJK Luce Cirianija v zvezi s preiskavo o domnevнем pustošenju Doline Glinščice. Bibalo meni, da so Cirianijeve trditve nenačadne. V prvi vrsti se sprašuje, kdo naj bi bil neimenovani politični »boter« napada na civilno zaščito. »Kritike niso v nobenem primeru letete na prostovoljce, marveč na koordinatorje in odgovorne,« je napisal Bibalo. Ciriani pravi, da je pripravljen na soočenje, povabljenih predstavnikov civilne zaščite pa na tozadenvno sejo dolinskega občinskega sveta ni bilo.

Po mnenju občinskega svetnika pa ni prav, da podpredsednik Dežele tako pospološuje, ko pravi, da je bila intervencija v strugi Glinščice potrebna. Kritike in sodna prijava ne zadevajo samega posega, temveč njegovo naknadno širitev na območje naprej od brvi, v sam naravni rezervat. Te spremembe ni nikoli pojasnila niti županja Fulvia Premolin. Bibalo tudi sprašuje, zakaj je županja še v soboto podpisala intervencijski načrt, medtem ko je delos teklo že nekaj dni pred tem. »Kakšne so bile smernice za gozdarsko podjetje Bombardier, če načrta še ni bilo? Zakaj civilna zaščita ni začutila ptičjih gnezd, če Dežela trdi, da je bila to edina predpisana omejitev?« je še napisal Bibalo.

Sasco o zaščitenih območjih na Krasu

Načelnik svetniške skupine Sredinske zveze UDC v deželnem svetu Furlanije Julisce krajine Edoardo Sasco je na deželnem odboru nujno vprašanje v zvezi z uresničevanjem instrumentov za načrtovanje in upravljanje evropskih zaščitenih območij Zps in Sic na Krasu, katerih cilj bi moral biti ponovni zagon proizvodnih dejavnosti, v prvi vrsti kmetijstva. Zadeva stoji že več kot deset let, kar je povzročilo škodo tako kmetovalcem kot celotnemu tržaškemu in goriškemu gospodarstvu, je opozoril Sasco, za katerega je treba pohititi, v nasprotnem primeru bi se zadeva spričo trenutne gospodarske krize in dejstva, da se mandat deželne uprave bliža koncu, utegnila še bolj zavleči.

OBČINA TRST - Skupni projekt z Deželo in družbo Insiel

Do potrdil preko spleta

Od včeraj na voljo v digitalni obliki vrsta anagrafskih dokumentov - Za koriščenje je potrebna deželna kartica o storitvah



Pobudniki projekta so prepričani, da bo nova storitev kar za polovico skrajšala čakalne vrste v občinskih uradih

KROMA

LEVA SREDINA Nabrežinci v podporo Bersanija

Drevinsko-nabrežinski občini so v sklopu Demokratske stranke ustanovili krajevni odbor v podporo tajniku Pier Luigiju Bersaniju. Odbor, ki mu predseduje podžupan Massimo Veronese, ima na programu vrsto srečanj in drugih pobud do primarnih volitv leve sredine, ki bodo v nedeljo, 25. novembra. V Nabrežini bo tudi volilni sedež za te notranje volitve, ki bodo odločale o premierskem kandidatu leve sredine na spomladanskih parlamentarnih volitvah.

Glavnina članov odbora občinske sekcije demokratov se bo, kot kaže, opredelila za Bersanija, za njegovega tekmeča Mattea Renzija se je doslej v Devinu-Nabrežini javno opredelil le občinski svetnik Roberto Gotter. Slednji je tudi pobudnik občinskega odbora v prid kandidaturi župana Franc.

Od včeraj si je preko spletne strani Občine Trst (www.retecivica.triesite.it) in deželnega portala za občane možno priskrbeti nekatere dokumente, za katere smo doslej morali zaprositi v občinskih uradih oz. izpostavah. Nova storitev, ki so jo včeraj predstavili na tržaškem županstvu ob prisotnosti župana Roberta Cosolinija, odbornika za decentralizacijo Emiliana Edere, direktorja informatske službe Lorenza Bandellia, predstavnika Dežele FJK Luce Moratta, predstavnika družbe Insiel Francesca Sassa in odgovorne pri anagrafski službi in službi za decentralizacijo Daniele Vascotto, je sad skupnega projekta Občine Trst, Dežele FJK in družbe Insiel, katerih predstavniki so prepričani, da bo olajšala delo občinskih uradov ter kar za polovico skrajšala čakalne vrste in čas čakanja.

Kot piše v sporočilu za javnost, bo za zdaj preko spletne mogoče priti do potrdila o stalnem bivališču, dalje do družinskega lista (možno bo dobiti tudi skupen dokument, na katerem sta tako potrdilo o bivališču kot družinski list) ter do rojstnega, poročnega in mrljškega lista, v kratkem pa bodo na voljo tudi potrdili o državljanstvu in prostem stanu ter skupni dokument s potrdilom o državljanstvu in prostem stanu ter družinskim listom. Dostop do omenjenih dokumentov, ki jih bodo na spletu hranili v pdf obliku

in bodo potrebovali digitalni podpis, bo možen s pomočjo deželne kartice o storitvah, se pravi zdravstvene izkaznice, ki ima vgrajen mikročip ter zagotavlja varstvo osebnih podatkov, saj se za dostop zahteva tudi osebna PIN koda, ker bo občan lahko dobil zaželeno dokumente le zase oz. za člane svoje družine. Če tega nismo še storili, bomo morali kartico predhodno aktivirati, kar so na voljo informacije na spletni strani <http://car-taservizi.regionefvg.it>. Dokument ima veljavno le v digitalni obliki, saj potrebuje digitalni podpis in ga bo treba npr. poslati po elektronski pošti osebi oz. ustavovi, ki zahteva potrdilo. Možno ga bo sicer tudi natisniti, vendar v taki obliki ne bo imel pravne veljave.

V okviru projekta se je našla rešitev tudi za dokumente, za katere se zahaja tudi kolek. Slednjega bo treba kupiti pri pooblaščenih prodajalcih, identifikacijsko številko pa bo treba vtipkati v prostor, ki je za to predviden na spletni različici prošnje za dotedčni dokument. Kolek je treba vsekakor ohraniti, digitalni kolkovan dokument pa je možno uporabiti le enkrat, medtem ko je druge nekolkovane dokumente mogoče uporabiti tudi večkrat. Na deželnem spletnem portalu za občane pa je možna tudi avtomatična priprava dokumentov (auto-certificazione), ki jih občan potrebuje pri stikih z javnimi upravami oz. koncesijskimi javnimi storitev.

Danes na kavo s knjigo s koroškimi ustvarjalci

Današnje srečanje iz niza Načava s knjigo v Tržaški knjigarni bo potekalo v znanimetu petnajstih Koroških kulturnih dñi na Primorskem. Gostje jutranjega srečanja ob kavi bodo namreč dijaki celovške gimnazije. Dijakinji Verena Gotthard in Mirjam Kuchling bosta ob glasbeni spremljavi kitaristke Anike Terbuch podali branja iz svojih literarnih del in pogovarjali o svojem literarnem ustvarjanju, izkušnjah in težavah. Literarno branje bo tudi priložnost za seznamev z dijaškim utripom mladih Slovencev na Koroškem. Srečanje bo danes ob 10. uri v Tržaški knjigarni. Načavo bo ponudilo podjetje Qubik.

V Miljah poklon Fulviu Tomizziju

Kulturni krožek Istra se bo v soboto v centru Millo v Miljah spomnil pokojnega pisatelja Fulvia Tomizze, ki je bil ustanovni član krožka. Ob tej priložnosti bo Livio Dorigo predstavil posthumno Tomizzovo knjigo La scorta per la Bild, nakar bo igralec Pippo Rotata (gledeška skupnost Italijanov iz Umaga) uprizoril monolog La telefonata. Začetek ob 17. uri. Pokrovitelj pridelive, ki jo krožek Istra prireja v sodelovanju s Skupino 85, je Občine Milje ob finančni podpori Pokrajine.

V Sesljanu razstava o obmorskih deželah

V centru za promocijo ozemlja v Sesljanu je na ogled razstava »Obmorske dežele - na teh območjih skozi čas« na temo arheologije obmorskih področij in klimatskih sprememb oziroma sprememb krajev in poselitev na območju občine Devin-Nabrežina. Urvnik: ponedeljek-petak od 9. do 12. ure, ob sobotah, nedeljah in v prazničnih dñih 12. in 15. do 18. ure. Informacije: Občina Devin-Nabrežina, Urad za odnose z javnostmi - telefonska številka 800-002291, elektronski naslov urp@comune.duino-aurisina.ts.it. Razstava je na ogled do 18. novembra.

Nivea Mislei razstavlja v kriški gostilni Biti

V okviru pobude Okusi Krasa bodo danes (in ne v soboto, kot je napačno navedeno v knjižici Okusov Krasa) v gostilni Biti v Križu odprtli razstavo bakrenih reliefnih slik Nivee Mislei. Odprtje kraško obarvanega razstave bo ob 18.30, v prostorih Biti-Ljudskega doma pa bo na ogled do konca novembra med obratovalnim časom gostilne.

Na kvesturi srečanje z Igorjem Gherdolom

Na kvesturi v Trstu bodo jučri ob 18. uri predstavili dve knjigi tržaškega pesnika in pisatelja Igorja Gherdola. Knjige nosita naslova 5 secondi...un bacio...un sospiro (Pet sekund, poljub v zdaj) ter Ti scrivo mia cara (Pišem ti draga).

V alkoholnih hlapih napadel karabinjerje

Tržaški karabinjerji so se v pondeljek odpravili v bar James Joyce v Ulici Roma 15, kjer je bil eden izmed gostov pod močnim vplivom alkohola posebno motec. Približno 20 karabinjerjev pa ga je bolj razkačil. Njim je namenil nekaj glasnih žaljivk, nakar se je zakadil k njim in jih napadel s komolicami in brcami. S težavo so ga spravili v avtomobil, med prerivanjem je močno brenil v vrata avtomobila in jih poškodoval. Na koncu so razbesnelega 50-letnega Tržačana B. G. le spravili za rešetke in ga kazensko ovadili.



SOCIALNE STORITVE - Center SMaC z novim sedežem

Pomoč dijakom, ki so opustili šolanje

Središče skupnosti San Martino al Campo kot primer dobre prakse

V zadnjih letih je vse več dijakov zelo zgodaj opustilo šolanje, tako v Trstu kot v drugih mestih v Italiji. Na krajevni ravni točnih podatkov o tem pojavu ni, vendar število obvestil, ki jih prejema Občina Trst, narašča. Leta 2009 so se pri skupnosti San Martino al Campo glede na negativni trend lotili tega problema, in sicer z zahtevnim poskusnim načrtom, ki se je naposled dobro obnesel. Uspešni model pa bo zdaj drugim mestom za zgled. Center SMaC (začetnice skupnosti San Martino al Campo) pa ima od včeraj nov sedež v Ulici Molino a Vento 83.

V nekem stanovanju na Trgu Perugino so prostovoljci skupnosti duhovnika Mario Vatte pred tremi leti začeli sprejemati neuspešne in nemotivirane dijake, ki so opustili šolanje. Z alternativnimi pristopi so jih spet uvaljali v pouk. V šolskem letu 2009-2010 je center obiskovalo šest najstnikov, starih od 13 do 16 let, ki so ob koncu leta kot privatisti vsi po vrsti uspešno prestali šolski izpit in torej izdelali. Delo se je obrestalo tudi v naslednjih dveh letih, ko se je število sodelujočih znatno povečalo. V šolskem letu 2010-2011 je center SMaC obiskovalo 11 dijakov, na koncu pa jih je v šoli izdelalo 9, v letu 2011-2012 pa je izdelalo 14 od 16 udeležencev. Tudi letos je v centru 16 mladih.

»Zaradi vse večjega zanimaanja smo potrebovali primernje prostore, Občina Trst pa nam je takoj ponudila odlično rešitev v Ulici Molino a Vento. Danes z zadovoljstvom odpiramо novi center s tremi učilnicami,« je na včerajšnjem odprtju povedal predsednik skupnosti San Martino al Campo Claudio Calandra di Roccolino.

»Prostovoljci in dijaki skupaj premoščajo ovire, danes je za nas prazničen dan,« je izjavil Mario Vatta. Sredstva za nakup opreme je skupnosti podarila zadruga Coop Nordest.

Liviana Zanchettin je razložila, da se s 16 najstniki ukvarja 13 prostovoljnih profesorjev, pa še koordinator in dva vzgojitelja centra SMaC in štirje vzgojitelji socialnih zadrug La Quercia in 2001. »Pojav vzbuja skrbi, čeprav se o tem malo govori. Naš program proti zapuščanju šol je bil kljub začetni negotovosti in težavam uspešen, pri čemer je bila ključna podpora občinske uprave. Tesno pa sodelujemo s šolami,« je povedala Zanchettinova. Tržaška občinska odbornica za socialno politiko Laura Famulari je poudarila, da se je poskusni program obnesel in utrdil, zdaj pa ga bodo v Italiji obravnavali kot primer do-

bre prakse. 14. novembra bo Občina Trst priredila konferenco na liceju Galilei (Ul. Mameli 4), udeležili se je bodo vladni podtajnik za šolstvo Marco Rossi-Doria ter izvedenci z raznih italijanskih univerz.

Štipendija Maicol Kari

V okviru centra SMaC gre omeniti štipendije, ki jih skupnost v sodelovanju s svojimi partnerji namenja uspešnim dijakom. Včeraj so nagradili tri dijake, ki so sprva opustili šolanje, po uspešnem letu v samem centru pa so se vrnili v šolo in še drugič izdelali (najmlajša je junija letos opravila državni izpit na nižji srednji šoli). Štipendije podeljujejo v spomin na nesrečnega Maicola Karija, petnajstletnega tržaškega Sinta z Melare, ki je septembra 2010 umrl v prometni nesreči na Ulici Forlanini. Nesrečo je povzročil njegov starejši brat, ki je vozil v vinjenem stanju, po trčenju pa je zbežal, ne da bi pomagal ranjenemu Maicolu. Le-ta je bil eden izmed prvih šestih dijakov centra SMaC. Junija istega leta je izdelal, v tragičnih okoliščinah pa je umrl dva dni pred začetkom novega šolskega leta. (af)



Mario Vatta, Laura Famulari in Claudio Calandra di Roccolino v učilnici KROMA

OB 1. NOVEMBRU

Polaganja vencev na obeležja padlih za svobodo



Predstavniki Generalnega konzulata Republike Slovenije bodo v petek, 26. oktobra, polagali vence ob dnevnu spomini na mrtve po sledenem vrstnem redu:

I.delegacija (predstavniki lokalne skupnosti)

ob 13.30 uri: Općine - na spomenik padlim borcem na pokopališču; ob 14. uri: Repentabor - pred spomenikom žrtvam fašističnega nasilja in Repen - pred spomenikom padlim borcem; ob 14.30: Prosek - pred spomenikom padlim borcem in - na grob neznamim padlim na pokopališču; ob 15. uri: Kontoval - pred spomenikom padlim na pokopališču; ob 16. uri: Trst - Rijarna.

II. delegacija (predstavniki lokalne skupnosti)

ob 13.30: Općine - pred spomenikom na streljališču; ob 14. uri: Zgonik - pred spomenikom ob občinski stavbi; ob 14.30 uri: Nabrežina - pred spomenik padlim borcem; ob 15. uri: Križ - pred spomenikom padlim v vasi; ob 16. uri: Trst - Rijarna.

III. delegacija - Bazovica - Trst (predstavniki države in lokalne skupnosti)

ob 15. uri: Bazovica - pred spomenikom bazoviškim žrtvam na Gmajni; ob 15.30: Bazovica - na grobničo padlih na pokopališču; ob 16. uri: Trst - Rijarna.

IV. delegacija - Trst (predstavniki države in lokalne skupnosti)

ob 15. uri: na grobničo borcev na vojaškem pokopališču; ob 15.15: pri Sv. Ani - Škedenj - na spomenik padlim borcem; ob 15.30: pri Sv. Ani - na grob bazoviških žrtv na pokopališču; ob 16. uri: Trst - Rijarna

Delegacija Slovenske kulturno-gospodarske zveze bo kot vsako leto ob spominskih svečanostih za 1. november polagala vence na grobove in spomenike padlih borcev, talcev in junakov v okviru odporniškega gibanja in osvobodilne borbe proti nacizmu.

Del predstavninstva SKGZ se bo z delegacijo Republike Slovenije v petek, 26. oktobra 2012, ob 15. uri, poklonil padlim borcem na vojaškem pokopališču (grobniča), bazoviškim junakom na pokopališču pri Sv. Ani (grob) in padlim NOB iz Škedenja, Sv. Ane in Kolonkovca (spomenik pri Sv. Ani).

Drugi del delegacije pa se bo ob 15. uri s predstavniki SSO pridružil predstavninstvu R.Slovenije na bazovski gmajni in položil skupni venec.

Obe delegaciji pa bosta prisotni na svečanosti v Rijarni ob 16 uri.

Predstavniki SKGZ bodo nadaljevali s polaganjem vencev na obeležja in spomenike na Ul. M.D'Azelegio, Ul. Ghega, griču Sv. Justa, na tržaškem pokopališču na grob P. Tomažiča in skupni grob v pondeljek, 29. oktobra 2012, pričetkom ob 10. uri.

Občina Dolina obvešča, da bo, v petek, 26. oktobra 2012 predvidoma ob 15. uri, skupaj z delegacijami občin Koper, Izola in Piran, položila venec na spomenik padlim v Dolini; sodelujeta zbor Upokojencev iz Brega in zbor "Pod Latnikom" iz Boljuncu pod vodstvom Manuela Purgerja; priložnostna misel: županja Fulvia Premolin.

Uprava občine Devin Nabrežina bo v četrtek, 1. novembra položila vence pred spomenike padlim s sledenim uvrnikom: 8.30 Županstvo (3), 8.40 Slivno (1), 8.50 Medjevas (1), 9.00 Štivan (2), 9.15 Devin (1), 9.30 Sesljan (1), 9.35 Vižovlje (1), 9.40 Cerovlje (1), 9.45 Mavhinje (1), 9.50 Prečnik (1), 10.00 Trnovca (1), 10.10 Praprot (1), 10.15 Šempolaj (1), 10.35 Križ (1), 10.45 Nabrežina (2).

VZPI-ANPI - Sekcija Domjo in KD Fran Venturini vabita na slovesnost ob 60. obljetnici postavite spomenika padlim v NOB pri Domju v četrtek, 1. novembra, ob 11. uri. Sodelujejo: OPZ, MoPZ in MePZ Fran Venturini in godba na pihala Breg, Slavnostni govornik sen. Stojan Spetič.

DANES V Bazovici bioterapevti po metodi IBTT

Bioterapevti po metodi IBTT (Integralna Bioinformacijska Tehnika Transformacije) že več kot pol leta delajo v Bazovskem domu. Tokrat zopet pripravljajo zanimivo predavanje na temo bioterapije in samopomoči, ki se bo odvijalo v Bazovskem domu danes ob 20. uri.

Z bioterapijo, ki spada v domeno kvantne fizike, delujejo na človekovo polje z menjavo informacije. S tem se profesionalno ukvarjajo že pet let. Pogosti so primeri, v katerih se ta izmenjava-izboljšanje stanja zgodi že v 30-ih sekundah. Migrena, skolioza, artritis, diskus hernija je po njihovih terapijah samo še slab spomin.

Še ena revolucionarna stvar v njenih domenih je nameščanje prevega vratnega vretenca ali ATLAS-a, ki poteka brez uporabe sile, aparator in kontakta. Temelji na izkušnjah ameriških kiropraktikov, pri katerih so se šolali. Nepravilen položaj ATLAS-a je vzrok mnogih bolezni, saj je zaradi tega oviran pretok kisika in krvi v možgane (posledične migrene). Krivi položaj prisili hrbitenico v kompenzaciji položaj in posledično lahko pride do diskus hernije, poškodbe kolkov, kolen in ostalega.

Na predavanju vse to in še napotki, kako si lahko pomagate sami in izboljšate kvaliteto življenja.

DEMONSTRACIJA - Policisti, gasilci, pazniki in drugi

Sindikati varnostnega sektorja proti vladnim varčevalnim ukrepom



V okviru vsedržavnih protestnih pobud, ki jih je včeraj organiziral pisani svet sindikatov osebj na varnostnih organov, je bilo včeraj opaziti nekaj desetin demonstrantov na raznih koncih tržaškega mestnega središča. Z zavetami različnih sindikalnih organizacij so policisti, gasilci, pazniki, gozdni čuvaji in tokrat tudi nekateri finančni stražniki (slednji nimajo svojega sindikata) protestirali pred kvesturo (na sliki Kroma) in pred deželnim svetom na Trgu Oberdan, delegacijo sindikalnih predstav-

nikov pa so v deželnem palači na Velikem trgu sprejeli načelniki večinskih strank.

Policisti in drugi kritizirajo zakon o stabilizaciji javnih financ, ki naj bi načel učinkovitost varnostnih organov. Zaradi vladne politike varčevanja bodo na italijanskem ozemlju zaprli več policijskih postaj, spremembe v pokojninskem sistemu pa vodijo v stalno višanje povprečne starosti osebj. Povprečna starost policistov znaša 47 let. Posledice pa bodo po ocenah sindikatov občutili vsi.



AKTUALNO - Slovik v sodelovanju s SDGZ in ZKB

Jutri na Opčinah začetek novega ciklusa seminarjev Hongjun Zhao o Kitajski

V četrtek (jutri) se začenja nov letni ciklus seminarjev Slovenskega izobraževalnega konzorcija. Seminarji, ki jih prireja Slov.I.K., so namenjeni predvsem strokovni javnosti – ekonomistom, bančnikom, podjetnikom in študentom – pa tudi vsem, ki jih zanimajo družboslovne teme. To so srečanja odprtga tipa, za katera ni predvidena prijava ali kategorizacija. Letošnji ciklus je vključen tudi v ponudbo, ki so jo različne slovenske ustanove v Italiji oblikovale na področju izobraževanja za tretje življenjsko obdobje.

Letno prireja Slov.I.K. sklope štirih ali petih srečanj o aktualnih temah. Predavatelji so mednarodno uveljavljeni strokovnjaki z večletnimi izkušnjami na svojem področju – profesorji, raziskovalci ali podjetniki. Pri organizaciji seminarjev sodeluje Slov.I.K. z odličnimi akademskimi institucijami ter s podjetji, bankami in stanovskimi organizacijami slovensko-italijanskega kulturnega prostora. V preteklih letih so na seminarjih predaval James Ellert, Mitja Gaspari, Lynn Isabella, Jože Mencinger, Dušan

Mramor, Danica Purg, Rudi Rizman in številni drugi gostje.

Letošnji ciklus, ki ga Slov.I.K. organizira v sodelovanju s Slovenskim dejavnim gospodarskim združenjem in Zadružno kraško banko, bo obravnaval širši spekter tem s skupnim naslovom Religija in ekonomija.

Prvi seminar iz ciklusa bo posvečen osvetljiti kulturnega ozadnja kitajske rasti; na temo Vzpon Kitajske bo predaval profesor Hongjun Zhao s Konfucijskega inštituta v Ljubljani.

Konfucijski inštitut je neprofitna organizacija, ki deluje pod okriljem Državnega urada za kitajski jezik s sedežem v Pekingu (HANBAN). Hanban je bil ustanovljen pred 23 leti z namenom, da promovira kitajsko kulturo in kitajski jezik po svetu, in ima dosedaj ustanovljenih več kot 300 konfucijskih inštitutov in 200 konfucijskih učilnic v 94 državah. Delovanje Konfucijskega inštituta lahko primerjamo z vlogo, ki jo imajo drugi sorodni inštituti, npr. Goethe Institut in British Council. Od preteklega leta pa je namen Konfucijskega inštituta

ta tudi promoviranje poslovnih priložnosti.

”Slovenski“ Konfucijski inštitut deluje na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani, ki je članica Slov.I.K.-a.

Tokratni predavatelj, dr. Hongjun Zhao, je redni profesor ekonomije na Shanghai Institute of Foreign Trade in letos gostujuči profesor na Konfucijskem inštitutu v Ljubljani. Diplomiral je leta 1993, in sicer na Shaanxi Institute of Economics and Business, nato leta 2002 magistriral na Shanghai University in leta 2005 doktoriral na Fudan University. V letih 2007-2008 je bil gostujuči profesor na Univerzi v Chicagu. Ukvarya se z raziskavami na področju razvojne ekonomije in upravljanja. Za svoje raziskovalno in pedagoško delo je prejel številne nagrade in priznanja. Je avtor znanstvenih del, knjig in članov v strokovnih revijah.

Prvi seminar iz letošnjega ciklusa bo v četrtek, 25. oktobra (jutri), ob 18.30 v zborni dvorani ZKB na Opčinah (Ul. Ricreatorio 2), Trst. Predavanje bo v angleškem jeziku s simultanim tolmačenjem v italijansčino.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Il matrimonio che vorrei«.

CINECITY - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Cogan - Killing them softly«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »The wedding party - Un matrimonio con sorpresa«; 16.10, 18.10 »I gladiatori di Roma«; 20.10 »I gladiatori di Roma 3D«; 16.15, 18.15 »L'era glaciale 4 - I continenti alla deriva«; 20.15, 22.15 »L'era glaciale 4 - I continenti alla deriva 3D«; 16.30, 20.00, 22.15 »Ted«; 22.10 »Total recall - Atto di forza«; 16.10, 20.15, 22.15 »Taken - La vendetta«; 16.40, 18.10 »Tutti i santi giorni«; 19.00, 21.30 »Pearl Jam - Twenty«.

FELLINI - 18.00, 20.05, 22.10 »On the road«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il comandante e la cicogna«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Tutti i santi giorni«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Appartamento ad Atena«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.25, 20.40 »2 dni in New Yorku«; 17.20, 20.10 »Divjaki«; 17.40 »Hotel Transilvanija 3D«; 15.30 »Pogum 3D«; 16.20 »Pomladni veter«; 16.10, 18.35, 21.00 »Prava Nota«; 19.40 »Šanghaj«; 17.10, 19.20, 21.25 »Ugrabljena 2«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 22.00 »Total recall - Atto di forza«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ted«; Dvorana 2: 16.45, 18.30, 20.15 »L'era glaciale 4 - Continenti alla deriva«; Dvorana 3: 16.30, 18.30, 20.15, 22.00 »The wedding party«; 16.45 »Paranorman«; Dvorana 4: 16.45, 18.30 »Gladiatori di Roma«; 20.30, 22.15 »Taken - La vendetta«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMA - Dvorana 1: 17.30,

20.00, 22.10 »Il matrimonio che vorrei«; Dvorana 2: 17.50, 20.00, 22.00 »Ted«; Dvorana 3: 17.45 »L'era glaciale

4 - Continenti alla deriva«; 19.45, 22.00 »Total recall - Atto di forza«;

Dvorana 4: 17.40, 20.10, 22.10 »Il comandante e la cicogna«; Dvorana 5: 17.30 »Paranorman«; 19.45, 21.30 »Step Up 4 - Revolution 3D«.

Izleti

DRUŠTVKO KMEČKIH ŽENA vabi na 6-

dnevni izlet z avtobusom v Španijo -

Barcelona, Lloret de Mar. Odhod v

petek, 26. oktobra (Fernetiči). Tel. št.:

00386-31372632 (Metka).

LETNIK 1950 IZ DOLINSKE OBČINE

PPOZOR! V nedeljo, 4. novembra, av-

tobusni izlet v Idrijo (grad, rudnik ži-

vega srebra). Vpisovanje na tel. št.:

118: hitra pomoč in dežurna zdrav-

stvena služba (od 20. do 8. ure, pred-

praznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške

bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 -

991170, od ponedeljka do petka od 8. do

18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nu-

di informacije o zdravstvenih storitvah,

o združenih tržaških bolnišnicah in o

otreških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15,

22.15 »Cogan«.

TRST

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik

36. Tel. št.: 040-229198.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah

na Punkišči odprla osmico.

Prireditve

TRŽAŠKA KNJIGARNA - MLADIKA -

ZTT vabijo na »Kavo s knjigo« danes, 24. oktobra, ob 10. uri. Gostje kave v Tržaški knjigarni bodo mladi koroški literati.

FOTOVIDEO TRST80 vabi prijatelje na

otvoritev razstav članov TRST80 na

Okusih Krasi: v četrtek, 25. oktobra,

Milos Zidarič in Luciano Bearzot

»Od Istre do Devina« in »Podzemni

svet« ob 18.30 Prečnik-Sardoč; v po-

nedeljek, 29. oktobra, skupinska raz-

stava TRST80 ob 18. uri v Rajonskem

svetu za vzhodni Kras na Opčinah; v

sredo, 31. oktobra, Nataša Peric in

Dušan Pavlica »Sozvoče Krasa in

morja« ob 18.30 Šempolaj-Gruden; v

petek, 2. novembra, Gino Dal Col

»Rastlinje Vzhodnih Alp« ob 18.30

Općine-Daneu; v soboto, 3. novemba,

Radivoj Mosetti »Benetke oggi« ob

18.30 Općine-Kalin; v torek, 6. no-

vembra, Sonia Osbich »Subreka« ob

18.30 Zgonik-Gustin; v četrtek, 8. no-

vembra, Samuela Bandi Vuga in Lu-

ka Vuga »Okusi Turčije« ob 18.30 Pe-

sek-Karisi; Alenka Petaros »Kuk in

Lipnik« na Opčinah-Pub Liverpool.

V PREDDVERJU gledališča F. Prešeren

v Boljuncu bo v četrtek, 25. oktobra,

ob 19. uri odprtje razstave »Ko je umrl

moj oče - Risbe in pričevanja iz kon-

centrijskih taborišč na italijanski

vzhodni meji (1942-43)«. Razstavo

predvajajo krajevna sekcija VZPI-AN-

PI, Center Gasperini, SKD France

Prešeren ter Mladinski center Bolju-

ne pod pokroviteljstvom Dolinske

občine. Sodelovali bodo Metka Gom-

bač, Boris M. Gombač, Dario Mat-

tiuš, MePZ Slovenec Slavec ter

pesnik Aleksij Pregar.

FINŽGARJEV DOM (Dunajska 35, Op-

čine) vabi v petek, 26. oktobra, na pred-

stavo »Obiski« v izvedbi gledališke sku-

pine »klubTeater« z Dunaja. Predstavo

v desetih slikah po besedilu Felixa Mit-

terterja je režirala Nika Sommeregger.

Večer spada v sklop niza Gledališče

mladih in v okvir iz 15. Koroških dnenov

na Koroškem. Začetek ob 20. uri.

OBČINA DOLINA partner projekta za

trajnostno upravljanje naravnih virov

in teritorialno kohezijo Carso-Kras,

vabi na slavnostno odprtje večna-

menskega centra F. Prešeren v Bo-

ljuncu, prenovljenega v okviru pro-

jekta Kras-Carso, ki bo v petek, 26.

oktobra, ob 20.30 v Boljuncu. Pri-

reditve bo oblikoval Pihaški orkester Ri-

<p

Ker bila je dobra lunca,
rodila se je punca.
Dobrodošla

Zala!

Alji in Andreju iskreno čestitamo.
Dramska skupina, SKD Slovenec,
Fantovska in dekliška
Boršt-Zabrežec

In končno je v Borštu štorklja
pristala,
Alji in Andreju se je rodila mala

Zala!

Pestvanje, jokanje, spanje bodo
odslej vsakodnevne bitke,
veliko sreče pa pri previvanju
ritke.
Čestitamo in se z vami veselimo
vsi Ciletovi in Ljen'ni

Čestitke

Sestrična ZALA je prišla, komaj
čakava, da bo doma. Teta Alja in
stric Andrej zanjo že skrbita, Mate-
ja in Gregor pa se je veselita.

Pri Ciletovih je fešta velika, kot
se za te prilike šika! ZALA je priku-
kala na svet in osrečila mamico Aljo
in očka Andreja. Srečni družinici če-
stítamo vši zgornji Ciletovi.

Hip, hip, hura, naša klapa novo
članico imá! Dobrodošla mala ZALA
kličemo mi, z mamico Aljo in tatkom
Andrejem nazdravimo vši! Goran,
Cristina, Peter, Ivana.

Dobrodošla mala ZALA! Bila je
ta prava lun'ca, mamico Aljo in očka
Andreja osrečila je punca! Iskrene če-
stítke in veliko lepih dni ansambel
Klapa iz Brega novi družinici želi.

Mala ZALA je osrečila Aljo in
Andreja. Povečani družini čestítamo,
mali lepotički pa želimo vse najbolj-
še in najlepše - članice Skupine 35-55
SKD F. Prešeren iz Boljuncia, vadite-
ljica Sandra in telovadke Pilatesa.

Mamici Alji in očku Andreju
iskrene čestítke od rojstvu male
ZALE, mali punčki pa vso srečo v ži-
vljenju želijo Sonja, Claudio, Mitja
in Katja.

Vsi in OŠ A. Gradnika se veseli-
mo in DANIJELU SIMONETTIGU
želimo še veliko takih življenjskih
uspehov.

Naši bivši mentorici šaha VA-
LENTINI OBLAK čestítamo ob uspe-
šno opravljenem študiju na tržaški je-
zikovni fakulteti. Vsi iz OŠ A. Grad-
nika na Repentabru.

Na jezikovni fakulteti v Trstu je
z odliko in poohvalo dokončala študij
VALENTINA OBLAK. Iskreno ji če-
stítajo Janoš, Tia, Elena in Fulvijo.

Obvestila

AŠD MLADINA vabi ženske na telo-
vadbo za boljše počutje »Belly gym«
v bivši rekreatorij v Križu ob pone-
deldjikih od 11. do 12. ure. Info na tel.:
333-5663612.

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi
nove člane k delovanju društva. Ba-
letna rekreacija poteka v dopoldan-
skem in večernem času v prostorih
Kosovelovega doma v Sežani pod
vodstvom baletnega pedagoša Eugena
Todorja. Primerna je za vse staro-
stne skupine. Informacije na tel.
00386-41524310.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporo-
ča družinam učencev s stalnim bi-
vališčem v občini, ki v š.l. 2012/13
obiskujejo nižje srednje in prva dva
razreda višjih srednjih šol, katerih
ekonomsko razmre ne presegajo
10.632,94 evrov, da lahko prosijo za
dodelitev finančnih prispevkov za
nakup učbenikov (v smislu 28. člena,
1. odstavek, črka a) D.Z. 10/88). In-
fo na tel.: 040-2017375 (Urad za šol-
stvo Občine Devin Nabrežina, Na-
brežina 102).

OBČINA ZGONIK vabi v občinske pro-
store na ogled ilustracij Jasne Merkù.
Urnik: ponedeljek-petak od 9. do 13.
ure, ponedeljek in sreda tudi od 15.30
do 17.00.

SKD ŠKAMPERLE (Stadion 1. Maj) va-
bi na tečaj kitajske vadbe »QiGong«
ob sredah 16.30-17.30. Informacije in

prijave na tel. 348-8607684 (Vesna
Klemše).

TEČAJ SAMOOBRAMBE v organizaci-
ji AŠD Mladina s sodelovanjem Wild
Boars v bivšem rekreatoriju v Križu.
Vodil bo svetovni prvak v Taekwondo-
ju in izkušen trener številnih boril-
nih veščin Kazbulat Shogenov. Tečaj
je namenjen ženskam in moškim vseh
starosti. Prijave in info v večernih urah
na tel.: 333-5656513 (Ivan), 345-
7016975 (Simon).

TEČAJI ANGLEŠČINE pri SKD Igo
Gruden so ob ponedeljkih (prvi na-
daljevalni) in ob sredah (drugi na-
daljevalni) od 18.00 do 19.30.

TEČAJI SLOVENŠČINE pri SKD Igo
Gruden so ob ponedeljkih od 18.00 do
19.30 (nadaljevalni) in ob torkih od
18.15 do 19.45 (začetni).

TEČAJI ŠPANSKEGA JEZIKA za vse
stopnje. Informacije in vpisi Sklad Mi-
tja Čuk, Proseška ul. 131, Općine, tel.
št.: 040-212289, info@skladmc.org.

BIOTERAPIJA V BAZOVICI: danes, 24.
oktobra, ob 20.00 bo v Bazovskem do-
mu predaval Jurica Manestar o sa-
mopomoči in učinkih bioterapije.
Vljudno vabljeni!

KROŽEK RAZVEDRILNE MATEMATI-
KE s prof. Dragom Bajcem začne no-
vo sezono danes, 24. oktobra, ob 17.
uri v Peterlinovo dvorano v Ul. Doni-
zetti 3. Posebno predznanje ni potre-
bno, zato so vabljeni stari in mladi.

PODROČNI SVET VERNIKOV s Trsta in
Milj vabi na srečanje z mag. Janezom
Ferkoljem na temo »Moja zvestoba ve-
ri in Cerkvi« v četrtek, 25. oktobra, ob
20. uri v domu na Ul. Concordia 8 pri
Sv. Jakobu (blizu cerkve).

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo
sestal v četrtek, 25. oktobra, ob 20.00
na svojem sedežu (Prosek št. 159).

SKD PRIMOREC vabi vaščane in pri-
jatelje na predstavitev pobude »Treb-
če v svet 3« v četrtek, 25. oktobra, ob
20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.
Na družabnosti bomo predstavili
nove destinacije v sezoni 2012/13 in
si ogledali fotoposnetke lanskih iz-
letov. V teku večera že sprejemamo
vpisovanja za dводnevni izlet »Pred-
praznični Salzburg in čarobni St.
Wolfgang« (1. in 2. decembra). Infor-
macije na št. 040-214412 (v ve-
černih urah).

DRUŠTVO NANOS organizira v petek,
26. oktobra, ob 20.00 nočni pohod ob
polni lumi na Nanos, zbirališče izpred
bara v Razdrtem. Pohod je v vsakem
vremenu, potreben je se primerno
opremiti.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo v pe-
tek, 26. oktobra, predvidoma ob 15.
uri, skupaj z delegacijami občin Koper,
Izola in Piran, položila venec na spo-
menik padlim v Dolini; sodelujeta zbor
Upokojencev iz Brega in zbor »Pod
Latnikom« iz Boljuncia pod vodstvom
Manuela Purgerja; priložnostna misel:
županja Fulvia Premolin.

DRUŠTVO NANOS organizira v petek,

26. oktobra, ob 20.00 nočni pohod ob

polni lumi na Nanos, zbirališče izpred

bara v Razdrtem. Pohod je v vsakem

vremenu, potreben je se primerno
opremiti.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo v pe-
tek, 26. oktobra, predvidoma ob 15.
uri, skupaj z delegacijami občin Koper,
Izola in Piran, položila venec na spo-
menik padlim v Dolini; sodelujeta zbor
Upokojencev iz Brega in zbor »Pod
Latnikom« iz Boljuncia pod vodstvom
Manuela Purgerja; priložnostna misel:
županja Fulvia Premolin.

POTOVATI V VIŠINE IN GLOBINE - v

petek, 26. oktobra, ob 18.00 bo v pro-

storih Slovenske prosvete v Ul. Doni-
zetti 3, prvo izmed srečanj iz niza »Po-

tovati v višine in globine«. Uvedel ga

bo dr. prof. Edi Kovač, in sicer na temo

»Romarji in iskalci vere«. Srečanje

je namenjeno mladim.

SKGZ obvešča, da bodo ob spominskih
svečanostih ob 1. novembru jeni
predstavniki sami in skupaj z drugimi
delegacijami polagali vence po tem
razporedu: v petek, 26. oktobra, ob
15. uri - grobnica padlim borcem na
vojaškem pokopališču, grob bazovi-
ških junakov na pokopališču pri Sv.
Ani, spomenik padlim v NOB iz
Škednja, Sv. Ane in Kolonkovca ter
spomenik bazoviškim junakom na
bazovski gmajni in ob 16. uri v Rižarni;
v ponedeljek, 29. oktobra, s pri-
četkom ob 10. uri pa še na obeležja in
spomenike na Ul. D'Azelegio, Ul. Ghe-
ga, na griču pri Sv. Justu, na grobu P.
Tomažiča in na skupnem grobu na po-
kopališču pri Sv. Ani.

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI

bo v petek, 26. oktobra, ob dnevu spo-

mina na rajne polagala vence ob 15.00

uri na spomeniku na bazovski gmajni,

ob 15.15 na pokopališču pri sv. Ani

in ob 16.00 v Rižarni. Skupno s SSO-

jem pa bo ob 14.00 uri polagala ven-

ce pri spomeniku padlim iz prve sve-

tovnje vojne v Gropadi.

DRUŠTVO UPORABNIKOV LINUXA

LugTrieste prireja predavanja v okviru »Linux Day« na osrednji tržaški univerzi v stavbi H3 v soboto, 27. oktobra, od 9. do 18. ure. Predavanja bodo na temo odprtega programa in operativnega sistema Linux. Informacije na www.trieste.linux.it. Vabljeni!

SRENJA BOLJUNEC vabi člane na de-
lovno akcijo zagrajevanja pašnika pod
Koromačnikom. Zbirališče v so-
boto, 27. oktobra, ob 8. uri pri Kalu.

L'ARMONIA - Združenje gledaliških
tržaških skupin v sodelovanju z Za-
drugom Kulturni dom Prosek Kontovel
prireja predstavo v tržaškem narečju
Fantasmi, Amore e.... Valeriana v nedeljo,
28. oktobra, ob 17.00 v kulturnem domu na Prosek. Nastopa Skupina Mladih. Toplo vabljeni!

40-LETNIKI s Tržaškega vabljeni na ve-
čerjo, ki bo v petek, 23. novembra, ob
20. uri v Ljudskem domu v Križu. Infor-
macije v večernih urah na tel. 347-
3696503 (Barbara), 339-4359868 (Kati),
349-3595560 (Roberta).

UPRAVA OBČINE REPENTABOR obve-
šča, da zbirja gradivo za objavo nove
številke občinskega glasila. Rok za od-
dajo prispevkov zapade 3. decembra,

sprejema pa jih v občinskem vložišču in
na elektronskem naslovu traduzio-
ni@com-monrupino.regione.fvg.it.

vljalcev, ki bi se že zeleli udeležiti letošnjega božičnega sejma (od 5. do 9. decembra na trgu v Bojancu). Obrazci so na razpolago na spletni strani www.sandorligo-dolina.it.

KAKO LEP JE TRST: ZTT in ZSKD vabita na sprehod po slovenskem Trstu z avtoricama vodnika Eriko Bezin in Poljanko Dolhar v nedeljo, 18. novembra, od 10.30 do 12.30. Štartna točka pri gledališču Miela. Pobuda v okviru niza S'paesi-Razseljeni.

40-LETNIKI s Tržaškega vabljeni na ve-

čerjo, ki bo v petek, 23. novembra, ob
20. uri v Ljudskem domu v Križu. Infor-

macije v večernih urah na tel. 347-
3696503 (Barbara), 339-4359868 (Kati),
349-3595560 (Roberta).

UPRAVA OBČINE REPENTABOR obve-
šča, da zbirja gradivo za objavo nove
številke občinskega glasila. Rok za od-
dajo prispevkov zapade 3. decembra,

sprejema pa jih v občinskem vložišču in
na elektronskem naslovu traduzio-
ni@com-monrupino.regione.fvg.it.

Mali oglasi

FIAT 600 letnik 2002 prevoženih 94.000 km, edini lastnik, prodam po zelo ugodni ceni, podarim 4 zimske gume rabljene eno sezono. Tel. št.: 338-8340089.

GOSPA SREDNJIH LET z večletno izkušnjo in priporočili išče delo kot negovalka starejših oseb ali katerokoli druge delo (24 ur dnevno). Tel. št.: 0039333-6644567 (po 18. uri).

GOSPA srednjih let, doma z Općin, išče delo kot varuška otrok ali kot hišna pomočnica. Tel. št.: 340-9098123.

MAJHNO, LEPO OPREMLJENO stanovanje dajem v najem v središču mesta, 450,00 evrov vključno s stanovanjskimi stroški in porabo vode. Tel. št.: 329-801258.

PODARIM televizijo znamke panasonic z dekorerjem, sive barve, skoraj novo. Tel. 040-44631.

PODARIMO zelo simpatične mucke. Tel. 040-200865.

POŠTENA IN DELAVNA GOSPA srednjih let išče enkrat tedensko delo kot hišna pomočnica. Tel. št.: 331-7467805 (v večernih urah).

PRODAJAMO domači brinjevec in brijevo olje. Tel. št.: 040-2024022 (od 16. do 20. ure).

PRODAM



DSI - Ponedeljkovo srečanje v znamenju Koroških kulturnih dni

O pregonu koroških Slovencev

Ob 70-letnici nacistične izselitve tristo družin predvajanje filma Šest desetletij pozabe in predstavitev knjige Utihnile so ptice, utihnila je vas

Letos potekajo jubilejni, že trideseti Koroški kulturni dnevi, namen katerih je medsebojno povezovanje zamejskih Slovencev, ki imajo skupno bogato kulturno dejavnost in jo želijo razvijati. Kulturna srečanja so plod izmenjav, ki so se začele z občasnimi gostovanji primorskih pevskih in igralskih skupin na Koroškem ter gostovanj koroških skupin na Primorskem. Leta 1983 so potekali prvi Primorski dnevi na Koroškem, od takrat dalje pa se letno srečujejo kulturni ustvarjalci obeh regij, enkrat na Koroškem, drugič na Primorskem.

Letošnji kulturni dnevi potekajo od 20. do 30. oktobra, za katere so njihovi prireditelji - Slovenska prosveta v Trstu, Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici in Krščanska kulturna zveza v Celovcu - pripravili kar enajst dogodkov v Trstu in okolici, Gorici in okolici ter v Ukrah.

Društvo slovenskih izobražencev je tako na običajnem ponedeljkovem večeru gostilo bivšega tajnika Krščanske kulturne zveze Nužja Tolmajera, etnologinjo Martino Piko-Rustia in Simono Roblek, ki so predstavili knjige, CD-je in DVD-je koroških avtorjev.

Nužej Tolmajer se je najprej spomnil začetkov izmenjav med



Od desne: Nužej Tolmajer, Martina Piko-Rustia in Simona Roblek

KROMA

mladimi učitelji s Tržaškega in Gorškega, npr. Antona Kacina, Jožeta Peterlinja, Mirka Fileja in drugih ter se zahvalil Slovenski prosveti, saj je nadaljevanje te najdaljše ne-prekinjene čezmejne kulturne izmenjave zelo pomembno. Opozoril je tudi na letošnjo 70-letnico pregonu koroških Slovencev, ko so iz vseh treh dolin Zilje, Roža in Podjune izselili tristo družin. Septembra 1938 je vsaka občina dala spisek družin s točnimi podatki o

kmetijah, pridelkih in velikosti obdelovalnih površin. Tako so mlade fante vpoklicali v vojsko, dekleta poslali v tovarne, matere, otroke in starejše pa pregnali v taborišča na Bavarskem.

Sledil je ogled kratkega dokumentarnega filma Šest desetletij pozabe režiserke Milene Olip, ki je leta 2005 v času študija na AGRFT-ju posnela spomine sester Neže in Mičice Olip o pregonu v taborišče in večletih zapora.

Etnologinja Martina Piko je opozorila na skrb mladih rodov do pretekle zgodovine, saj vnuki in nečaki pogosto sprašujejo, kaj se je takrat zgodilo. Tako je Milka Olip spremljala svojo tetu in napisala knjigo o njenih spominih kot večni opomin, da se kaj takega ne bi več zgodilo. Druga priča koncentracijskega taborišča in najbolj krutega zgodovinskega obdobja je Ana Jug Olip, ki je v knjigi Utihnile so ptice, utihnila je vas spregovorila o taborišču Ravensbrück. Prvi del knjige opisuje etnološki popis, njeni srečno otroštvo, ki »ga ne bi zamenjala z nobenim cesarjem na svetu«, drugi del pa predstavi vojne grozote, doživljanje bolečine izgube doma in dostonanstva ob dolgih urah apela pod snegom, ob lakti in mrazu. Ana Jug Olip je svoje trpljenje osmisnila kot večni opomin za vse generacije. Odlomke iz njene knjige je prebrala Simona Roblek.

V drugem delu večera je tekla beseda o Vaški kroniki Vinka Čerčeve, o prizadevanjih Slovenskega narodopisnega inštituta Urbana Jarnika za ohranitev etnološke zapuščine, pa še o pravljicah na zgoščenkah v ziljskem in rožanskem narečju ter o zemljevidih slovenskih ledinskih imen z Unescovim zaščitnim znakom (met).

ZAVOD ZOIS Kramli: Red in disciplina kot zdravilo



Miha Kramli se je srečal s starši

V sredo, 17. oktobra, je na Državnem tehniškem zavodu Žige Zoisa v Trstu predaval terapevt Miha Kramli, vodja novogoriškega centra za bolezni odvisnosti. Predavanje je bilo namenjeno staršem, udeležili pa so se ga tudi številni profesorji.

Predavatelj je izhajal iz svoje bogate študijske poti, a tudi iz delovne prakse, tako da je svoje teoretsko izvajanje dopolnil s številnimi primeri iz življenja mladih, s katerimi se vse pogosteje srečuje v svoji ambulantni. Področje zasvojenosti je danes izredno široko in sega tudi na območje novih tehnologij, kot so na primer internet, računalniške igrice in mobilni telefoni. Kako prepoznati odvisnost in kako pomagati mladim, da se ne ujamejo v pasti tehnologije? Psihoterapevt Kramli je živo opisal prve znake odvisnosti in svetoval staršem, naj pozorno nadzorujejo svoje otroke in takoj ukrepajo, kajti vsako odlašanje ali podcenjevanje pretirane rabe prej omenjenih sredstev vodi v zasvojenost. Spregoril je tudi o odvisnosti od drog in poudaril številne nevarnosti, s katerimi se srečujejo mladi. Pri tem je bil zelo jasan in odločen: popustljiva vzgoja nosi odgovornost za marsikatero težavo. In prav vzgoji in družinskim odnosom je predavatelj posvetil večji del svojega predavanja. V zadnjih letih se je med starši razširilo prepričanje, da potrebuje otrok predvsem njihovo ljubezen. To seveda drži, vendar se ob tem postavlja vprašanje: kakšna je vloga staršev v družini? Predavatelj je navedel in utemeljil vrsto odgovorov. Starši se ne smejijo odpovedati svoji avtoriteti, jasno morajo postavljati zahteve, ki naj bodo seveda uresničljive in smiselne, pri tem pa morajo biti dosledni in vztrajni. Večkrat bodo s svojim odločnim ravnanjem sprožili čustvene izbruhe mladostnikov, to pa je treba prenašati mirno in predvsem z veliko mero trdnosti. Če sta oče in mati enotna, bo otrok spredel, da imata prav, ta izkušnja pa bo zanj zelo koristna. In še korak dlje v zplettenem labirintu vsakodnevnih medsebojnih odnosov: predavatelj je spregovoril o pravicah staršev. Marsikaj je v dvorani završalo, ko je terapevt nanizal nekaj takih »pravic« staršev: pravico do miru, pravico do sodelovanja otrok pri hišnih opravilih, pravico do partnerskega odnosa in pravico do izpovedovanja lastnih potreb. Nekateri stavki so bili nedvoumni: »Mladostnik mora delati, red in disciplina sta kot zdravilo, če tega ne dosežete, nič narobe za vašimi otroki, zavami je nekaj hudo narobe.«

Prepričanje, da »lepa beseda lepo mesto najde« velja le v primeru, da so mladostniki osvojili temeljna pravila v družini. To in še veliko drugega je povedel predavatelj, ki bo svoje znanje in izkušnje v naslednji fazici delil z džaki, in sicer na srečanjih v mesecu novembru, ko se bo nadaljevalo njegovo dragoceno sodelovanje pri šolskem projektu zdravstvene vzgoje.

M.J.

MOPZ VASILIJ MIRK - Gostovanje letos v Železni Kapli

40. Štiriperesna deteljica

Pevci moškega pevskega zbora Vasilij Mirk s Prosekoma in Kontovelom so pred kratkim sodelovali na jubilejni 40. Štiriperesni deteljici, to je srečanju štirih zborov, ki ga soustvarjajo tudi Mepz Svoboda iz Stražišč pri Kranju, Kulturno Umetniško Društvo Brežice in Mepz iz Železne Kaple, ki je bil tudi letosni gostitelj srečanja.

Pred viškom srečanja – večernim koncertom vseh štirih pobratenih zborov – so si pевci z gostitelji ogledali obrtno kovaško delavnico, kjer krajevni mojster ustvarja uporabne in umetniške predmete.

Obiskali so tudi Peršmanovo domačijo, ki so jo nemški SS-ovci in kolaboracionisti požgali leta 1944 (zločince so naposledi oprostili, ker naj bi primanjkovalo dokazov o njihovi krividi), ker naj bi se tam zbiralni partizani. V hiši, ki jo sedaj upravlja krajevna sekacija partizanov, je urejen zgodovinski muzej o družini Sadovnik, ki je tam živel, ter splošno o predvojnem in povojnem času v tamkajšnjih krajih.

Po ogledu so se zbori podali na hrib - Koprivno pri Riepnu, kjer so v tamkajšnjem skedenju priredili tradicionalni koncert, ki so ga oblikovali vsi pobrateni pevski zbori. Pesmi, ki so jih dirigenti zbrali so bile raznovrstne, od narodnih, do verskih ter umetniških. Moški pevski zbor Vasilij Mirk je pod takstirko Marka Sancina zapel tri pesmi: Mirkovo Na trgu, Hafnerjevo Samo en cvet ter Mirkovo Šumi potok šumi. Koncert je sklenil venček pesmi, ki ga izvajajo skupaj vsi zbori. Zapeli so Gobčeve Bratje zapojmo, Hajdrihovo Jadranško more, Aljažovo Triglav, Vrabčeve Dober večer in pa Osamovo Slovenijo v svetu.

Koncert sta obogatila tudi slavnostni govor župana občine Železna Kapla g. Franca Josefa Smrtnika, pozdrav dolgoletnega veterana proseškega zpora Pepija Čuka ter predsednika društva Zarja, ki je pevcem zborov, ki se od vsega začetka udeležujejo revije, tudi izročil priložnostno darilo, izdelano v kovaški delavnici. Na koncu so se pевci še okrepčali z v kotlu pripravljenim golažem in krotili večerni mraz s pesmijo in prisnim domaćim žganjem.



PONOVO OBUJENA STARA TRADICIJA VAŠKE DRUŽABNOSTI

Mavhinjski fantje



Pred nedavnim se je v lepem številu v gostilni pri Borisu (po domače Pr' Guštiniv) ob dobrini kapljici vina in odličnem prigrizku zbrala vsa moška generacija Mavhinj, od najstarejšega do najmlajšega vaščana. Najstarejši člani so bili tudi nagrajeni, vsi pa so se ve-

selili srečanja in ob obujanju lepih spominov praznovati pozno v noč.

V kratkem namerava Vaška skupnost Mavhinje organizirati še piknik na lepi rouni na Brstosiču, kjer si pričakujejo se večjo udeležbo.



O NAŠEM TRENUTKU

Zakaj in kako so Slovenci v Italiji ostali doma

ACE MERMOLJA



Objava treh pisem v Primorskem dnevniku z dne 16. oktobra 2012 mi je dala vzgib za pričujoče pisanje. Mislim na korespondenco med Dimitrijem Ruplom in Borisom Pahorjem ter na Ruplovo pismo »Obračunavanje z umrliimi...«, ki se nanaša na omenjeno korespondenco in na članek Borisa Pahorja v ljubljanskem Delu.

Ne nameravam se vmešavati v nastalo polemiko (Pahor dodatno odgovarja v PD Ruplu 20. okt., Rupel pa Pahorju 23. okt.), vendar se mi zdijo nekatere načete teme zanimive in na svoj način aktualne. Vanje je vpet tudi delček mojega spomina. Najbolj se dotikata moje percepcije preteklosti dva Ruplova odstavka. V pismu »Obračunavanje z umrliimi ali uporaben prispevek k predsedniški kampanji?« dr. Rupel med ostalim piše: »Seveda sem v pismu (Pahorju, op.p.) omenil tudi slovenski eksodus iz Trsta po prvi svetovni vojni in dejstvo, da je mnogo pripadnikov moje generacije, ki je živel za želesno zaveso, z občudovanjem, tupatam tudi z zavistjo gledala na Slovence, ki so živeli na Zahodu. Da nam ni bilo lahko, je večkrat potrdil - v zvezi s Kocbekom - ravno Boris Pahor. Dokaz o razlikah med človekovimi pravicami, ki so jih uživali Slovenci v Italiji in Slovenci v Jugoslaviji, je ravno objava Kocbekovega intervjuja o povojnih zunajsoodnih pobojih leta 1975 v Pahorjevi reviji Zaliv. Tega intervjuja takrat v jugoslovanski Sloveniji ne bi bilo mogoče objaviti.«

V Pismu Pahorju (Dokument št.II) Rupe o isti temi piše: »Moj spomin ne sega da-leč kot Vaš, vendar si vas drznem spomniti, da smo nekoč Slovenci, ki smo živeli v socializmu, imeli tiste, ki ste živel na Zahodu, sa srečnejši del slovenskega naroda, saj je poleg demokracije in materialne blaginje - ne v Vašem primeru - celo užival velikodušno politično podporo iz komunistične Jugoslavije. V nekaterih primerih je šlo tudi za drugačno sodelovanje.«

Pahor je v Delu polemiziral z Ruplovo trditvijo in jo zavrnil, češ da »normalni ljudje ostajamo zvesti kraju, kjer smo doma« in da ne v času fašizma in ne po letu 1954 Slovenci v zamejstvu niso dajali prvenstvo gospodarstvu. Osebno me zanimata dva pogleda: tisti iz Slovenije, ki ga ponazarja Rupel, ter moja ali širše »naša« percepcija Zahoda, blaginje in demokracije. Opuščam vprašanje nacionalnosti in »avantgard«, ki je srž polemike med Pahorjem in Ruplom.

Res je, da se po drugi svetovni vojni Slovenci, ki so ostali pod Italijo, niso množično selili v Jugoslavijo. Zgodovina beleži obraten eksodus, in sicer Italijanov in Istranov v Trst in Italijo. Ni pa res, da se Slovenci v Italiji po drugi vojni niso odseljevali. Naj omenim emigracijo iz Trsta v Avstralijo in Ameriko. Med izseljenci so bili tudi Slovenci. Dramatične razsežnosti je imelo izseljevanje beneških Slovencev, ki je izpraznilo vasi in doline. Razlogi so bili gospodarski in tudi politični. Te aspekte so mnogi v Sloveniji za časa komunizma, in tudi pozneje, odpisali iz svoje zaveti.

Drži namreč naslednja ali prva Ruplova trditev, da so kar številni Slovenci, tudi intelektualci, zavidali Slovencem, ki so živeli na Zahodu in v Italiji. Pogled iz Slovenije na zamejstvo so meglile blešeče tržaške trgovine in prisopoda neke demokracije, ki v resnicni veljala enako za vse. Zahod je mnogim v Sloveniji pomenil mit in kot je zabrisal družbene in druge razlike, ki smo jih Slovenci na Zahodu doživljali kot krivice in (vsaj nekateri ali večina) videli v jugoslovanskem modelu socializma odpravo razlik in tlake. V demokratičnem Zahodu se vsi niso imeli dobro, niso živeli v blagostanju in so bili prikrajšani za tehtne obroke demokracije. To je moja »resnica«, ki ni vzporedna z Ruplovo.

Določene nerealistične predstave so zavajale slovensko javno mnenje tudi po osamosvojitvi. Meni kot Zahodnjaku se je zdelo naivno navdušeno geslo »Evropa zdaj!« Sem odčaran in prepričan evropeist, ki od nekdaj ve, da ima Evropa svoje manj prijazno lice. Danes se z njim soočata tako Italija kot Slovenija. Proces združevanja vsebuje nemajhne konflikte. Vsaka idealizacija zavaja in v tem smislu je bila nerealistična nekdanja predstava, da so bili Slovenci na Zahodu »srečnejši del slovenskega naroda«. Če si pomagam s svojim spominom, je zmotna trditev o poslošenem blagostanju zamejskih Slovencev.

V oporo moji trditvi bi lahko napisal knjigo spominov. Moja družina v Gorici je po drugi vojni sicer uživala nek srednje-sloški standard in to predvsem zahvaljujoč se zobozdravniški spretnosti nonota in nato mame. Med slovenskimi vrstniki sem vendar celo za privilegiranca in nekateri so moji družini pripisovali namišljena premoženja. Dejstvo je, da je že profesor na šoli v nekoč znameniti goriški kavarni Bratuž užival posebno spoštovanje. Moji maloštevilni sošolci in prijatelji (povojne generacije so bile maloštevilne) so izhajali iz delavskih ali polkmečkih družin. Njihov »standard« je bil skromen ali še kaj manj. Zato sem se zdel »privilegiran.«

Na Tržaškem je bilo življenje večine podeželskih in mestnih Slovencev v povprečju silno skromno. Pri moji sedanji ženi še v sedemdesetih letih niso imeli centralnega ogrevanja, pralnega stroja in podobnih komoditet. Niso bili med najrevnejšimi. Želim povedati, da tudi če odpišemo siromašno Benešijo, Slovenci v Italiji v povojnih letih niso v povprečju uživali kakršega posebnega blagostanja. Potem so se pričele stvari počasi popravljati, vendar je bil osrednjeslovenski mit o srečnih Slovencih »tam na Zahodu« neosnovan. Drugo vprašanje je, zakaj na Goriškem in v Trstu ljudje niso migrirali v Jugoslavijo.

V resnicni so se nekateri preselili ali ostali v Jugoslaviji. Sam sem študiral v Ljubljani v letih 1970-75 in sem se vrnil domov. Nekaj »zamejskih« študentov je ostalo v Ljubljani in drugje. Kar vem, niso živeli nič slabše od mene. Podobne odločitve so vlejale za vsako generacijo, niso pa pomenile velikih številk. Dejstvo pa je, da Jugoslavija po vojni ni vzpodbujala odhodov, drugače ne bi že po maju leta 1945 selili v Trst Primorski dnevnik, ustvarjali slovensko stalno gledališče itd. V nasprotju s to politiko, ki je imela svoje razloge, je Italija spodbujala eksodus iz Istre. Spodbudi so prav tako bovali politični računi. S tem se ukvarjajo zgodovinarji.

Ker sem že omenil Jugoslavijo in ker Rupel omenja »velikodušno podporo iz komunistične Jugoslavije«, lahko danes brez ideoloških predvodov zapišem, da bi bili brez te podpore današnji Slovenci jezikovno in kulturno obubožana skupnost. Brez jugoslovanske pomoči ne bi bilo Primorskega dnevnika, gledališča, ustanov, organizacij, društev itd. To so dokumentirana dejstva. V drugo poglavje sodi ugotovitev, da Jugoslavija podpore ni dajala vsem in niti zastonj ne. Minimum je verjetno bil občutek »pripadnosti«.

Glede demokracije ni dvoma, da se je z nastankom republike Italija razvila v demokratično državo. Ne bi razglabljalo o samem pojmu demokracije in njenih variantah. Je pa res, da Italija, kljub ustavi, dolga leta ni priznavala Slovencem nekaterih osnovnih ustavnih pravic in jih je družbeno emarginirala. Benešija je v razmišljanju o demokraciji dodatna posebnost, saj so tamkajšnji ljudje živel v policijskem režimu, pod kontrolo tajnih služb in med vsakodnevnimi pritiski. Demokracija je bila v beneških dolinah »zatemnjena«.

Opozorjam na vse te znane elemente, ker je Rupel izpostavil določeno gledanje na »srečne« zamejske Slovence, ki sem ga v socializmu zaznal, čeprav sem v njem videl neresnico. Bil je mit, ki se je zoperstaval »sreči« socializma in imel kot tak svojo težo. Žal je rodil nekatere nerealistične poglede in predstave, ki so se selile v osamosvojeno Slovenijo.

Polemiziral sem z nekaterimi pisci, ki so pred in po osamosvojitvi obtoževali komunizem, češ da je v celoti kriv za korupcijo, za depresijo ljudi, za samomore in celo za alkoholizem. Kaj lahko o tem napišemo danes? Sloboda, demokracija in prosti tržiče žal niso rešili Slovencev pred slabo politiko, pred korupcijo in pitjem. To me seveda boli, saj je po osamosvojitvi Slovenija veljala za zgleden primer »tranzicije«. Danes je svoj ugled v mednarodni javnosti izgubila. Očitno sta odmanjkali neka strogost in disciplina, ki sta nujni za uporabo slobode. Nišo morda k temu pripomogle tudi nekatere iluzije in miti? Ni morda prevladala varljiva samovšečnost, da je bilo z osamosvojitvijo, z demokratizacijo in vstopom v »dobri« Zahod že vse pridobljeno in rešeno?

ODPRTA TRIBUNA

Prvi deželni konferenci o zaščiti slovenske manjšine na rob

13. oktobra 2012 sem se v Gorici udeležil 1. deželne konference o zaščiti slovenske manjšine. Vtisi niso bili najboljši, in to zaradi več razlogov. Konferanca sama je bila sklicana zato, da se zadosti črki deželnega zakona št. 26 iz leta 2007 o zaščiti slovenske manjšine v Furlaniji Julijski krajini. Dopoldanski referati so bili na višini, vendar sem med popoldansko razpravo večkrat imel vtis, da si tam zbrani manjšinci med sebojno izpovedujem svoje tegobe, ker so bili predstavniki vodstva Dežele mestoma odsotni. Resnici na ljubo niso bile vse te izpovedi ne vem kako privlačne, saj so predstavniki društev in ustanov stopali do mikrofona in tam prebirali svoja poročila. Tako ni ravno pogosto prišlo med razpravljalci do sprotnje izmenjave mnenj, čeprav so nekateri izmed njih ponudili marsikatero iztočnico za debato, tudi v zvezi z reformo naše manjšinske organiziranosti.

Neprijetno so me prizadeli nastopi večine predstavnikov iz Rezije in nekaterih iz Beneške Slovenije. Porazno je bilo poslušati zlasti prve, ki so z ihti zatrjevali, da oni sami in njihova govorica nimajo kaj opraviti s slovenstvom in da bi radi izstopili območja, kjer velja državni zaščitni zakon št. 38/2001, ki je namenjen slovenski manjšini v Italiji. Če je tako, se čudim, zakaj je bila ta dolina pod Kaninom sploh vključena med občine, kjer naj se aplicira omenjeni zakon. Če je Občina Rezija na ozemlju njegovega uveljavljanja, je zato, ker je kdo v njenem svetu brez vsake prisile svojčas glasoval za priključitev na to območje! Kako koli že se je v zvezi s tem vprašanjem odigrala klavrna predstava. Vse to spominja na posledice udejanjanja reka »divide et impera«, kar so si določno dovoljevali nekateri politični krogovi v Videmski pokrajini, in zdaj je tam vsaj ponekod izbruhnila prava vojna med reveži.

Do podobne vojne bi lahko prišlo tudi na Goriškem in Tržaškem, če držijo zadnje vesti, da namerava rimska vlada za leta 2013, 2014 in 2015 razpoloviti finančna sredstva, ki so namenjena slovenski manjšinski organiziranosti. Vsa konferanca in delna zagotovila Elia De Anne, deželnega odbornika za kulturo, šport, mednarodne odnose in evropsko politiko, ter drugih predstavnikov deželnih oblasti zvenijo dandanes kot gola vaja iz leporečja. Podobno najbrž zveni tudi trditev Giulia Terzija, italijanskega zunanjega ministra, ki je le pred nekaj dnevi na medministrskem srečanju med Slovenijo in Italijo na Brdu pri Kranju zatrdir, naj ne bo za prihodnje leto slovenska narodna skupnost v Italiji v skrbbeh, saj bo vprašanje prispevkov sistemsko urejeno. Kaže pa, da Montijeva vlada zdaj udejanja misli, ki jih je na konferenci izrekel Adriano Ritossa, bivši deželni svetniki in član Paritetnega odbora za uveljavitev zakona št. 38/01. Ritossa je namreč govoril o privilegijih, ki jih uživa slovenska manjšina, in o tem, da si morajo v teh kriznih časih vsi zategniti pas. Udejanjata se tudi negativna črka in duh interpelacije, ki jo je nekaj dni pred konferenco vložil v deželnem svetu Ritosssov strankarski kolega Roberto Novelli, deželni svetnik Ljudstva slobode v Furlaniji Julijski krajini. V njej se je spraševal, kako se uporablja ogromna vsota (»cifra ingente«) evrov, ki jih prejema slovenska manjšina po postavkah državnega zakona št. 38/01 in drugih odredb. Po njegovem naj bi ta vsota znašala 17 milijonov evrov, o katerih je 4,5 milijonov namenjenih slovenskim oddajam deželnega sedeža RAI. Odgovor na ta izvajanja in na ukrepe vlagajo v zvezi s t.i. zakonom o stabilizaciji javnih finančnih zalet za leta 2013 (v bistvu proračunom) bi se lahko glasil takole:

»Pacta sunt servanda!« Ali so bile vse postavke državnega zaščitnega zakona št. 38/01 po enajstih letih uresničene tudi tam, kjer je predvideva vrnitve manjšini npr. Narodnega doma v Trstu in Trgovskega doma v Gorici? Kako se je končala zgoda o tem, da bo imela Glasbena matica svoj oddelek na Konservatoriju Tartini v Trstu? Kljub temu da je omenjeni zakon precej ohlapno napisan tudi tam, kjer se določajo finančna sredstva za slovensko manjšino, se razume, da morajo biti tisneski na neki dostojni ravni. Glede prispevkov za slovenske oddaje sedeža RAI v Trstu pa velja pripomniti, da njih višino, ki se je med drugim v zadnjih letih zniževala, urejuje konvencija med samim RAI in predsedstvom ministrskega sveta. Podobno konvencijo imajo tudi Južni Tirolci in Aostčani. Ker Novelli med drugim trdi, da so prispevki nesorazmerni za manjšino, ki

menda šteje 50 tisoč duš, bi ga bilo umestno vprašati, ali morda ve, kolikšen znesek da na razpolago Republika Slovenija za TV in radijske oddaje, namenjene italijanski manjšini na lastnem ozemlju in tisti v sosednjem Hrvatski. Tudi tam niso manjšinci tako številni.

Vsa finančna sredstva, ki jih omenja Novelli, ne dosegajo 17 milijonov in so že vrsto let na isti višini. Tako Novelli kot Ritossa in seveda rimska vlada pa gotovo vedo, da je marsikatera italijanska dežela prava črna luknja glede uporabe denarja davkoplăcevalcev. Javnost čaka, kakšni bodo tozadne rezultati raziskav sil javnega reda v deželnih svetih po Italiji. V naši deželi se je te dni pojavit sum, da je bilo za gradnjo tretjega pasu avtocestne Benetke-Trst baje uporabljenih nekaj sto tisoč evrov več od predvidenega, in dela so na začetku. Za Deželo Lacijs se je že izkazalo, da so milijoni evrov javnega denarja šli vsako leto samo za t.i. promocijo stikov svetnikov s teritorijem. Nekateri izmed njih so del tega denarja enostavno spravili v žep (npr. Franco Fiorito, Ljudstvo slobode, in baje Vincenzo Maruccio, Italija vrednot). Poleg tega je Deželo Lacijs prispevala sredstva za nedavno postavitev spomenika fašističnemu generalu in vojnemu zločincu Rodolfu Grazianiju v Občini Affile nedaleč od Rima. V krajostni Lombardiji je že bilo več škandalov finančne narave, v katere sta bila npr. vpletene Filippo Penati (deželni svetnik za Demokratsko stranko), Davide Boni (svetnik za Severno Ligo). Zdaj pa je deželo zajel pravi politični potres: Domenico Zambetti (Ljudstvo slobode), odbornik za stanovanjsko politiko, je bil priprt, ker je za lastno izvolitev leta 2010 kupil 4.000 glasov, ki mu jih je zagotovila 'Ndrangheta, kalabrijska mafija, ki je zadnje čase najmočnejša kriminalna združba v Italiji. Članica deželnega sveta Lombardije je tudi slovita Nicole Minetti (Ljudstvo slobode), ki si je septembra lani dovolila zelo dostenstveno promoviranje sebe in najbrž tudi politične ustanove, ki ji pripada. Odpravila se je namreč po milanskih ulicah v majici, na kateri je bil napis »Senza T-shirt sono ancora meglio«. (Brež majice sem dosti bolj minkavna.) Če zaradi »par condicio« upoštevamo tudi državni parlament, velja našteti še dva primera čudne pridobitve ogromnih vsot. Gre za senatorja Luigija Lusija (Demokratska stranka) in Riccarda Contija (Ljudstvo slobode). Prvi je v svoj žep spravil milijone evrov, del tistih, ki so bili namenjeni v povračilo volilnih stroškov njegovi bivši stranki, pokojni Marjetici, drugi pa je na čudežen način zaslužil menda v enem samem dnevu 18 milijonov evrov z nakupom in na to takojšnjo prodajo nepremičnine v Rimu.

Ne vem, če kdo od ministrov in politikov gleda oddajo Report, ki je na sporedu v nedeljah zvečer po 3. državni mreži RAI. Če je resnično le polovica od tistega, kar je bilo povedanega v zadnjih dveh nedeljah, gre za stvari, ki naravnost kličejo Božjo jezo nadse. V nedeljo, 21. oktobra, je bil med drugim govor o dohodkih, ki jih letno prejema vrsta državnih ali paradržavnih menedžerjev. Gre za vsote, ki včasih precej presegajo letni honorar predsednika ZDA, človeka, ki resnično ima neprimerno več odgovornost od kateregakoli italijanskega politika kaj šele menedžerja, pa naj se ta imenuje Antonio Mastrapasqua, predsednik državnega pokojninskega zavoda INPS, ali Mauro Moretti, generalni direktor Trenitalie (državnih železnic).

Če bi del vsega tega denarja, ki je bil (in je še) tako nesmotorno potrošen, uporabili za financiranje ustanov slovenske manjšine, bi te izhajale več let brez nobenih težav. Že samo bruto vsota, ki je letno namenjena Minettijevi ali le enemu od 90 deželnih poslancev na Siciliji, bi najbrž zadostovala za enoletno vzdrževanje osebja sedeža NŠK v Trstu z njenim Zgodovinskim odsekom vred.

Toliko o privilegijih in o zategovanju pa. Vendar časi so res hudi, saj marsikoli trdi, da je sedanja gospodarska kriza globlja od tiste, ki je izbruhnila leta 1929. Še bolj kot kdajkoli prej bi moral biti razvidno, kam gre tudi zadnji cent, ki ga država in druge ustanove prejemajo od davkoplăcevalcev. Povsod bi se moralno dosledno upoštevati načelo o transparentnosti. To bi moralno veljati v večji meri kot doslej tudi za naše organizacije, ki naj bi bile v tem smislu prave hiše iz stekla ali kristala. A to ne



FILMSKA UMETNOST - Na ogled kar 97 celovečercev

Na ljubljanskem LIFFe tudi Garronejevi filmi

Bliža se november in z njim 23. ljubljanski mednarodni filmski festival, eden od najbolj obiskanih kulturnih dogodkov v Sloveniji. V kinodvoranah se bo v dobrih desetih dneh (med 7. in 18. novembrom) zvrstilo kar 97 celovečercev in 13 kratkometražnih filmov.

Vse oči so uprte v Perspektive, pa radni sklop filmov, v katerega so uvrščeni celovečerni filmi mladih režiserjev, ki tekmujejo za nagrado vodomec. Ekipa programskih selektorjev s Simonom Popkom na čelu je tudi letos postregla z zanimivo bero svetovnega filma: ogledati si bo mogoče Habibi, film o ljubezni in grafitih v Gazi, pa tudi Specialca, v katerem režiser Nadav Lapid kritično obravnava odnos med Izraelci in Palestinci. Na sporedu je tudi Klip, kontroverzni prvenec srbske režiserke Maje Miloš, ki je na rotterdamskem festivalu prejel glavno nagrado; Avstrijec Sebastian Meise v Tihoožitju obravnava zelo aktualno tematiko v sodobni avstrijski družbi – pedofilijo. Iz Argentine sta v tem sklopu kar dva filma, Odprimo vrata in okna, večkrat nagrajeni filmski prvenec Milagros Mumenthaler o sobivanju treh sester v Zunaju, psihološka drama Hernana Belona. Ursula Meier v Otkoku iz zgornjega nadstropja Švico prikaže kot pogubljeno deželo, v Šumih soseske (Kleber Mendonça Filho) pa dobimo vpogled v drobovje sodobne Brazilije. Nenazadnje je tu še zmagovalni film festivala neodvisnega filma Sundance Zveri južne divjnje, prispoved o mitskem boju proti načinu življenja, kakrsnega poznamo danes.

Predpremire v slovenski prostor prinašajo filmske vrhunce režiserjev kot so Ken Loach, Cristian Mungiu, Kim Ki-duk, Margarethe von Trotta, Michael Haneke,



Film Reality je Matteo Garrone postavil v svet tako imenovanih resničnostnih šovov

Pablo Larraín, Todd Solondz in Mike Mills. Na sporedu je nova verzija dokumentarca Jaz sem Janez Janša umetniškega tria Janez Janša. Med predpremieri pa najdemo tudi težko pričakovano filmsko adaptacijo Kerouacovega romana Na cesti, ki je navdihnila letošnjo retrospektivo, posvečeno ravno zgodovini »filma ceste« (»road movie«). Tiisti, ki prisegajo na ekstravaganco, bodo v istoimenskem sklopu tudi letos dobili svojo dozo neobičajnih filmov, med katerimi naj omenimo le Vstajo kubanskih zombiev, »prvi socialistični zombie film«, kot ga je definiral Popek.

V avtorski retrospektivi si bo mogoče ogledati celotno filmografijo enfant terrible francoskega filma Léosa Caraxa. To pa še zdake ni vse. Ugledna imena svetovne kinematografije najdete tudi v sklopu Kralj in kraljice, med katerimi je dobitnik beneškega zlatega leva za živiljenjsko delo Marco Bellocchio s filmom Speča lepotica. Panorama svetovnega filma v ljubljanske ki-

nodvorane prinaša izbor uspešnic filmskih festivalov: edini animirani celovečer, prisoten na ljubljanskem festivalu, bo češki film Alois Nebel, tudi letos pa si lahko ogledamo nekaj grških filmov z njihovo že značilno absurdno komponento, prepleteno s sodobnimi grškimi problematikami.

V sodobnem italijanskem filmu manjka figura, ki bi z neko kontinuiteto ustvarila kvalitete filme, prav Simon Popek. Svetla izjem je Matteo Garrone, ki je leta 2008 zaslovil s filmsko adaptacijo Savianovega romana Gomorra, letos pa je za film o svetu resničnostnih šovov z naslovom Resničnost (Reality) v Cannesu prejel veliko nagrado žirije, zato so mu namenili sklop Posvečeno. Izbor sodobnega eksperimentalnega kratkega filma Kino-integral se navezuje na retrospektivo filma ceste in prinaša deset kratkometražnih eksperimentalnih avstrijskih filmov ceste, v Svetu na kratko pa si lahko ogledate izbor evropskih kratkih filmov. (maj)

REVIJA KRAS - Bogata dvojna številka

O lipicancih, Josipu Gorupu, Fabianiju, Banih, zidkih ...

Med razpoznavne in priljubljene simbole Krasa sodi tudi Lipica s svojimi lipicanci. Letošnja poletna suša je prizadela tudi kobilarno, ker ji je zmanjkalo sena za konje. Kobilarna se sicer sooča tudi z drugačnimi, upravno-financo težavami, revija Kras pa je v septembrski številki že zelo predvsem opozorila na »zibelko vseh lipicankih konj na svetu« in na delovanje kobilarne. Tej temi je uredništvo revije tudi namenilo fotografijo na naslovnici.

Svetovni sloves pa nedvomno uživa »čudo vseh čudes« Postojnska jama. Ob 800-letnici najstarejšega podpisa v tej čudoviti jami je Stanislav Južnič prispeval obsežen zgodovinski članek, v katerem razkriva prve podpise oziroma prve obiskovalce jame. Izhaja iz na novo najdenih Schaffenrathovih komentiranih seznamov, ki segata osem stoletij v preteklost. Zgodovina te kraške jame je tokrat osvetljena iz povsem novega, originalnega vidika. Sodobnemu marketinskemu prijemu, se pravi promociji Postojnske jame pa je namenjen članek v drugi polovici revije.

Po stoletja tega je umrl veliki arhitekt Maks Fabiani in njemu je Sandi Sitar posvetil obsežen dokumentiran članek. Ta slavni arhitekt, čigar dela krasijo tudi Trst, je severa vezan na Štanjel. V razdelku Ohranjene šege in navade revija objavlja članek Iztoka Illichia o svetovalskih venčkih v Štanjelu.

Med slavne primorske osebnosti se je zapisal tudi Josip Gorup pl. Slavinjski, cigar stoljetnico smrti so počastili z odkritjem doprsnega kipa. Gre za nečaka in dediča Janeza Nepomuka Kalistra, rojena sta bila v preprosti družini, vendar sta z neverjetno poslovno žilico znala izkoristiti hiter gospodarski razvoj v 19. stoletju in se uvrstili med najbogatejše Slovence vseh časov. O tem uspešnem poslovnežu je pisal Janko Boštjančič.

Med slavne osebnosti se nedvomno zapisuje tudi dvakratna doktorica znanosti, slovenska folkloristka in etnologinja Marija Stanonik, kateri so podelili Štrekjevo nagrado za leto 2012. Morda so tudi njej v čast na-



zdravili s teronom: letnik 2011 je namreč najboljši v zadnjih petdesetih letih. Vsaj tako atrahuje Konzorcij kraških pridelovalcev, kateremu revija namenja dolžno pozornost.

V bogati, dvojni (120-121) številki revije je več člankov namenjenih zgodovinskim temam in kulturni dediščini. O vasi Bani in njenih županih je članek napisal Pavel Vidau, o dvorcu Ravne pri Pivki oziroma o grofici Izabeli je pisal Drago Kolenc, Igor Šapac pa se je razpisal o grajskih stavbah v Sloveniji ob izidu knjige Grajske stavbe v zahodni Sloveniji: Kras in Primorje. Manj običajna je tema, ki jo je razvila Sabina Pugelj: napisala je namreč članek o potujočem kinu Julija Bogataja. V naravno dediščino (in v projekt Kras 2011) sodi prispevek Darje Kranjc o suhih zidih na Krasu. Irena Kodele Krašna je prispevala zapis Dolina Branice in Natura 2000. Revija je namenila pozornost tudi Riku Debenjaku in njegovim zapuščinam: Mitja Mozetič je orisal ureditev spominske sobe slikarja v prenovljeni Fiščevi hiši ob trgu Kontra v Kanalu ob Soči. Zadnje strani revije pa so namenjene ustvarjalnosti mladih, bodočih bralcev in piscev revije. (pd)

PRIJETNO BRANJE - Italijanski komik predstavil svojo knjigo Panta Rai

Vergassola: »Heraklit? Ne vem, v kateri ekipi igra ...«

- Naslov twoje knjige Panta Rai se najbrž navezuje na sloviti rek panta rei ...

- Ne bi vedel, obiskoval sem strokovno

- Saj veš, izrekel ga je Heraklit ...

- Ne vem, v kateri ekipi igra ...

Nekako tako je Dario Vergassola pred časom začel predstavitev svoje knjige Panta Rai v polnem Verdijem gledališču v Portorozu (foto Giulia Naitza). Priljubljeni komik, ki ima za sabo dolgoletna nastopanja po gledaliških odrih in televizijskih studiilih (na primer v oddaji Serene Dandini Parla con me), slovi po bliskovitih vprašanjih svojim sogovornikom in po tem, kot sam priznava, da jih povsem naravno spravi in zadrgo. To mu na odru Verdihevega gledališča ni uspelo: novinar Gian Paolo Polesini mu je bil povsem kos in je večkrat tudi sam spravil v smeh občinstvo. Izhodišče za pogovor je bil kot omenjeno izid knjige Panta Rai, v kateri je Vergassola zbral preko tisoč resničnih novic, ki jih je z njemu značilno ironijo in sarkazmom spremenil v snov za svoje komične nastope. Nekaj primerov?

Potem ko so tatovi vlmili v stanovanje Walterja Veltronija, so mediji poročali, da je v stanovanju spala Veltronijeva hčerka. »Tutta suo padre,« se je glasil Vergassola komentar, ki očitno meni, da Veltronji ni med najbolj dinamičnimi politiki.

Spojimenjak Silvia Berlusconija je spodrsnilo na plošči ledu: udaril je z glavo ob tla in umrl. Dokaz, da tehnika voodoo še ni znanstveno natančna.

Veste kaj dela sedaj že polnoletna Noemi iz Casorie? Piše knjigo Mojih prvih sedemdeset... letnikov.

Med Berlusconijem in Renzijem vlim Berlusconija: med originalom in ponaredkom ... izberem original.

Polesini je številnemu občinstvu svedoval, naj kupi Vergassolovo knjigo in jo položi na nočno omarico: po napornem dnevu, v katerem je vse manj časa za smehe, bo prebiranje tovrstnih iskric nedvomno dobro delo. (pd)

TRŽIČ - Odprtje sezone

Zadonele so mlade fanfare

Poustvarjalno veselje 70-članske zasedbe

fanfare so praznično in močno zadonele v tržiškem Občinskem gledališču, Fanfare for the Common Man je bila skladba Aurora Coplanda, ki je otvorila sezono 2012-13 z ansamblom, ki je že trideset let izredno pomemben sestav: italijanski mladinski orkester - Orchestra giovanile italiane, odlična delavnica za mlade, ki se želi poklicno posvetiti glasbi in ovaj vse potrebno znanje za delo v orkestru.

pertoarju vsakega orkestra.

John Axelrod je že v kratki uverturi pokazal svoje veselje ob delu z orkestrom, ki muzicira z mlaščinskim navdušenjem in na res odličnem nivoju: simfonija je stekla sveže, neposredno, prirčno toplo v drugem stavku, tempo je bil le za spoznanje upočasnjен, razmerja pa so bila dobro pretehtana.

Drugi del koncerta je simetrično uvedla Fanfare for the Uncommon Woman, kot parafraza Coplandove skladbe, ki jo je dokaj tehtno in domiselno spisala ameriška skladateljica Joan Tower. V sestavu je bilo nekaj sprememb, tako koncertna mojstrica kot prvi čelist sta svoje mesto predala kolegom in lahko smo konkretno slišali, kako sta pomembni ti dve vlogi, ki sta z boljšima glasbenikoma znatno dvignila nivo muziciranja; tudi dirigent Axelrod je sicer pokazal večjo sproščenost in suverenost v Simfoniji št.4 v f-molu op.36 Petra Iljiča Čajkovskega, torej je bilo kar več faktorjev, ki so prispevali k naravnost navdušujoči izvedbi: polnokrvno, ognjevitno so mlađi interpretirali mojstrovino, ki je zahtevna preizkušnja tudi za odrasle profesionalne orkestre.

Upamo, da bodo orkestraši tudi na profesionalni poti - v tridesetih letih se je uspešno zaposlili okrog tisoč članov - ohranili poustvarjalno veselje, ki glasbi vlijе do datno sporočilno moč.

Katja Kralj



Od jutri Blues festival Postojnska jama

Ljubitelji bluesa bodo lahko vse do majja prihodnje leto uživali na izbranih koncertih Blues festivala Postojnska jama. Na četrtekovih koncertih v Jamskem dvorcu bo nastopilo sedem zvezničnih imen iz svetovne blues glasbene scene. Festival bo jutri odpril koncert izjemnega kitarista Luckyja Petersona, ki združuje sodobni blues s soul glasbo, rhythm & bluesom, gospelom in rock'n'rollom. Glasbenik je mojster kitare, orgel in petja ter slovi po svojih živahnih in vročekrvnih nastopih.

Sledil bo koncert svetovne blues kitarske atrakcije Ane Popovic, ki je v Postojni že nastopila, a jo bodo organizatorji zaradi izjemnega zanimanja ponovno gostili. Ana Popovic je danes eno največjih imen bluesa, zaradi svoje mladosti in predanosti glasbi pa postaja ambasadorka bluesa tudi tam, kjer ta glasba ni povsem v ospredju. V Postojni se bo predstavila 15. novembra.

Na prvem koncertu v prihodnjem letu bo nastopil Eric Bibb, eden najpomembnejših svetovnih avtorjev in izvajalcev akustičnega bluesa.

Njegovi nastopi so bogata in neposredna glasbena, pa tudi duhovna izkušnja, njegova glasba pa spleti mnogih sloganov in vplivov. Poslušalce osvaja z izjemno mehkim in subtilnim petjem ter povsem drugačnim načinom igranja kitare.

Carvin Jones, teksaški kitarski mojster mlajše generacije in eden izmed velikih upov nove blues scene, bo v Jamskem dvorcu nastopil 14. februarja; s svojim na trenutke nenavadnim nastopom, ki spominja na legendarnega Jimija Hendrixja, poslušalce vodi v nepozabna doživetja. Mesec dni zatem bo v Postojni koncertiral Duke Robillard, 18. aprila pa se bo slovenskemu občinstvu predstavila gospel in blues pevka Nora Jean. Koga bodo gostili v mesecu maju, organizatorji še niso zeleli razkriti.

ITALIJA - Ameriška Zveza zaskrbljenih znanstvenikov poziva Napolitana, naj poseže

Mednarodna znanstvena skupnost ogorčena zaradi obsodbe v L'Aquili

Vodja vladne komisije za zaščito pred velikimi nesrečami Luciano Maiani odstopil

RIM - Mednarodna znanstvena skupnost je ogorčena nad ponedeljkovo obsodbo sedmih italijanskih strokovnjakov, ki jim je sodišče izreklo šestletne zaporne kazni, ker so spomladi 2009 podcenili nevarnost potresa v L'Aquili. Ameriška Zveza zaskrbljenih znanstvenikov je obsodbo označila kot »absurdno in nevarno«.

Kot so opozorili v zvezi, bi lahko obsodba druge znanstvenike po svetu odvrnila od tega, da svetujejo vladam in podajajo ocene tveganj. Obenem so italijanskega predsednika Giorgia Napolitana pozvali, naj zavzame stališče proti ponedeljkovi obsodbi.

»Kaj bi bilo, če bi neka vlada vleka pred sodišče meteorologe, ker niso predvideli točne poti tornada? Znanstveniki imajo pravico povedati, kaj vedo in česa ne vedo, brez strahu pred sojenji,« so svoje stališče še utemeljili ameriški znanstveniki.

Sodišče v L'Aquili je v ponedeljek sedem italijanskih strokovnjakov ob-



LUCIANO MAIANI
ANSA

sodilo na šest let zapora, ker naj bi spomladi leta 2009 podcenili nevarnost in prebivalstva niso ustrezno posvarili pred potresom. Gre za člane italijanske vladne komisije za zaščito pred velikimi nesrečami, šest znanstvenikov in enega uradnika.

Sodnik je sedmerici izreklo celo za dve leti daljše zaporne kazni od zahtevanih, saj je tožilstvo na začetku sojenja septembra lani predlagalo

štiri leta zapora. Obsodba sicer ni pravnomočna, saj se nanjo še lahko pritožijo.

Eden vodilnih italijanskih fizikov in vodja omenjene vladne komisije, ki so ji pripadali obsojeni strokovnjaki, Luciano Maiani pa je medtem odstopil. Kot je pojasnil za italijansko tiskovno agencijo Ansa, komisija ne more več mirno in normalno delati, zaradi česar bodo odstopili tudi njeni preostali člani.

Za časnik Corriere della Sera je še ocenil, da je bila obsodba »velika napaka«, saj gre za strokovnjake, ki so govorili »v dobri veri« in ne iz kakršnihkoli osebnih interesov. Naloga omenjene komisije je sicer svetovati italijanski civilni zaščiti glede nevarnosti potresov, vulkanskih izbruhoval, gozdnih požarov, kemičnih nesreč, poplav in plazov.

Eden od obsojenih, nekdanji predsednik italijanskega inštituta za geofiziko in vulkanologijo (INGV) Enzo Boschi je ob ponedeljkovi odlo-

čiti sodnika pretresen. »Še zmeraj ne dojam, kaj se mi očita. Pri tem sem vse svoje življenje posvetil raziskovanju potresov,« je izjavil in dodal, da potresov pač ni mogoče predvideti. »Nihče v znanstvenem svetu ne bo trdil drugače,« je poudaril Boschi. V INGV so že v ponedeljek izrazili solidarnost z obsojenimi.

V potresu magnitude 6,3 v L'Aquili pred tremi leti in pol je umrlo 309 ljudi, več kot tisoč je bilo ranjenih, več deset tisoč jih je ostalo brez strehe nad glavo in so morali mesec živeti v šotorih. Omenjena komisija se je sestala šest dni pred potresom in klub številnim manjšim potresnim sunkom v tednih pred tem ni sprejela nobenih ukrepov.

Sojenje je vzbudilo razburjanje v mednarodni znanstveni srenji že ob vložitvi obtožnice leta 2010. Več kot 5000 članov znanstvene skupnosti je takrat v odprttem pismu Napolitanu obsodilo sojenje in poudarilo, da potresov ni mogoče napovedati.

ITALIJA - Rebalans Vse več zahtev po spremembi osnutka zakona

RIM - Množijo se pritisni na italijansko vlado, naj spremeni osnutek zakona za stabilizacijo javnih finančnih, ki ga ta čas obravnava parlament. Poleg političnih strank in sindikatov so se kritično oglasti tudi predstavniki nekaterih ključnih ustanov. Tako je predsednik statističnega urada Istat Federico Giovanni izrazil bojanzen, da bi načrtovani ukrepi lahko zadušili prve znake oživljanja gospodarstva. Predsednik računskega sodišča Luigi Giampaolino je izjavil, da bi zakonska določila lahko spodbudila do datno navajanje občinskega davka Imu, Banka Italije pa je vladu svetovala, naj razmisli o možnosti spomladanskega rebalansa.

Premier Mario Monti je sicer sinoči sprejel voditelja Ljudstva svobode Silvia Berlusconija in Angelina Alfana, medtem ko se bo danes sestal še s prvakom demokratom Pierluigijem Bersanijem, da bi prisluhnili njihovim zahtevam po spremembi zakonskega osnutka. Predsednik republike Giorgio Napolitano pa je včeraj med obiskom na Nizzozemskem branil vlado, češ da bi ne smeli zapraviti njenih dosežkov.

ZDA - Zadnje televizijsko soočenje pred predsedniškimi volitvami

Obama v zunanjji politiki močnejši od izzivalca Romneyja

NEW YORK - Ameriški predsednik Barack Obama je na zadnjem televizijskem soočenju z republikanskim predsedniškim kandidatom Mittom Romneyjem nastopil agresivneje od nasprotnika, ki se je prese netljivo dosti strinjal s sedanjo zunanjou politiko ZDA, kar je bila sicer glavna tema debate na floridski univerzi Lynn v Boca Ratonu. Takoj po soočenju je anketa med neopredeljenimi volvci televizije CBS pripisala zmago Obami s 53 proti 23 odstotkom. Po anketi televizije CNN med registriranimi volvci pa je Obama zmagal z 48 odstotki proti Romnejevim 40 odstotkom. Obama je torej zmagal po točkah glede zunanjou politike, vendar pa je vprašanje, koliko bo to vplivalo na nadaljnji potek kampanje.

Soočenje, ki ga je vodil Bob Schieffer s televizijo CBS, je namreč s področja zunanjou politike pogosto »pobegnilo« nazaj h gospodarskim temam, ki volvce letos najbolj zanimalo, in Romneje je pri tem ponavljal svoj glavni argument, da je okrevanje pod Obama prepočasno.

Kandidata sta debatirala o temah, ki so bile že doslej v ospredju kampanje. To so Iran, Afganistan, Sirija, Libija, Izrael, Kitajska, Rusija in obrambni proračun ZDA. Izvialec Romney ni ponudil drugačnih odgovorov na izvlečne od tistih, ki jih daje Obamova zunanjou politika. Svoje prirvence pa je morda malce razočaral, ker se je s predsednikom pogosto strinjal.

Romney je večkrat poudaril, da napadi nanj niso način za vodenje zunanjou politike, sam pa je napadel z opisovanjem sveta, ki je, kot je dejal, zaradi pomanjkanja Obamovega vodstva ušel izpod nadzora. Za dokaz je med drugim ponudil Sirijo, čeprav sam ni imel druge rešitve, kot je pritisk na predsednika Bašarja al Asada brez vojaškega posredovanja. Po novem je presenetil z izjavo, da podpira umik ameriške vojske iz Afganistana do konca leta 2014, čeprav je doslej nasploh določitvi datuma umika. Romney je tudi podprt Obamovo politiko pobijanja terorističnih osumljenjev z brezpilotnimi letali, vendar obenem nenehno poudarjal, da je za mir po svetu, uporaba sile pa je tudi zanj tudi glede Irana zadnji izhod.

Gledje Irana je Romney vztrajno ponavljal, da so »mule« zdaj štiri leta bližje jedrskemu oružju, Obama pa je obtožil, da je poslabšal odnose z Izraelom. Ta je vrnil s trditvijo, da varnostno in obvezčevalno sodelovanje še nikoli ni bilo na tako visoki ravni, in zagotovil, da Iranu ne bo dovolil priti do jedrskega oružja, za kar bo uporabil vsa sredstva. Obama je pri tem tudi zanikal poročanje medijev, da se po volitvah pripravljajo neposredna pogajanja med ZDA in Iranom. Edina novost v pristopu je bila Rom-



neyjeva napoved, da bo iranskega predsednika Mahmuda Ahmadinedžada obtožil genocida zaradi njegovih izjav o Izraelu. Romney je presenetil tudi z mnjenjem, da je bil umik iz Iraka dobra zadeva. Obama je opozarjal, da je imel Romney prej nasprotno stališče, in ga skušal potisniti nazaj v desno. »Kaže, da želiš voditi zunanjou politiko iz 80. let, kot želiš uvoziti socialno politiko iz 50. let in gospodarsko politiko iz 20. let prejšnjega stoletja.«

Pomirljivi Romney med soočenjem skorajda ni omenil napada na ameriški konzulat v Bengaziju. Pohvalil pa je usmrnitev Osame bin Ladna, ki ga je voditelj Schieffer enkrat krstil celo za »Obama bin Ladna«, in uporabo brezpilotnih letal za pobijanje osumljenih teroristov.

Vendar pa je menil, da se s pobijanjem ne morejo izvleči iz zmešnjave, kar je Obamova zunanjou politika na Bližnjem vzhodu, ki jo je Romney označil za naraščajočo plimo kaosa.

Obama ga je spomnil na izjavo, da se ne spleča premikati neba in zemlje v lovu na enega človeka, in na trditev, da bi morali pred napadom na bin Ladna prosiči za dovoljenje Pakistan. »Če bi Pakistan prosili za dovoljenje, bin Ladna ne bi doobili,« je dejal Obama.

Zbadljivk, ki jih opazovalci tovrstnih soočenj najbolj pričakujejo, ni bilo veliko. Najbolj je odmevala Obamova, ko je Romney zagovarjal povečanje porabe za vojsko in dejal, da ima ameriška mornariča danes manj ladij kot v času prve svetovne vojne. Obama mu je odvrnil, da ima danes vojsko manj številnih drugih stvari, kot jih je imela v preteklosti, na primer tudi manj konj in bajonetov. Poskus norčevanja iz Romnejeve, ker je v preteklosti Rusijo opredelil za svetovnega sovražnika ZDA številka ena, Obami ni uspel, ker mu je republikanec vrnil z zagotovilom, da on za predsednika Vladimira Putina ne bo tako prilagodljiv kot Obama.

Kandidata sta iz površinske debate izpustila številne teme. Med drugim nista

omenjala Evropo, razen ko je Romney dejal, da gredo ZDA po poti Grčije. Obama je napadal Romneja zaradi njegovih stališč med kampanjo, ki pa jih tokrat ni bilo slišati. Romney se je zavestno premaknil v politično sredino, Obama pa se mora zdaj odločiti, ali bo denar za oglase do volitev 6. novembra namenil predvsem za opozarjanje na spremjanje stališč, ki nima primerjave v sodobnih predsedniških kampanjah, ali pa se bo posvetil obrambi in napadom glede gospodarske politike. (STA)

Bivši minister Scajola osumljen mednarodne korupcije

NEAPELJ - Karabinjerji so včeraj priprikljali komercialnega direktorja italijanske vojaške industrije Finmeccanice Paola Pozzessereja pod obtožbo mednarodne korupcije. Podkuopal naj bi tuje državnik, še zlasti za prodajo helikopterjev in orožja Panami, pa tudi vojaških ladij Braziliji. Preiskave vodi neapeljsko tožilstvo, v njih pa je vpletjen tudi nekdanji minister za gospodarski razvoj Claudio Scajola iz vrste Ljudstva svobode. Scajola se je v odzivu na novico začudil, da ga sumijo zaradi mednarodne korupcije, češ da je svojo ministrsko vlogo opravljal vestno in vselej v mehjih legalnosti. Izrazil je pripravljenost, da se sam javi preiskovalcem za pojasnila.

Renzi vložil pritožbo proti volilnim pravilom

RIM - Kandidat na primarnih volitvah za določitev levosredinskega premierskega kandidata Matteo Renzi je vložil pritožbo na oblast za zaščito zasebnosti proti nekaterim pravilom, po katerih potekajo te volitve. Firenškega župana moti zlasti zahtevo, po kateri naj bi bili seznamni volilnih upravičencev javni. To naj bi kršilo pravico do zasebnosti.

Italijanska policija aretirala več kot 60 mafijcev

RIM - Policija je v več akcijah, uperjenih proti mafiji, včeraj aretirala več kot 60 ljudi in zasegla za več kot 230 milijonov evrov premoženja. V Palermu so policisti aretirali 41 domnevnih članov sicilijanske mafije Cosa Nostra. Osumljeni so izsiljevanja, preprodaje mamil, nezakonitega nošenja orožja in drugih zločinov. Med njihovimi žrtvami so producenti televizijske serije, snemanje v Palermu, pa številni poslovneži in lastniki trgovin. V Turinu je sodnik odredil aretacijo 22 domnevnih članov kalabrijske mafije 'Ndrangheta ter jih zasegel za več milijonov evrov premoženja. Aretirani so obtoženi trgovanja z glasovi na lanskoletnih lokalnih volitvah v mestu Chivasso. V Reggiu Calabriji pa je davčna policija dvema poslovnežem, ki sta bila lani aretirana zaradi domnevne sodelovanja z mafijo, zasegla za 230 milijonov evrov premoženja, med drugim lastniške deleže v dveh dobro poznanih hotelih in lokalni košarkarski ekipi.

ZDA - Pred bližnjimi predsedniškimi volitvami

Pripadniki Ku Klux Klana zažgali temnopolto dekle



Sharmeka Moffit
ANSA

ZLATO (999,99‰) za kg **-544,85**

SOD NAFTE (159 litrov) **-1,66**

EVRO **-0,40**

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

23. oktobra 2012

evro (povprečni tečaj)

valute 23.10 22.10

ameriški dolar	1,3005	1,3063
japonski jen	103,84	104,27
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	24,908	24,899
danska korona	7,4586	7,4588
britanski funt	0,81365	0,81450
madžarski forint	281,77	279,57
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6963	0,6964
poljski zlot	4,1342	4,1058
romunski lev	4,5785	4,5770
švedska korona	8,6174	8,5924
švicarski frank	1,2098	1,2097
norveška korona	7,4170	7,3865
hrvaška kuna	7,5630	7,5605
ruski rubel	40,6150	40,4252
turška lira	2,3437	2,3449
avstralski dolar	1,2662	1,2657
brazilski real	2,6373	2,6498
kanadski dolar	1,2961	1,2987
kitajski juan	8,1308	8,1705
indijska rupija	69,9210	69,8540
južnoafriški rand	11,3724	11,2708



DOBERDOB - Občina za poseg namenila petdeset tisoč evrov

Jedro Poljan bo postalo urbanistično urejen trg

Dela bodo dokončana do prvega maja, zato da bodo lahko tam ponovno dvignili mlaj

Ob prvem maju sredi Poljan dvigne mlaj. Kjer stoji mlaj, je staro jedro vasi, ki pa je danes bolj podobno zanemarjeni zelenici in neurejenemu parkirišču za stanovalce. Kraj, ki ga imajo domačini z vaški trg, bo prihodnjo pomlad dobil popolnoma nov videz. »Postal bo pravi trg,« napoveduje župan Paolo Vizintin.

Urbanistično ureditev kraja je načrtovala že prejšnja občinska uprava, to so spraševali domačini, a denarja ni bilo nikoli dovolj, da bi bili kos naložbi. Načrt je postal aktualen, ko je kazalo, da bo podjetje, ki naj bi izkoristilo kamnolom, investiralo v javna dela v občini. Tudi ta možnost je propadla. Nazadnje pa je sedanja občinska uprava z varianto k proračunu v minulem tednu sklenila, da bo Poljanam namenila 50 tisoč evrov - delež denarja, ki ga je dobila od prodaje energetskega sektorja družbe IRIS. Uprava ima že osnutek načrta, ki ga bo sedaj razvila, hkrati bo izpeljala postopek za izbiro izvajalca del.

Prostор bo deloma tlakovani, zelenica z na novo zasajeno travo bo urejena. Na enem delu bodo zemljišče zravnali, kjer pa je naklon večji, bodo zgradili tri stopnice in kamnit podporni zidek. Urejenih bo tudi nekaj parkirnih mest. Območje bo namenjeno peščem, prehod bodo vozilom preprečevala posebne pregrade, ki jih bodo v primeru potrebe odstranili. Spremenili bodo sedanje dispozicijo svetil, zato da bo trg bolje osvetljen. To bo seveda ostal kraj, kjer bodo dvigovali mlaj; temelj začetka, a ga bodo nekoliko priredili. Kjer bo zemljišče zravnano in tlakovano, bo priključek za vodo, ki bo naknadno lahko postal fontana. Trg bo hkrati dobil tudi priključek za elektriko. Občina je imela na razpolago več variant načrta: najbolj popolna varianta je predvidela tudi namestitev klopi in otroških igralk. »Denar, ki ga imamo danes na voljo, nam po vsej verjetnosti ne bo še omogočil nakupa klopi in igralk. Za to bomo poskrbeli kasneje,« pravi Daniel Jarc, doberdobski odbornik za prostorsko načrtovanje.

»Izdeleno dokončnega in izvršnega načrta bomo zaupali zunanjemu načrtovalcu. Ko bo načrt pripravljen, bomo več gradbenih podjetij pozvali, naj nam posljejo ponudbo, ki bo odgovarjala našim pogojem. Izvajalca bomo seveda izbrali na podlagi najbolj ugodne ponudbe. Če ne bo zapletov, bomo po novem letu pripravljeni na začetek del,« pojasnjuje župan Vizintin. »Po mojih predvidevanjih bodo dela stekla zgodaj pomlad, trajala pa naj bi približno en mesec, nikakor ne več. Domaćini bodo končno dobili urejen trg, ki so ga več desetletij pričakovali.« Dobili ga bodo vsekakor pravočasno, da bodo tam ob prvem maju ponovno dvignili mlaj. (ide)



NOVA GORICA Ovadili direktorja gledališča

Vse od razrešitve umetniške vodje Ire Ratej so v Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica (SNG) napeti odnosi med direktorjem Jožkom Čukom in delavci. Dva med njimi sta včeraj dobila poziva na zagovor pred izredno odpovedjo iz krivdnih razlogov, zoper direktorja gledališča pa je bila vložena kazenska ovadba na policiji. Vodja odnosov z javnostjo Borut Bašin je potrdil, da je od včeraj doma in da se bo moral zagovarjati pred odpovedjo delovnega razmerja. Ob njem je bila na zagovor povabljena tudi računovodkinja Nevenka Razdevšek Žbona.

Nekdanja umetniška vodja Ira Ratej je novogoriško gledališče zapustila letošnjo pomlad, na njeno mesto pa je bila kot vršilka dolžnosti imenovana Martina Mrhar. Na dokončno imenovanje bo morala še počakati, saj je SNG brez sveta zavoda, ker mora država vanj še imenovati svoje predstavnike.

Osem od 37 mladičev je poginilo, preden so našli družino - Policija prejela dvesto prošenj po posvojitvi, tudi s Sardinije

Z njihovo posvojitev je v nekaj dneh goriška policija prejela preko dvesto prošenj. Kužke so bili pripravljeni posvojiti celo na Sardiniji, vendar so se goriški policisti odločili, da bodo mladiči zaupali v oskrbo izključno družinam iz goriške pokrajine. »Zaenkrat je oskrba psičkov začasna, saj moramo počakati na zaključek sodnega postopka, med katerim bodo sodili dve mači italijanskima državljanoma, ki sta pasje mladiči na nezakonit način uvozila iz Madžarske. Zaradi tega smo psičke zaupali družinam iz goriške pokrajine,« pravi odgovorna za goriško mejno policijo Maria Elena Napolano, ki je včeraj pojasnila, da so mejni policisti izsledili italijanska državljanata s pasjimi mladiči v začetku meseca pri bivšem mednarodnem mejnem prehodu pri Štandrežu. V prtljažniku vozila so policisti odkrili 52 mladičev najrazličnejših pasem - med njimi so bili labradorci, čivave, pekinški psi, stari od dva do tri meseca.

Policisti so na nekdanji Štandreški

mejni prehod poklicali živinodravnike goriškega zdravstvenega podjetja, ki so ocenili, da so bili psički v dobrem zdravstvenem stanju. Hkrati so živinodravniki ugotovili, da je bilo kar 37 psičkov brez mikročipa in potrebnih dokumentov za uvoz v Italijo. Zaradi tega so policisti prijavili italijanska državljanata, za katera se je izkazalo, da sta se v preteklosti že nekajkrat »proslavila« s podobnimi dejanji. Psičke so nato peljali v pesjak Delle Vallate v Bračan, kjer so jim nudili potrebno zdravniško pomoč. Psički so bili premičlji za tako dolgo pot, verjetno niso bili cepljeni, kar je bilo za nekatere izmed njih usodno. Preden bi našlo nov dom, je poginilo osem mladičev, ostalih 29 pa je preživel v osrečilo prav toliko družin.

Italijanska državljanata, ki sta pese uvozila iz Madžarske, čaka kazenski sodni postopek; ko bo njuna krivda dokazana, bosta morala plačati slano globoko. Psički so bili namenjeni v Lombardijo in Emilio-Romagno, kjer bi bil vsak na tržišču vreden več sto evrov. (dr)



BUMBACA
Posvojeni kužek



več fotografij na
www.primorski.eu

GORICA - Izbrali izvajalca gradbenih del, vrednih skoraj milijon evrov

Dvajset spodbnejših ulic

V Štandrežu bodo uredili prehod za pešce med občinsko telovadnico in osnovno šolo Fran Erjavec

Dvajset goriških mestnih ulic bo lepih. Na županstvu so odločili, da bo za njihov lepotilni poseg poskrbelo podjetje Girardello iz kraja Porto Viro pri Rovigu, ki je na javni dražbi ponudilo 12,7 popust pri izklicni ceni 998.800 evrov. Na razpis se je skupno prijavilo 15 podjetij, 14 pa jih je bilo natov vključenih v njegov zaključni del, med katerim so izbrali izvajalca del. V prihodnjih tednih bodo stekla po zakonu predvidena preverjanja, nato pa se bodo začela prenovitvena dela, ki zadevajo dvajset ulic v raznih predelih mesta. V glavnem se je goriška občina pri evidentiranju ulic, ki so zaradi lukenj najbolj potrebne prenove, držala zahtev, ki so jih še lani izrazili rajonski sveti.

Tako je goriška občina ugodila prošnji štandreškega rajonskega sveta, ki je opozoril na po-

trebo po gradnji prehoda za pešce med občinsko telovadnico in osnovno šolo Frana Erjavca. Goriška občina bo omenjeni prehod zgradila, v Štandrežu pa bo na novo asfaltirala še odsek Ulice San Michele med Trgom Sv. Andreja in začetkom Ulice Gregorčič. Za nov asfalt v Štandrežu bo občina poskrbela še v Ulici Tabai, kjer je še zlasti potreben prenove njen odsek, ki pelje na novo štandreško krožišče.

V seznam so vključene še dejelna cesta št. 56 v Ločniku, po kateri peljejo številni tovornjaki, Ulica Ciconi v Svetogorskem četrti, Ulica Fermi, Ulica San Michele v Štandrežu, Tržaška ulica pri pokopališču, Ulica Brigata Pavia in Ulica Brigata Casale. Še kako potreben prenove bodo dokakale še Ulica dei Magazzini, Ulica Cipriani, Ulica

ca Duse, Ulica Kugy, del Ulice Blaserna, Ulica Scuola Agraria in Ulica Lungo Isonzo Argentina (od križišča z Ulico Leoni do novega krožišča). V načrt obnove so dalje vključili Ulico Marzia, Drevored Virgilio, Ulico Ristori in Oširek XXVII Marzo. Načrt za obnovo omenjenih ulic je izdelal arhitekt Marcello Fiscelli in v glavnem zadeva asfaltiranje. V nekaterih ulicah bodo obnovili tudi dotrajane pločnike, ki bodo prehodni tudi za pri zadete osebe na invalidskem vozičku. Pri prenavljanju ulic bodo posebno pozornost namenili jaškom za meteorno vodo, medtem ko ne bo potrebno nameščanje novih svetil; v tem smislu bo izjemo predstavljal prehod za pešce med štandreško telovadnico in osnovno šolo, kjer bodo prešpot osvetlili z dvema svetiloma. (dr)



Ulica Brigata Pavia v Gorici



TRŽIČ-SVET V MALEM - V muslimanski skupnosti jezikovne in kulturne razlike

Mošeja je samo stvar časa, na pokopališču trije grobovi

V šolskih menzah je že mogoče prilagoditi jedilnik verskemu prepričanju

Deset odstotkov prebivalcev tržiške občine je muslimanske vere, vendar so med njimi velike kulturne in jezikovne razlike. Okrog 2500 tržiških muslimanov namreč prihaja iz Bangladeša, severne Afrike, Turčije in z Balkana. Muslimansko skupnost se stavljajo tudi številni Senegalci, katerih najbolj poznani predstavnik je Bou Konate, bivši tržiški občinski odbornik za javna dela. Čeprav so iste vere, so med tržiškimi muslimani velike razlike. Na prvi pogled se med sabo razlikujejo že po načinu oblačenja, veliko pomembnejše pa so jezikovne razlike, ki so prišle na dan tudi med zadnjim ramadanom. Ob vhodu v nekdanji market Hardi so 19. avgusta udeležencem praznika nudili informacije v italijanščini, ki je med tržiškimi muslimani postala glavno sredstvo sporazumevanja.

Glede na državo izvora je težko dolčiti število muslimanov, saj prebivalci nekaterih držav niso vsi muslimanski. Najbolj številčna je skupnost priseljencev iz Bangladeša, ki šteje 1548 pripadnikov. Okrog 95 odstotkov Bangladeševcev je muslimanske vere, čeprav so nekateri izmed njih bolj verni, drugi manj. V Tržiču je dalej 365 priseljencev iz Bosne-Hercegovine, 349 jih prihaja iz Makedonije in 63 s Kosova. V teh državah je odstotek muslimanov precej različen; v BiH je 49 odstotkov prebivalcev muslimanske vere, v Makedoniji pa 33 odstotkov. Poleg njih je v Tržiču še 158 Albancev, 55 Maročanov, 26 Tuničev, 17 Turkov in 42 Senegalcev.

Že več let si tržiški muslimani z Bangladeševci na celu prizadevajo, da bi dobili kraj za molitev in srečevanje. Prvo islamsko središče so odprli v Ulici Galilei leta 2002 in je delovalo tri leta. Nato so priseljenci muslimanske vere dobili sedanji sedež v Ulici Duca D'Aosta, za katerega že nekaj časa plačuje najemnino društvo Bag, ki združuje priseljence iz Bangladeša. Sedež pa je premajhen, tako da ni dovolj prostora za vse udeležence molitev; mnogi izmed njih morajo čakati pred poslopjem, tudi pozimi ob dežju in mrazu.

Tržiški muslimani že vrsto let prirejajo praznovanja ob koncu ramadana v telovadnicah. Med avgustovskim praznikom se je zbral preko dva tisoč muslimanov, med njimi pa ni bilo žensk, ker niso uspeli pravočasno urediti primernih prostorov za Jane. Tudi zato si že več let prizadevajo, da bi dobili nov sedež. Predstavniki kulturnega središča Baitus-Salat so lani evidentirali nekdanji market Hardi v Ulici Primo maggio. Avgusta je kazalo, da so bili tik pred podpisom pogodb, a je prišlo do težav z lastniki, zaradi česar iščejo novo poslopje. »Iščemo prostor, v katerem bi molili, kjer bi se naši otroci lahko srečevali, kjer bi se lahko učili arabsčine in hrkati utrjevali znanje bangladeščine. Naša skupnost je pripravljena - tudi ekonomsko - na ta izizz,« pravi Sikder Shumanu, predstavnik tržiških Bangladeševcev, ki ga polemike Severne Lige in tržiške desnice okrog mošeje ne motijo. »Vsak ima svoje mnenje,« pravi Shumanu, medtem ko Bou

Otroci muslimanske vere med avgustovskim praznikom ob zaključku ramadana v Tržiču

BONAVENTURA

Konate ugotavlja, da občina ne more prispetati svojega denarja za gradnjo verskega središča. »To pa lahko storijo zasebniki. Gradnja mošeje je v Tržiču samo stvar časa, saj tu živi tri tisoč muslimanov, ki imajo pravico do svojega verskega središča. Veliko priseljencev prebiva tu že mnogo let, njihovi otroci so tu rođeni in ne bodo odšli drugam,« pravi Konate. Njegove besede potrebujejo tudi jedilniki šolskih menz, v katerih je že mogoče zaprositi za hrano, ki odgovarja verskemu prepričanjem. Prisotnosti priseljencev različnih ver se prilagajajo tudi na tržiškem pokopališču. Na njem je že nekaj let tudi manjše območje, namenjeno pokopu muslimanov; na njem so zaenkrat le trije grobovi.



TRŽIČ - Civilna zaščita Čakajo denar za novi sedež

Ekipa mlada in usposobljena

Tržiška ekipa civilne zaščite je vse mlajša in vse bolje usposobljena. Njen najmlajši član je celo mladoleten, sploh pa je vseh sedemdeset prostovoljev v zadnjem letu opravilo razna usposabljanja, tako da so pripravljeni za nudjenje pomoči in poseganje v najrazličnejših primerih.

»Zelo zadovoljni smo, da se civilni zaščiti vse bolj pogosto približujejo mladi, kar dokazuje, da je v naših krajinah še vedno veliko ljudi, ki je pripravljenih nesobično prispevati na pomoč sočovelku,« je na včerajšnji predstavitvi letosnjene dejavnosti tržiške civilne zaščite povedala županja Silvia Altran, ki upa, da bo tudi dežela priznala visoko stopnjo usposobljenosti tržiških prostovoljev in jim bo zato dala na razpolago sredstva za ureditev novega sedeža. »Deželo smo že nekajkrat zaprosili za denar za gradnjo novega in večjega sedeža. Doslej so bile naše prošnje neuslušane, vendar bomo vztrajali, saj so že nakazali zahtevana sredstva številnim drugim občinam,« še pravi Altranova in podarja, da so tržiški prostovoljci lani opravili štirinajst delovnih dni za gašenje gozdnih požarov, kar 37 dni se je nabralo za patruljanje naravnega okolja, dva dneva so posvetili usposabljanju. Tržiški prostovoljci so nudili pomoč potresencem v Emiliji, med zadnjim zimo so bili tudi v Markah, kjer so domačini imeli velike težave zaradi izjemnih snežnih padavin. »Člani naše civilne zaščite so opravili tudi 26 delovnih dni na morju, saj smo med redkimi v Italiji, ki imamo kar 23 prostovoljev, usposobljenih za sodelovanje z luško kapitanijo pri opravljanju njenih dejavnosti,« pravi Altranova in napoveduje, da bodo tržiški prostovoljci 11. novembra sodelovali pri vaji za iskanje pogrešancev, 17. in 18. novembra pa bodo sodelovali pri zbiranju sredstev za ustanovo Telefona Azzurro.

CARS 2014+

Società Filologiche Furlane | Società Filologica Friulana

olori
slovenski raziskovalni institut
instituto sloveno di ricerche
slovene research institute

Pokrajinska konzulta za slovensko manjšino
Consulta provinciale per la minoranza slovena

**Vabimo Vas na
predstavitev knjige**

**Indagine sulle comunità linguistiche
del Friuli Venezia Giulia**

**Raziskava o jezikovnih skupnostih
v Furlaniji Julijski krajini**

Uredili Emidio Susič, Adriana Janežič in Feliciano Medeot
(Avtonomna dežela Furlanija Julijska krajina, 2010)

**24. oktober 2012
ob 18. uri**

**Palača Attems Petzenstein
Trg De Amicis 2 - Gorica**

Pozdravili bodo predsednik Pokrajine Gorica Enrico Gherghetta, direktor Službe za rojake v tujini in manjšinske jezike Dežele FJK Giuseppe Napoli in predsednik Pokrajinske konzulte za slovensko manjšino David Peterin. Emidio Susič, Adriana Janežič in Feliciano Medeot bodo predstavili raziskavo in publikacijo. Sledila bo razprava. Delovni jezik bo italijanščina.

GORICA-NOVA GORICA Kamenčki mozaika goriške zgodovine

Palača Attems na Kornu: nova spoznanja izpodbila Pacassijevu avtorstvo

Društvo za narodno zgodovino iz FJK je svoje 13. študijsko srečanje priredilo prejšnjo soboto najprej v jutranjih urah v konferenčni dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ulici, v popoldanskih pa v kromberškem gradu. Za časopisno poročanje smo sledili jutranjim počasnim poročilom. Več kot štirideset udeležencev - polovica jih je prišla s posebnim avtobusom iz Trsta - je pozdravila društvena predsednica Grazia Tatò. Izpostavila je izbiro, da poteka simpozij v sodelovanju med Gorico in Novo Gorico, in napovedala široko raziskovalno pobudo povezano z okroglo obletnico začetka prve svetovne vojne čez dve leti. V nadaljevanju smo poslušali zelo posebne in podrobne vsebine, drobne kamenčke kompleksnega mozaika pretežno goriške zgodovine, ki so pomembni za zgodovinske sladokusce, zanimivi pa tudi za vse tiste, ki se želijo zavedati prostora, v katerem bivajo.

Donatella Porcedda je objavila okoliščine, katerih se je kot diplomat in hkrati obveščavalec plemeč Federico Strassoldo iz Belgrada pri Varmu v Furlaniji znašel v vlogi posrednika med Dunajem in bosanskim sandžakom. S tankečutnim diplomatskim prepričevanjem je moral uresničevati cesarjevo strategijo zadrževanja Turkov zaradi njihovih pritiskov proti zahodu in jih hkrati usmerjati proti Serenissimi. Govor je o zapletih na začetku 16. stoletja, se pravi neposredno po prehodu Gorice pod Habsburžane. Strassoldo je umrl leta 1523 v domačem kraju.

Silvano Cavazza je obravnaval vlogo drugega diplomata, rojenega v Štanjelu leta 1530: Hans Kobendl je bil najbolj znani Goričan 16. stoletja. Dojemajo v sedanjem času ga lahko približamo z navedbo podatka, da je zgradil palačo, ki je kasneje postala sedež nadškofije ob severnem robu Travnika. Študiral je na Dunaju in v Bologni, postal je član tevtonskega reda. Cesar ga je uporabil za diplomatske misije na Poljskem in zlasti v Moskvi, kjer je tedaj vladal car Ivan Grozni.

Neva Makuc je posredovala izsledke preverjanj in iskanj, ki jih je opravila Lucia Pillon je zaključila jutranja poročila z zgodovino stavbe goriške zastavljalnice, sedanjega sedeža Fundacije Goriške hranilnice. V njej je arhiv same zastavljalnice in hranilnice, v pritličju pa razstava nekdanje ustanove, ki je pomagala ljudem v stiski. Rodebina Attems je zaslužna, da so »Goriški Monte di Pietà« odprli leta 1753. Zadnja obnova palače se je zaključila leta 2007. (ar)



NOVA GORICA - Stanovanjski sklad se spopada z zakonskimi nepravilnostmi

Tretjina najemnikov ima težave s plačevanjem

Nekateri najemniki »nedotakljivi« - Sklad in Gorica SGP na sodišču dokazujeta, čigava so stanovanja

Med 350 najemniki stanovanj novogoriškega Stanovanjskega sklada jih ima tretjina težave s plačevanjem neprofitnih najemnin. Letos prisilno niso še nikogar izselili, možen scenarij pa je tudi osem delozicij, pojasnjuje direktorica sklada Nataša Leban, ki opozarja še na nekatere zanske nepravilnosti.

Nepravilnosti se kažejo predvsem pri preverjanju finančnega stanja najemnikov. Dogaja se namreč, da so prosilci za neprofitna stanovanja ob uvrsttvitvi na listo čakajočih ali ob vseliti v stanovanje res finančno na psu, če pa se čez nekaj časa to spremeni, Stanovanjski sklad z njimi ne more prekiniti pogodbe. Če, na primer, posedujejo nepremičnino, jim lahko sklad kvečemu najemnino iz neprofitne spremeni v tržno. Tretjina najemnikov pa ima pogode sklenjene po določilih »starega« zakona, zato so izvzeti iz možnosti preverjanja in so dejansko nedotakljivi. Stanovanjska zakonodaja je popolnoma »fuč«. Tako na stanovanjski zakon kot na podzakonske predpise se ne moremo zanesti, saj je preveč anomalij. S tem ne spodbujamo stanovanjskega trga, ampak vzdržujemo stanje, ki ni dobro,« opozarja direktorica. Od 350 najemnikov jih ima 78 sklenjeno pogodbo po starem zakonu, 112 je primerov, ki prejemajo subvencijo za najemnino, preostalih 90 je sklad uspel preveriti. »Okoli 20 odstotkov teh, ki smo jih preverili, ne izpoljuje več pogojev za neprofitno najemnino. V večini primerov so se najemniki potem sami izselili,

z nekaterimi pa imamo tožbe v postopkih. Teh je vedno več,« dodaja Lebanova.

Stanovanjski sklad je bil lani pri pridobivanju stanovanj uspešnejši kot letos. »V preteklosti je sklad predvsem gradil - novogradnje so najustreznejši način pridobivanja stanovanjskih enot v Novi Gorici, a glede na trenutno situacijo smo se moralni tudi mi prilagoditi in smo se v zadnjih dveh letih posluževali javnih povabil za nakup starih in novih stanovanj v občini. Letos bomo na tej osnovi pridobili osem starih oz. novih stanovanj, lani smo jih dvanajst. Za staro stanovanja smo določili ceno največ 1100 evrov na kvadratni meter, za nova sto evrov več. Razločarana pa sem nad določenimi pravnimi osebami, ki nam ponudbe niso dostavili, ena takih je Primorje na Majskej poljanah,« dodaja Lebanova.

Trenutno so vsa stanovanja sklada polno zasedena, tudi tista starejša, ki bi bila potrebna prenove. Prosilcev za neprofitna stanovanja je še vedno veliko, na listi čakajočih jih je 155. Vskodnevno se javljajo novi. Direktorica pojasnjuje, da javnega razpisa za dodeljevanje neprofitnih stanovanj letos ne bo, objublja pa, da bo prihodnje leto zagotovo. Da bi ljudem vendarle nekako pomagali, je nadzorni svet sklada te dni sprejel dva sklepa: družinam, ki prvič rešujejo stanovanjski problem, bodo pomagali z zniževanjem obrestne mere pri kreditih. Za to namenjajo 300.000 evrov, ki bodo razdeljeni po javnem razpisu. Novembra pa bodo objavili še leto dni trajajoče javno povabilo za nakup starih,



Prosilcev za stanovanja še vedno veliko

novih stanovanj in nepozidanih stavbnih zemljišč. Sklad se bo v kratkem lotil tudi novih investicij v Čepovanu in Prvačini.

Stanovanjski sklad se te dni ubada še s tožbo na novogoriškem okrožnem sodišču zoper podjetje Gorica SGP. »Ugotovili smo, da imamo 32 stanovanj, pri katerih je kot lastnik vpisan SGP. Takoj ko je

NOVA GORICA Parkiranje v Edi ni več brezplačno

Parkiranje je petih podzemnih garažnih etaž Eda centra od začetka oktobra dalje ni več brezplačno. Uvedbo plačevanja parkirnine po nekaj brezplačnih mesecih je že pred odprtjem objekta napovedal direktor Euroinverte, Radoš Pavlovič. Novogoričani in tisti, ki so v mesto prihajali od drugod, so se na parkiranje v podzemlju Ede v teh nekaj mesecih že navadili, saj je bilo ob koncu poletja več kot 300 parkirišč malodane ves čas zasedenih. Za uro parkiranja je treba po novem odšteti 0,85 evra, medtem ko celodnevna parkirnilna velja 2,55 evra. Za mesečne najeme parkirišč zaenkrat še ni velikega povpraševanja, so pa na račun uvedbe parkirnine v Edi bolj polna okoliška brezplačna parkirišča. (km)

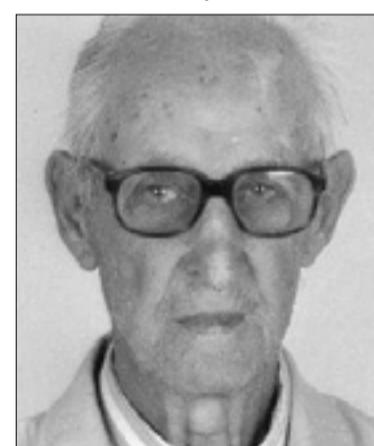
bilo ugotovljen, smo šli v tožbo. Na tej boomo tudi vztrajali,« pojasnjuje Nataša Leban. Včeraj je bila skladu na sodišču v zvezi s tem predlagana poravnava, a je ne bo, pristavlja direktorica, saj so na skladu predpričani, da bodo na osnovi priposetovanja vse dobili nazaj po sodni poti.

Katja Munih

PALKIŠČE - Umrl Carlo Bonetta

Zadnje slovo od zaslужnega kulturnega delavca in pevca

Štirideset let je raznašal Primorski dnevnik po Dolu



Carlo Bonetta

Na Palkišču so se včeraj poslovili od Carla Bonette, domačega prosvetnega delavca, ki je veliko prispeval k povoju kulturnemu razmahu v Dolu. Rodil se je 25. decembra leta 1928 materi Mariji Ferletič in očetu Karlu Boneti, ki je umrl leta 1932; Carlo je z materjo odraščal pri Bonečih, imel pa je še enega brata Andreja, ki je umrl med drugo svetovno vojno, star komaj šestnajst let. Ranjene ga so ga nacisašči ujeli sredi vasi in ga nato odpeljali neznano kam, verjetno na Videmsko, kjer so ga mučili do smrti. Carlo je konec druge svetovne vojne dočkal na svojem domu, kjer je pomagal pri vsakdanjem delu materi, nato pa se je v prvih povojskih letih vključil v prosvetno življenje v vasi. Pobudnika za ustavitev kulturnega društva Kras Dol-Poljane sta bila Viktor Vižintin in Mirko Peric, Carlo Bonetta pa se jima je z drugimi domačini takoj pridružil. Društvo Kras Dol-Poljane so ustanovili v začetku leta 1951, nato je istega leta začel delovati moški pevski zbor Kras, pri katerem je Bonetta pel več let, vodila pa ga je Pavlina Komel. Bonetta je nato za daljše obdobje predsedoval vašemu društvu, bil je član tudi zadruge Kras. Svoje najboljše energije je prispeval h kulturnemu razcvetu v Dolu, kjer takoj po vojni ni bilo električne, sploh pa domačini niso imeli na razpolago primernih prostorov za svoje dejavnosti.

Bonetta se je leta 1959 poročil z Almo Peric od Devetakov. Najprej sta živel pri Bonetih, nato pa sta se preselila na Palkišče. V zakonu so se jima rodili štirje otroci, Davorin, Maida, Tamara in Boris. Alma Peric je bila svojčka raznašalka Primorskoga dnevnika, zaradi rojstva otrok ji je pri raznašanju začel pomagati mož Carlo, ki je nato celih štirideset let zgledno skrbel, da so naročniki iz Dolu - in nekaj časa tudi s Poljan - prejemali vsako jutro na dom Primorskoga dnevnika. Potem ko je Carlo dostavil vsem naročnikom časopis, pa se je še

odpravil na trdo delo. Zaposlen je bil v kamnolomu v Nabrežini, tako da je imel veliko znancev in prijateljev tudi v devinsko-nabrežinskih občini in na Tržaškem naselju. Sprva je Bonetta raznašal Primorski dnevniki ob vsakem vremenu in se nato odpravil na delo v Nabrežino z Lambretto, šele po nekaj letih si je kupil avtomobil. Zaradi navezanosti na naš časopis je rad prihajal na obisk v goriško uredništvo. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je bil aktiven tudi v političnem življenju v doberdobski občini, v občinski svet je bil izvoljen na takratni levičarski listi.

Carlo Bonetta je bil vključen v sekcijsko borčevske zveze VZPI-ANPI Dol-Jamle. Pred dvema tedonom se je nameraval udeležiti tradicionalnega partizanskega pik-nika, ki ga sekacija prireja za svoje člane, vendar je njegovo zdravje začelo pešati. Vročini so se pridružile težave s pljuči in srcem, za katere niso bilo pomoči, tako da je minulo soboto umrl na svojem domu na Palkišču. Včerajšnji pogrebni obred v cerkvi na Palkišču je vodil doberdobski župnik Ambrož Kodelja, ob odprttem grobu je ob prisotnosti praporja in predstavnikov sekcijske VZPI-ANPI Dol-Jamle zapel doberdobski moški pevski zbor Jezero, ki ga vodi Zulejka Devetak. (dr)

RONKE - Jadro Enisa Bukvić s knjigo o ženskah

V petek, 26. oktobra, ob 18. uri bo na sedežu kulturnega društva Jadro v Ronkah gostja »Srečanje z avtorjem« bosanska pisateljica Enisa Bukvić. Predstavila bo svojo zadnjo knjigo »Io, noi, le altre« (Jaz, mi in druge - Ženske v preporodu Bosne, Hercegovine, Istre in Italije) s spremno besedo redovnice Stelle Okadar, Cornelie Rosiello in Olge Bisera Vučkotić. Enisa Bukvić je rojena v Bilem Polju (Črna gora). Diplomirala je na Univerzi v Sarajevu in opravila specializacijo v Rimu. Ima bogate delovne izkušnje na področju znanstvenega raziskovanja, usposabljanja in sodelovanja z nevladnimi organizacijami. Od leta 1998 živi in dela v Rimu. Knjiga, ki jo bo predstavila v Ronkah, je letos izšla pri založbi Infinito Edizioni iz Rima.

Petkovo srečanje z Eniso Bukvić prirejajo kulturni društvi Jadro in Tržič ter Kulturni dom iz Gorice; vstop bo prost.

malodane »neopazna pri deželi FJK«, ima pa vrsto prijateljev, ki cenijo njeno delo in se zavedajo, da je neprecenljiv subjekt za razvoj tukajšnjega prostora.

Številčno so se odzvali tudi goriški kulturni in družbeni delavci: Vito Dalò (animator), Franco Dugo (slikar), Laura Grusovin (slikarka), Mauro Fontanini (režiser), Alessandro Pesaola (avtor), Massimo Gabellone (kulturni delavec), Mariagrazia Persolja (slikarka), Franca Drioli (pevka), Alessio Gregori (slikar), Elisa Bensa (kulturna delavka), Giorgio Mosetti (pisatelj), Gabriella Gabrielli (pevka), Marino Zanetti (avtor), Maja Monzani (igralka), Vanni Pauluzzo (igralec), Anna Di Gianantonio (zgodovinarica),

Nočna zapora hitre ceste

Hiro cesta Gorica-Vileš bodo zaradi gradbenih del na nadvozu v Fari zaprli prometu v noči s četrtka, 25. oktobra, na petek, 26. oktobra. Hitra cesta bo zaprta med izhodom pri gradišču in štandreškim krožiščem v smeri Gorice ter med štandreškim krožiščem in izhodom pri Vilešu v smeri Vileša. Obvoz bo urejen po krajevnih cestah.

Rosvita Pesek v Mirnu

V jedilnici Osnovne šole Miren bo danes ob 19. uri predavanje Osamosvojitevna vlada. Gostja bo novinarka, zgodovinarka in avtorica istoimenske knjige Rosvita Pesek. Dogodek organizira kulturno društvo Stanko Vuk Miren - Oreholje in krajevna skupnost Miren. (km)

Platna v občinski izložbi

V izložbah raznih trgovin in občinskega poslopja v Ulici Garibaldi v Gorici bodo z današnjim dnem dalje na ogled platna udeležencev likovnega natečaja Dario Mulitsch, ki so bila do pred kratkim na ogled v ; odprtje razmeščene razstave bo ob 17.30.

»Battiti« in »Radiofreccia«

V pokrajinski mediateki na goriškem Travniku se jutri ob 17.30 zaključuje niz javnih srečanj o radijskih programih v Italiji, ki je posvečen oddajam vsedržavne mreže RAI. Pino Saulo bo tokrat spregovoril o oddaji »Battiti«, ki je na sporedu Radia RAI Tre vsak večer opolnoči, ko lahko poslušalci prisluhnijo jazzu in drugim zvrstom, ki jih glasbeno občutljiva publike vse bolj ceni. Tokratni gost Pino Saulo je urednik oddaje »Battiti«. Z začetkom ob 20.30 bo v tamkajšnjem Kinematiku sledila projekcija filma »Radiofreccia« režiserja Luciana Ligabueja.

GORICA - Zaradi težkega finančnega položaja

Tudi goriški kulturniki solidarni z uslužbenci slovenskih ustanov

Edoardo Pirusel (slikar), Giuseppe Longo (filmski delavec), Pavla Jarc (Kulturni dom Nova Gorica), Radivoj Pahor (pesnik), Milan Vodopivec (igralec), Ivan Saksida (filmski producent), Meta Erženčnik (animatorka). Pridružili so se jim tudi pesnik Ciril Zlobec, animator Sten Vilar, furlanski pevec Maurizio Tatalo, kantavtorji Vlado Kreslin, Zoran Predin, Oliver Dragojevičter predstavnika italijanske narodne skupnosti v Sloveniji Maurizio Tremul in Stefano Lusa. Akcija zbiranja podpisov bo potekala še ves naslednji teden; zainteresirani se lahko oglašajo v uradu Kulturnega doma v Gorici (0481-33288) ali po elektronski pošti na naslov info@kulturnidom.it. (ik)



75-LETNI DINO RONER

Vsestransko delaven

Dino Roner je vsestranski družbeni delavec v okviru slovenske narodne skupnosti na Goriškem. Aktiven je tako na gospodarskem področju kot tudi na kulturnem in športnem. Bil je predsednik športnega društva Juventina iz Štandreža, deželnega predsednik ZSSDI, podpredsednik ŠD Dom iz Gorice, član deželnega tajništva Slovenske prosvetne zveze (sedanje ZSKD), član pokrajinskega odbora SKGZ v Gorici, ustanovni član balinarskega društva Mak, zdr

žene odborskarske ekipe Agorest, dalje član odbora kulturnega društva Oton Župančič iz Štandreža, član gradbenega odbora Kulturnega doma v Gorici in še je lahko naštevali ... Sredi letošnjega poletja, točneje 13. avgusta, je Dino Roner slavil svojo 75-letnico. Člani ŠD Dom in Kulturnega doma so mu pred nekaj dnevi pripravili presečenje in na prijateljskem srečanju nazdravili njemu v čast. Ob tej priložnosti so se mu zahvalili za vsestransko angažiranje Igor Komel v imenu Kulturnega doma in SKGZ, Luka Bresciani in Jože Cej v imenu ŠD Dom ter Igor Tomasetig za ZSSDI.



DOBERDOB - Na odru Lara Komar in Vesna Guštin

Okusno vabilo k vpisu abonmaja Slovenskega stalnega gledališča

Goriška sezona se bo začela 19. novembra - Vpisovanje poteka v Kulturnem centru Lojze Bratuž in v Kulturnem domu

Dramski postavitev »110 okusnih let« je minulo soboto tudi v župnijski dvorani in Doberdobu vabila domačine k vpisu abonmaja za novo sezono Slovenskega stalnega gledališča (SSG); prireditev sta skupaj s SSG organizirali vaški društvi Hrast in Jezero. Umetniški svetovalec Danijel Malajan je najprej pozdravil prisotne in posebej izpostavil goriški del abonmajskega sporeda, ki predvideva štiri uprizoritve SSG in dve gostujoči predstavi. Gre za izsek iz ponudbe, ki bo gledalcem na voljo v Trstu in ponuja goriški publiki vpogled v celotno produkcijo SSG. Goriške predstave se bodo zvrstile v Kulturnem centru Lojze Bratuž in Kulturnem domu.

Po Malanovem pozdravu sta »110 okusnih let« uprizorili igralka Lara Komar in poznavalka bogata kraške kulinarice

zakladnice Vesna Guštin. Gre za komedijo, v kateri se prepletata zaljubljenost in ljubezen do kakovstne prehrane. Nečakinja Lara je namreč v hudi težavah, ker ne ve, kako bi na Krasu osvojila svojega ljubljenega avantgardnega režisera Françoisa iz Pariza. Odloči se, da mu bo pripravila imenitno večerjo, ker pa je povprečna kuvara, za pomoč prosi tetovo Vesno. Lara si sicer zamisli pravcato »nouvelle cuisine« večerjo po zgledu slavnih filmskih večerj, ki jo je pripravila Babette. Teta pa jo nazadnje le prepriča, da je kraška kuhinja enako imenitna in tako kakovostna, da se priče čisto vsakomur, tudi petičnemu avantgarističnemu Parizanu. V postaviti, v kateri postanejo protagonisti tudi gledalci, se zvrsti kar nekaj »biserov« kraške kulinarice, ki jih spremlja bogata ponudba izse-

kov iz svetovne dramske zakladnice (recimo Shakespearov »Hamlet«) ter literarni viški kraškega mladeniča in evropskega velikana Štefka Kosovela. Igralki slikovito opiseta tudi zgodovino Dramatičnega društva, predhodnika SSG, ki se je v Trstu rodilo pred 110 leti (od tod naslov uprizoritve), natanko dve leti pred dograditvijo Narodnega doma. Tetova Vesna medtem pripravlja jedi za Françoisa in jih predstavlja publiki. Po poddrugo uro trajajočih priprav napoči trenutek prihoda Larine francoske ljubezni. In takrat ...

Goriška sezona SSG se bo začela 19. novembra s premiero drame Vinka Mörderndorferja »Vaje za tesnobovo«, vse dolje pa vpisovanje abonmajev poteka v Kulturnem centru Lojze Bratuž in v Kulturnem domu in Gorici. (ac)



»110 okusnih let« na doberdobskem odru

FOTO A.C.

Ob kavi o Sireni

Jutri, 25. oktobra, ob 10. uri se tuji v Gorici začenjajo jutranja literarna srečanja ob kavi, ki jih pripravljajo založbe Goriška Mohorjeva, Mladika in Založništvo tržaškega tiska v sodelovanju s Katoliško knjigarno. Tudi letos bodo pogovori z avtorji in založniki potekali vsak tretji četrtek v mesecu. Gostja jutrišnje prve kave s knjigo bo Ivana Suhadolc, ki bo spregovorila o svoji knjigi »Sirena, slovenski glas v Tržaškem zalivu« (Založništvo Tržaškega tiska, 2012).

Palčič v Doberdobu

V Modra's galeriji na sedežu kulturnega društva Jezero v Doberdobu bodo v petek, 26. oktobra, ob 18. uri odprli razstavo likovnih del tržaškega likovnega umetnika Klavdija Palčiča z naslovom »Ikaria«. Odprta bo do 11. novembra; ogledati si jo bo mogoče ob delavnikih med 17. in 19. uro ter ob praznikih med 10. in 12. uro.

Mapa razglednic

Fundacija Goriške hranilnice je izdala novo mapo razglednic. V njej je dvanaest posnetkov goriških trgov in ulic iz zbirke Mischou v lasti denarne ustanove. Vsi pogledi na mesto se nanašajo na obdobje 1831-1929 in se navezujejo na zgodovino zastavljalnice, ki je delovala v palači Della Torre v Gospodski ulici. Naslov zbirke se glasi (v previdu) »Gorica - Kraji in družba - Razglednice iz 19. in 20. stoletja v zgodovinskem zaporedju zastavljalnice«. Izdaja sodi v mozaik pobud ob dvajsetletnici fundacije in jo bodo predstavili jutri, 25. oktobra, ob 17.30 med vodenim ogledom razstave o zastavljalnici. Zbirko je mogoče brezplačno dvigniti na glavnem sedežu fundacije v Gospodski ulici v Gorici; brezplačen je tudi ogled tamkajšnje razstave.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL »GORIŠKI GRAD«: v Kulturnem domu v Gorici v soboto, 27. oktobra, ob 20.30 »Non ti pago« (Eduardo de Filippo), nasto-

pa gledališka skupina Masaniello iz Turina; rezervacije in predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici.

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI: v ponedeljek, 29. oktobra, ob 20.45 otvoritvena predstava »Sulle mie corde«, nastopa Neri Marcorè (»Glasba in balet«). V ponedeljek, 5. novembra, ob 20.45 »Kaj je resnica - Così è (se vi pare)« (Luigi Pirandello), nastopajo Giuliana Lojodice, Pino Micil in Luciano Virgilio (»Proza«); informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Ul. Garibaldi, 2/a - tel. 0481-383601/383602).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 26., 27. in 30. oktobra ob 20. uri »Vđovin zmenek« (Israel Horovitz); v soboto, 27. oktobra, ob 10.30 bo tudi gledališka igralnica z Nevenko Vrančić »Ena majhna pravca«; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 27. oktobra, »Canzoncine alte cosi«, Stilema/Unoteatro; informacije v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

ZVEZA SLOVENSKIH KATOLIŠKEH PROSVETE IZ GORICE, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s Kulturnim centrom Lojze Bratuž v okviru Koroških kulturnih dnevov na Primorskem vabijo v torek, 30. oktobra, ob 9.30 in 10.45 v Kulturni Center Lojze Bratuž v Gorici na ogled Lutkovne predstave »Hruške gor, hruške dol«, polžkov abonna. Nastopa Lutkovna skupina KPD Šmihel.

Koncerti

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Gorici: v petek, 26. oktobra, ob 20.45 recital pianista Roberta Cappella; predprodaja vstopnic pri agenciji IOT v Gorici, informacije na lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

ZVEZA SLOVENSKIH KATOLIŠKEH PROSVETE IZ GORICE, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s KD Sabotin iz Štavrov v okviru Koroških kulturnih dnevov na Primorskem vabijo na koncert z naslovom »Cerkvena glasba skozi stoletja« v petek, 26. oktobra, ob 20.30 v cerkvi Sv. Silvestra v Pevmi. Nastopajo MePZ PD Sele, Orkester GŠ Glasbeno Promlad, Andrej Feinig - orgle.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI v soboto, 27. oktobra, ob 11. uri koncert kvinteta Gaetano Liguori New Quintet (Jesenski glasbeni trij); informacije po tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-nj.si.

MOŠKI PEVSKI ZBOR MIRKO FILEJ GORICA prireja »Koncert ob 100-letnici rojstva prof. Mirka Fileja« v nedeljo, 28. oktobra, ob 15. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Sodeluje MePZ Zvon s skupino tamburašev iz Šmartna pri Litiji (SLO). Pod pokroviteljstvom Zveze slovenske katoliške prosvete Gorica.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Il matrimonio che vorrei«. Dvorana 2: 17.30 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«; 20.00 - 22.10 »The Wedding Party«.

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 »Il comandante e la cicogna«; 21.45 »Ted« (prepovedan mladim pod 14. letom).

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Il matrimonio che vorrei«. Dvorana 2: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Ted« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 3: 17.45 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«; 19.45 - 22.00 »Total Recall - Atto di forza«. Dvorana 4: 17.40 - 20.10 - 22.10 »Il comandante e la cicogna«. Dvorana 5: 17.30 »Paranormal«; 19.45 - 21.30 »Step up 4 Revolution« (digital 3D).

Izleti

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV SOVODNJIVE organizira v nedeljo, 18. novembra, avtobusni izlet v srednjeveško Istro z vonji in okusi; informacije vsak dan po 18. uri po tel. 329-4006925 (Vincenza).

3. POHOD SEDMIH ČUDENJ bo v nedeljo, 28. oktobra, v organizaciji KD Danica z zbirališčem v KŠC na Vrhу med 8.30 in 9.30. Ob ogledu nove zgodovinske poti Brestovca, parka ob Rubiškem gradu in še kaj, se bodo udeleženci lahko razvedrili z žlahtno kapljico v kleti Rubiški grad in s toplim obrokom na sedežu društva.

KRUT vabi na 4-dnevni izlet od 6. do 9. decembra v Budimpešto na ogled božičnih sejmov, s spoznavanjem mesta in okolice z gradovi in zgodovinsko-architekturnimi zanimivostmi; informacije in prijave v uradu na Korzu Verdi 51/int., tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it ali na sedežu v Trstu, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

HŠA PRAVLJIC v Sovodnjah organizira mini šolo slovenščine, italijanščine in angleščine (otroci skozi pravljice, besedne igre, glasbo, ustvarjalnega giba in likovne umetnosti razvijajo komunikacijske in motorične spremnosti) ter tečaj masaže za dojenčke od 3. do 12. mesecev; informacije po tel. 334-1243766 (Martina Šolc), ivana.solc@gmail.com.

KRUT obvešča, da bo od oktobra do decembra pisarna na Korzu Verdi, 54/int. v Gorici odprta ob četrtekih med 9. in 12. uro (tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it).

VADBE V DOMU ANDREJA BUDALA v Štandrežu: pilates 1 (začetni): torek 19.00-20.00; pilates 2 (nadaljevalni): ponedeljek in četrtek 19.00-20.00; pilates senior (za starejše osebe): sredo 17.30-18.30; spinning: ponedeljek, sreda, petek 20.00-21.00, ob petkih tudi 19.00-20.00; zumba: torek in četrtek 20.00-21.00, sreda 19.00-20.00; informacije in prijave: tel. 00386-70-820453

ali suzana.komel@gmail.com. Joga: sreda 20.30-22.00 (informacije in prijave: tel. 348-9260604 Alessandra).

Vadba trebušnih plesov poteka ob torkih, 19.00-20.00 (informacije in prijave tel. 340-3814478 Antonella).

DRUŠTVO KARNIVAL vabi člane na občni zbor danes, 24. oktobra, ob 19. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu na društvenem sedežu v Gabrijah.

65-LETNIKI iz Števerjana, Sovodenj, Štandreža in Doberdoba se bodo srečali na večerji v gostilni pri Brankotu na Poljanah 17. novembra; kdor si želi zabaviti lepega vzdudušja, naj se javi do četrtna, 25. oktobra, ob 20.30 koncert z naslovom »Canzone, Song, Lied: musica vocale dall'800 al swing« v sodelovanju z zavodom združenega sveta v Devinu; v petek, 26. oktobra, ob 18. uri srečanje z Natašo Cvitanović, ki bo predstavila svojo knjigo »La dama e l'aquila«, povezovala bo novinarica Margherita Reguitti; informacije po tel. 0481-477205, www.comuneronchi.it.

ZDROŽENJE FORUM CULTURA prireja tri srečanja na temo urbanistike na sedežu Fundacije Goriške hranilnice, Gospodska ulica (Ul. Carducci) 2 v Gorici: v četrtek, 25. oktobra, ob 17.30 z naslovom »Prazno mesto - Gorica, propadajoče mesto«; več na forumgorizia.blogspot.com.

KRUT vabi na sklop srečanj »Razgibamo možganec s psihologinjo in psihoterapeutko Jano Pečar. Tematike bodo sledče: krepitev spomina in pozornosti, pomen komunikacije in socializacije v zreli življenjski dobi itd, ob četrtnih in sicer: 8., 22., 29. novembra in 6. decembra od 9.30 do 11. ure na sedežu krožka v Gorici, Korzo Verdi 51/int.; informacije in prijave do 8. novembra v pisarni ali po tel. 0481-530927 vsak četrtek od 9. do 12. ure ali na krut.go@tiscali.it.

MARTINOVANJE SPDG bo v nedeljo, 18. novembra. Dopoldne Vrtovčev pohod, popoldne družabnost na kmečkem turizmu. Ob zadostni udeležbi bo avtobusni prevoz. Prijave do konca oktobra na sedežu društva (informacije Vlado - tel. 0481-882079).

PRIREDITVE v Kulturnem domu v Gorici bo v torku, 30. oktobra, ob 18. uri javno srečanje ob 50-letnici drugega vatikanega koncila.

PRAZNIK OBČINE MIREN-KOSTANJEVICA: danes, 24. oktobra, ob 19. uri predavanje Rosvite Peseck »Osamosvojitvena vlada« (OS Miren). V torku, 31. oktobra, ob 17. uri obujanje starega vaškega običaja »Vahtič« v Temnici.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo danes, 24. oktobra, ob 17.30 srečanje z naslovom »Giuseppe Domenico Della Bona, l'erudit banchiere«.

VRT ČUDEŽNIH PRAVLJIC</b



KOLESTARSTVO - Po odločitvi Mednarodne zveze, da Armstrongu odvzame vse zmage na Touru

Izpuhtela legenda

Na svojem facebook profilu sam izbrisal naslove - Indurain mu še verjame, Merckx pa se počuti slabo

LOS ANGELES - Ameriški kolesar Lance Armstrong se je očitno spriznjal z odločitvijo Mednarodne kolesarske zveze, ki mu je zaradi uživanja prepovedanih substanc v ponedeljek črtala vseh sedem zmag na dirki po Franciji. Armstrong je na svojem socialnem omrežju umaknil podatek, da je med letoma 1999 do 2005 zmagal na najbolj prestižni preizkušnji na svetu. Na njegovem socialnem omrežju je bilo še v ponedeljek zapisano, da je oče petih čudovitih otrok, 7-kratni zmagovalec Toura in borec zoper raka s polnim delovnim časom ter občasnri triatlonec, le nekaj ur po odločitvi Ucija pa so nekateri podatki na njegovem profilu dobesenno izpuhteli. Zdaj je zapisano, da skrbi za vzgojo petih otrok, se bojuje proti raku, kolesari, teče in igra golf, ko mu čas dovoljuje.

Armstrong po dopinškem razkritiju grozi, da bo ostal brez lepega kupa denarja, ki ga je zaslužil v svoji kolesarski karieri. Ameriško pozavarovalno

podjetje SCA Promotions, ki mu je na račun njegovih športnih uspehov pred dopinškim razkritijem izplačala kar 12 milijonov ameriških dolarjev, namreč razmišlja o pravnih korakih zoper nekdanje kolesarske ikone.

Za priznanje starih dopinških grehov se je včeraj odločil tudi Norvežan Steffen Kjaergaard. Nekdanji Američanov sotekmovalec je priznal, da je nekoč uporabljal Epo in kortizon. Kjaergaard je bil član Armstrongove ekipe US Postal v letih 2000 in 2001, ko je padli ameriški zvezdnik zmagal na dirki po Franciji. Za prekinitev molka se je odločil, ker so se stvari v zadnjih tednih močno spremenile, je 39-letni kolesar pojasnil, zakaj je spregovoril še zdaj. «Nisem mogel več živeti s takšno lažjo. Prej sem mislil, da bom to skrivnost nesel s seboj v grob, zdaj pa sem zaradi sebe sklenil, da povsem resnico,» pravi skesan Kjaergaard, ki pa ni zelel «namočiti» nikogar od nekdanjih sotekmo-

valcev v ekipi, češ da je nekatere sumil, da si tudi pomagajo na nedovoljen način, a dokazov za to ni imel.

Je pa Armstrong, na katerega v zadnjih dneh letijo puščice in se zgrinjajo slabe novice od vse-povsod, dobil vsaj enega močnega podpornika.

Nekdanji španski kolesarski zvezdnik Miguel Indurain je za časnik Marca dejal, da se mu zdi kazenovali samo zaradi pričevanj sotekmovalcev. Nikoli ga niso ujeli na kontrolah. Mislim, da je nedolžen,» je dejal Indurain. Španec je po novem, ker so Teksačanu odvzeli vseh sedem zmag na francoski dirki, skupaj z Jacquesom Anquetilom, Bernardom Hinaultom in Eddyjem Merckxom spet prvi junak Toura, vsi so zmagali po petkrat. Merckx je ob novici o Armstrongovi diskvalifikaciji dejal, da se »počuti zelo slabo,« kritičen pa je tudi do tistih, ki se kesajo še zdaj, ko je, tako Merckx, žal prepozno.



NOGOMET - V ligi prvakov le neodločen izid za Juventus proti Dancem

V slabih vodah

KOPENHAGEN - Neznanci z Danske, igralci Nordsjaellanda, so prisili Juventus k delitvi točk in mu močno otežili pot v G kvalifikacijski skupini lige prvakov. Tehnično skromnejši, a taktično dobro postavljeni gostitelji, so do točke prišli zaslужeno, ker je Juventus s svojim nastopom razočaral. Po zelo slabem prvem polčasu je reagiral še po golu Nordsjaellanda, do katerega je prišlo v začetku drugega polčasa (5. minuta) po prostem strelu. Toda »lahka« napadalca Juventusa Matri in Giovinco sta trčila v obrambni zid domačega moštva, idej ni bilo kdove koliko, pritisk je bil še večji, toda ritem nezadosten. Iz zagate je Juventus, kot večkrat doslej, rešil Vučinić, ki je zamjenjal Matrija in v 81. minuti v mrežo preusmeril lepo podajo Isle.

Po treh neodločenih izidu se je položaj Juventusa precej zapletel, jasno je, da mora čez štirinajst dni Dance brez pogojno premagati v Turinu, kar pa za uvrstitev v nadaljnjo fazo še ne bo zadostoval.

Branilci naslova, nogometnišči Chelsea, so bili na gostovanju v Donecku brez moči. Šahtar jim je sicer prepustil terensko premoč, a domači so bili v protinapadu nevarnejši. To jim je najbrž omogočil tudi zgodnji gol, že v tretji minutni je dosegel Alex Teixeira. Na 2:0 je na začetku drugega dela povišal Fernandinho, častni gol za goste je v 88. minutni dosegel Oscar.

Bate Borisov je v prejšnjem krogu presenetil Bayern, proti Valenciji pa ni zmogel še ene senzacije, izgubil je z 0:3. S tremi goli jih je uničil Roberto Soldado. Zato pa se je za poraz v Minsku svojim navijačem odkupil Bayern, ki je zmagal z golom iz enajstmetrovke, dosegel ga je Thomas Müller.

Prav tragedijo so doživeli igralci Celtic. Z golom Georgiosa Samarasa so povedli, Andres Iniesta je izenačil v zadnji minutni prvega dela, zmago Barcelone pa je v četrtni minutni sodniškega podaljška zagotovil Jordi Alba. Z istim rezultatom kot Barcelona je zmagal tudi Spartak, za prvo zmago za Ruse v tekmovalnju sta poskrbela Rafael Carricosa in njegov brazilski rojak Jardel, ki je dosegel avtograd. Tudi za Benfico je bil strelec Brazilec, in sicer Lima.

Braga je v Manchesteru vodila z 2:0, a to ni bilo dovolj niti za točko, saj sta Javier Hernandez z dvema goloma, drugega in zadnjega na tekmi je dosegel v 75. minutni, ter Jonny Evans zrežiral preobrat. Da ni zašel med najboljše klube, je spet dokazal Cluj, ki je v Carigradu pri Galatasarayu osvojil točko. Romuni so z avtogradom Danya Achilleja Nounkeuja povedli, domači so zapravili enajstmetrovko, a Burak Yilmaz je vendarle poskrbel za delitev točk.



Tako je igralec Nordsjaellanda Mikkel Beckmann presenetil Buffona po prostem udarcu, za moštvo iz Turina je izenačil Vučinić

ANSA

SKUPINA E IZIDA 3. KROGA						
Nordsjaelland - Juventus 1:1; Šahtar - Chelsea 2:1						
Šahtar Doneck	3	2	1	0	5:2	7
Chelsea	3	1	1	1	7:4	4
Juventus	3	0	3	0	4:4	3
Nordsjaelland	3	0	1	2	1:7	1
PRIHODNJI KROG (7. 11.): Chelsea - Šahtar, Juventus - Nordsjaelland						

SKUPINA F IZIDA 3. KROGA						
Bate - Valencia 0:3; Lille - Bayern 0:1						
Valencia	3	2	0	1	6:2	6
Bate Borisov	3	2	0	1	6:5	6
Bayern München	3	2	0	1	4:4	6
Lille	3	0	0	3	1:6	0
PRIHODNJI KROG (7. 11.): Valencia - Bate Borisov, Bayern - Lille						

SKUPINA G IZIDA 3. KROGA						
Spartak - Benfica 2:1; Barcelona - Celtic 2:1						
Barcelona	3	3	0	0	7:3	9
Celtic Glasgow	3	1	1	1	4:4	4
Spartak Moskva	3	1	0	2	6:7	3
Benfica	3	0	1	2	1:4	1
PRIHODNJI KROG (7. 11.): Benfica - Spartak, Celtic - Barcelona						

SKUPINA H IZIDA 3. KROGA						
Galatasaray - Cluj 1:1; Manchester - Braga 3:2						
Manchester Utd	3	3	0	0	6:3	9
Cluj	3	1	1	1	4:3	4
Braga	3	1	0	2	4:5	3
Galatasaray	3	0	1	2	1:4	1
PRIHODNJI KROG (7. 11.): Cluj - Galatasaray, Braga - Manchester						

Milan danes v Malagi, gostitelji so prvi v skupini C

MALAGA - Današnji nastop v Malagi za Milan res ne prihaja ob pravem času. Moštvo je v krizi, usoda trenerja Allegrijia visi na nitki (»predsednik Berlusconi me že ves tenen ni poklical,« je potožil), španski sprotnik, za katerega stojo petični šejk Abdullah Bin Nasser Al Thani, pa je izjemno nevaren. V skupini C premočno vodi, tako sanktpeterburški Zenit kot Anderlecht (v gosteh) je premagal s 3:0, v domači ligi pa zaseda moštvo trenerja Manuela Pellegrinija tretje mesto za nepremagljivima Barcelono in Realom. Nevaren je napadalec Saviola, po dva gla na glavo pa sta doslej dosegl Isco in Eliseu. Verjento postava Milana: Amelia, Abate, Mexes, Bonera, De Sciglio, de Jong, Ambrosini, Emanuelson, Montolivo, El Sharaway, Pato.

TENIS - Masters Šarapova boljša od Erranijeve

CARIGRAD - S prvimi tremi dvoboji se je v Carigradu začel zaključni masters sezone za teniške igralke. Rusinja Marija Šarapova je Italijanko Sara Erranij premagala s 6:3, 6:2, Poljakinja Agnieszka Radwanska pa je bila od Čehinje Petre Kvítové, branilke lanske zmage na tem tekmovalnju, boljša s 6:3, 6:2. Za Poljančino je bila to še le prva zmaga v četrtem medsebojnem obračunu. V rdeči skupini je tretjepostavljena Američanka Serena Williams, odpravila Nemko Angelico Kerber s 6:4, 6:1.

Sedanja številka 1, Viktorija Azarenka, bo svoj prvi dvoboj odigrala danes, ko bo njena tekmočica v rdeči skupini Kerberjeva. Na sporednu bosta še en dvoboj v tej skupini (Serena Williams - Li Na) ter dvoboj bele skupine Marija Šarapova - Agnieszka Radwanska.

Start tehnologije

FRANKFURT - Mednarodna nogometna zveza (Fifa) je podpisala licenčni pogodbi z dvema podjetjem za razvoj in uporabo tehnologije, s katero bi bilo mogoče določiti, ali je žoga prešla golovo črto ali ne. Podjetji bosta razvijali sistema Hawk Eye na temelju kamere in GoalRef na osnovi magnetnega polja. Oba sistema bodo prvič na uradnem tekmovalnju uporabili decembra letos na klubskem svetovnem prvenstvu na Japonskem.

Rekordna udeležba na ljubljanskem maratonu

LJUBLJANA - Slovenska prestolnica bo 27. in 28. oktobra gostila 17. ljubljanski maraton. Prireditelji so sporočili, da se je prijavilo 25.686 udeležencev iz 41 držav, kar je rekord te športno-rekreativne prireditve. V nedeljo se bo tek na 10.000 m začel ob 8.30, teka na 42 in 21 kilometrov pa ob 10.30, že 10 minut prej bo start paraplegikov na najdaljši razdalji. Za nedeljo je prijavljenih 16.942 tekačev (lani 14.600), na najdaljši razdalji pa bo nastopilo 1535 maratoncev in 274 maratonon. Start bo na Slovenski cesti, kar so uvedli lani, cilj pa na prenovljenem Kongresnem trgu.

ACH Volley začenja svojo pot

LJUBLJANA - Odobjkarji ACH Volley začenjamajo svojo pot v ligi prvakov. V Stožicah prihaja danes nemški podprvak Generali Unterhaching, ki naj bi bil Ljubljjančanom glavnim kandidatom za drugo mesto v skupini. Prvo mesto v skupini D naj bi bilo rezervirano za italijanskega prvaka Macerato, za drugo mesto, ki bi lahko še vodilo v osmino finala (letos je sistem nekoliko drugačen, saj zanesljivo napreduje le sedem zmagovalcev skupin v šest najboljših drugovrščenih), pa se naj bi borili vsi trije preostali klubi, poleg ACH Volleyja in Unterhachinga še belgijski Lennik.

Union Olimpija proti Panathinaikosu

</

**DELAVNICE NA ROGLI**

Mladinska skupina Cheerdance Millenium - Strele in nekateri predstavniki članske skupine Škratov, so se konec tedna udeležili cheer vikenda na Rogli, v organizaciji Cheerleading Zveze Slovenije. Kamp so vodili inštruktorji Cheerleading zveze Slovenije ter priznani trener Lupe Davis. Na programu so bile delavnice skokov, akrobatične, dvigov ter metov.

V prostem času so se preizkusili tudi na adrenalinskem sankališču Zlodejevo ter se sprostili v bazenu.



strelnica pa sta bila Jelenič (9 točk) in Fragiacomo (8). Jelenič je tudi zadel »trojko«.

VZS MITJA ČUK:**PORAZ, A DOBRA IGRA**

Grajenci VZS Mitje Čuk so v tekmi svojega košarkarskega prvenstva tokrat zgubili proti ekipi Zunami z igro pa so povsem zadovoljili. Tekma je bila namreč izenačena in košarkarji VZS so popusili še le v ključnih trenutkih. Vsi igralci našega zavoda so se potrudili, najboljša

EURO 2013 V SLOVENIJI - Finalni izbor maskote, ena tudi iz podjetja Štandrica Borisa Lutmana

Tudi »naš« Lipko

V igri za maskoto Eurobasketa je tudi nekaj zamejskega pridiha, saj je eno izmed štirih kandidatov za izbor oblikoval industrijski oblikovalec iz Štandreža Boris Lutman v sodelovanju s sodelavcema z Obale Mitja Milkovičem in Zinetom Miljakom. Lutman, ki vodi istoimensko podjetje v Ljubljani, kjer živi

ceju v Gorici študiral v Benetkah, Londonu, Milatu, Rimu in Trstu, nekaj let tudi deloval pri Philips Design v Eindhovenu na Nizozemskem.



(domov v Štandrež se sicer vrača zelo pogosto), je v nekaj dneh razvila Lipka, torej lipo s človeškimi lastnostmi. »V bistvu smo ga razvili v šestih dneh, za lipo pa smo se odločili prvič zato, ker smo želeli ponuditi nekaj novega. Navadno so maskote vedno živali: imeli smo tudi nekaj drugih idej, vendar je na koncu prevladala lipo. Mislim, da je še vedno najbolj pristen znak Slovenije, spomnili pa smo se tudi na kampanijo Slovenija, moja dežela, ki je imela v logotipu lipov list. Obenem pa je lipo od nekdaj simbol, ki združuje Slovence, pod lipo so se združevali tudi slovenski veljaki,« je pojasnil 38-letnik, ki je po maturi na klasičnem li-

Pred dokončnim oblikovanjem Lipko so pri podjetju Lutman design izvedli tudi anketo, da bi dobili povratno informacijo javnosti in se tako prepričali, da lahko postane Lipko maskota Eurobasketa. Lipo med drugim dobimo na pomembnih slovenskih trgih, z njo povezujemo tudi slovenske like, kot sta Kralj Matjaž in Martin Krpan, kjer simbolizira lipo zmago in kreplost.

»Izdelati maskoto v obliki drevesa pa je bil kar velik izziv, saj je drevo trdno, maskota pa fleksibilna. Ti dve lastnosti smo uspeli združiti s prispolbo, saj drevesce pomeni

Bibi

s Tmedio v Gorici in nasprotno skuša razvijati čim več projektov v Italiji (v prednosti je zaradi dvojezičnosti).

Od pondeljka poteka na spletni strani maskota.zurnal24.si spletno glasovanje, v kateri je bil včeraj zvečer Lipko v vodstvu. Za njim hitro cepeta Lupi, volk: »Lipi je naš najhujši konkurent, ven-

Jamko

dar me spominja na Vučka z olimpijskimi iger 1984,« je o konkurenči še pripomnil Štandrc. Kranjska čebela Bibi in človeška ribica Jamko pa sta do včeraj zbrala veliko manj glasov. Štiri maskote so v bistvu finalistke natečaja, izbrali so jih Komisija Košarkarske-

Lipi

ga zvezze Slovenije in nekateri reprezentanti. Lipko Lipe - kot se glasi njegovo »primek«, zbera prijatelje in podpornike tudi na faceboiku na svojem profilu. Vsak lahko zanj enkrat glasuje vsak dan vse do 4. novembra.

Ob Lipku pa razvija Lutman s sodelavci tudi pisarniške produkte Akta, ki so prav tako povezane z Eurobasketom. Že lani so oblikovali platnice zvezkov, map in organizatorjev na temo evropskega prvenstva v košarki (na platnici sta bila tudi reprezentanta Zoran in Goran Dragič), letos pa so že pripravili dizajn za naslednje leto. Ta bo prav tako promoviral športni dogodek. (V.S.)

trdno obrambo pred napadalci, z vejam pa je nakazana spretnost pod košem,« je pojasnil Lutman, ki je med drugim tudi poučeval na Državnem tehničnem zavodu Vega, tačas pa sodeluje tudi

UNDER 19 ELITE**Jadran ZKB uspešen proti enemu izmed favoritov**

Falconstar - Jadran ZKB 65:68 (18:17, 41:28, 56:45)

JADRAN: Valentinuz 2, N. Daneu 20, Majovski 3, Gregori 7, Sternad, T. Daneu, Ridolfi 18, Batic 12, Zoch, Mattiassich 6, trener Oberdan.

Jadran ZKB je na gostovanju v Tržiču vknjižil novi dve točki proti ekipi, ki sodi med boljše v tem prvenstvu. Trener Dean Oberdan se je ob koncu tekme veselil predvsem zaradi dopadljive igre, ki so jo varovanci prikazali na trenutke, in pa seveda zmage, ker je prišla čisto na koncu.

Jadranovci so tekmo začeli prepričljivo. Nasprotnika so zaustavili z obrambo po celem igrišču, tako da nikakor ni uspel ujeti pravega ritma. Točka razlike pa se je ob koncu druge četrtine prevelila v visok zaostanek, saj so jadranovci zaigrali nepremišljeno. Ob polčasu je bil rezultat 41:28. V tretji četrtini so razliko uspeli le rahlo zmanjšati, zaostanek pa so uspeli nadoknadiši še v zadnjih desetih minutah, ko so povsem prevladali. S consko obrambo so namreč onemogočili gostiteljem pot do koša, tako da so slednji v desetih minutah uspeli doseči le 9 točk, Jadran pa je s 23 doseženimi točkami izničil zaostanek in na koncu zmagal. Med posamezniki sta izkazala Niko Daneu in Martin Ridolfi, ki sta bila tudi najboljša strelnica, še stiranajst dni pa bosta odstotni Andrej Žerjal in Leghissa Lambertto zaradi poškodbe glezinja.

NAMIZNI TENIS**V Červinjanu zmagli Claudio Micolaucich**

Ta konec tedna se je kopica pingpongašev ŠK Kras podala v Červinjan na drugi dejelni turnir, veljavjen za kvalifikacije na dražavno prvenstvo. V kategoriji najmlajših so prvci nastopili Elisa Aresca, Arturo Severi in Juan Manuel Zaleri. Začeli so komaj tekmovati, tako da niso dosegli vidnejših uvrstitev. Vsako tekmovanje pa je obogatitev, ki s časom pomaga rasti.

Med nastopajočimi pa gre posebno omeniti Claudio Micolaucich, ki je zmagal pri mladinkah, kot tudi v tretji kategoriji. Katarina Milič je tudi dobro opravila svojo nalogo, saj je bila med mladinkami tretja (igra se namreč tudi tekma za tretje mesto), v tretji kategoriji pa je bila četrta. Giada Sardo se je v isti kategoriji prebila iz kvalifikacijske skupine in za tem zmagala še v naslednjem krogu. Manj sreča so imeli Martina Bresciani, Johana Milič in Isabella Torrenti. Prvi dve sta igrali tudi v kategoriji mladink. Vinicio Divo je v peti kategoriji presenetil in osvojil bronasto medaljo; nastopal pa je tudi Paolo Fabris, ki pa se ni prebil in skupine. Edi Bole in Gianni Rotella sta igrala v tretji kategoriji, kjer je konkurenca ostrelja.

Naslednji turnir, vedno kvalifikacijskega značaja, se bo odvijal, 8. decembra, tudi tokrat v telovadnici v kraju Cervinano del Friuli. (R)

Obvestila

SK DEVIN prireja novembrski smučarski sejem v dvorani Gostilne-Picerije Bita v Križu. Zbiranje opreme 7. in 8. novembra od 10. do 19.30, prodaja od 9. do 12. novembra od 10. do 19.30. (petek 15.30-19.30) in prevzem opreme 13. novembra od 10. do 19.30. Ne prezrite te posebne priložnosti. Informacije: 3358416657 ali 3358180449.

SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabilne smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Općinah. V četrtek, 8. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 9. novembra, od 18. do 21. ure; sobota, 10. novembra, od 16. do 21. ure; nedelja, 11. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Ob prilikah, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2013. Info: 3475292058, www.skbrdina.org

BALINANJE - Gaja v B-ligi**Zaradi šibkih točk tudi tokrat praznih rok**

Našim balinarjem ne gre v tehničnem zbijanju in igri v krog

V krstnem nastopu B-lige pred domaćimi gledalcji so balinarji Gaje doživeli drugi zaporedni poraz. Tudi tokrat pa je treba priznati, da so se srčno borili in klonili pred Pederobbi iz okolice Belluna s končnim 8:12. Poleg odsotnega Capitania je žal tokrat zaradi zdravstvenih težav odpovedal tudi najboljši igralec Rosati, ki se je moral umakniti z igrišča že na polovici nastopa v hitrostnem zbijanju. Če na kratko analiziramo prva dva nastopa ugotavljamo, da sta doslej šibki točki Gaje tehnično zbijanje in igra v krog, ki sta na sporedu v prvem delu srečanja. Doslej so v teh disciplinah izborili le eno zmago v osmih nastopih. V soboto so bili zato za uspeh prisiljeni do seči štiri zmage. Podvig bi jim skorajda uspel, saj je le dvojica v postavi Smid in Leghissa, ki ga je zamenjal Gabrielli, položila orožje! Prvi točki za domačine je dosegel Leghissa v tehničnem zbijanju (13:11). Sancin je imel v isti zvrsti nekaj smole in je potegnil krajski konec (18:22).

. V hitrostnem zbijanju je publika pričakovala izenačen obračun med odličnima

Rosatija in mladega Rossaja, ki pa se je zaradi prej omenjenih težav zaključil že na polovici (14:35). V nadaljevanju so zelo dobro opravili poverjeno naloge Sancin med posamezniki (13:2) in dvojico Natural-Calzi, ki je v enem lučaju iz stanja 6:3 s šestimi točkami takoj prešla na 12:3, takoj zatem pa izborila še zmagočito točko. Trojki pa zaradi slabega nastopa Kramarja ni šlo vse po načrtih. A ko ga je zamenjal E. Rossi, ji je klub živalemu odporu gostov uspelo (v težkim trenutkih je Rossi zadel kar 5 balinčkov) spraviti zmago pod streho (10:8). Nekaj podobnega bi se lahko pripetilo tudi dvójici, kjer je Gabrielli zadeval balinčka kot za stavo, a bil žal neuspešen pri kroglah, tako da je bil poraz neizbežen (4:13). V prihodnjem krogu bo Gaja prosta.

Izidi 2. kola: Sna-Quadrifoglio 9:11, Gaja-Pederobba 8:12, Mugnai-Novanta 9:11, Canova-Dolada 18:2, Villaraspa ni igrala

Vrstni red: Canova in Pederobba 3, Mugnai, Sna, Quadrifoglio, Villaraspa in Novanta 2, Gaja in Dolada 0. (Z.S.)

Glasovanje do 4. novembra**na spletni strani maskota.zurnal24.si**

LJUBLJANA - Košarkarska zveza Slovenije (KZS) je danes razkrila štiri finaliste med maskotami, ki se bodo potegovali za naziv uradne maskote košarkarskega Evro 2013 v Sloveniji. O maskoti bodo odločali navijači z glasovanjem prek spletka, kandidati pa so kranjska čebela Bibi, človeška ribica Jamko, lipo Lipko in volk Lupi. Kot so sporocili iz KZS, so na razpis povabili 25 slovenskih oblikovalskih studiev, posameznikov in agencij. V roku so prejeli osem predlogov za maskoto, v finale so se uvrstili štirje. Kranjsko čebelo Bibi so na KZS opisali kot eno izmed redkih avtohtonih in na Slovenskem vzgojenih vrst, ki je zaradi svojih odličnosti, kot so marljivost, ustvarjalnost in nepopustljivost, izjemno pomemben gost v čebelnjakih po celi svetu. Človeška ribica Jamko je eden najbolj prepoznavnih simbolor in značilnosti Slovenije ter naslovni lik Postojnske jame. Človeško ribico vsi Slovenci spoznamo že v prvih letih šolanja, zaradi nenavadnosti pa nam v spominu ostane za vse življenje. Bistvo lipe Lipka je drevo slovenstva, lipo, utripajoče srce pa je sestavljen iz čiste skladnosti med naravo in človekom, pravijo na KZS. Volk Lupi pa je prastari prebivalec Slovenije, ki je naša pogorja pred nekaj leti že skoraj zapustil. A si, ker je kar polovica naše dežele prekrita z gozdovi, Slovenije brez takšnega prebivalca ne moremo predstavljati, so na kratko opisali zadnjega kandidata.

Maskoto izbirajo športni navdušenci z glasovanjem na spletni strani maskota.zurnal24.si do 4. novembra. Med tiste, ki bodo glasovali, pa bodo podelili tudi nagrade.



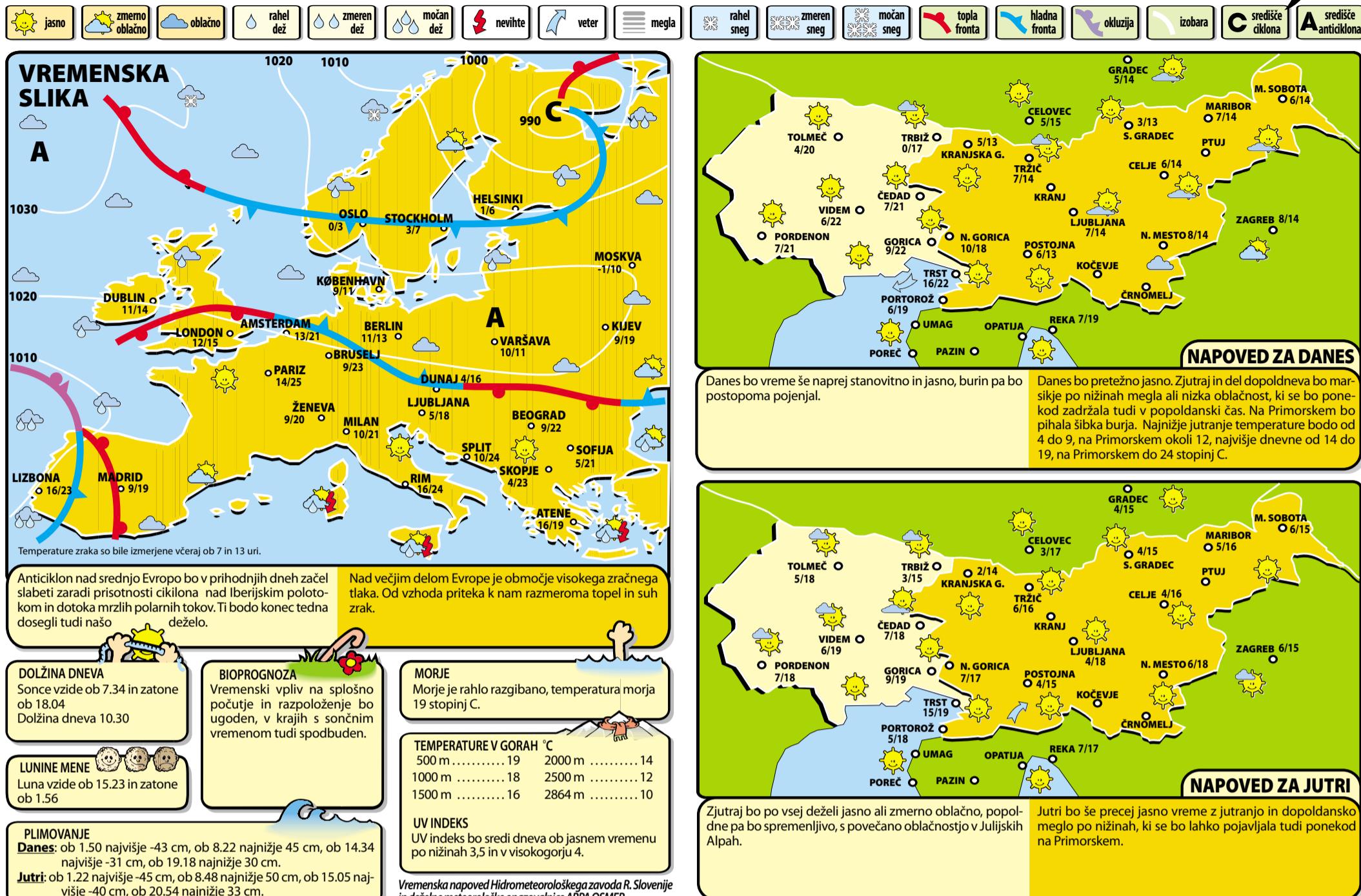
Bibi

dar me spominja na Vučka z olimpijskimi iger 1984,« je o konkurenči še pripomnil Štandrc. Kranjska čebela Bibi in človeška ribica Jamko pa sta do včeraj zbrala veliko manj glasov. Štiri maskote so v bistvu finalistke natečaja, izbrali so jih Komisija Košarkarske-

Lipi

ga zvezze Slovenije in nekateri reprezentanti. Lipko Lipe - kot se glasi njegovo »primek«, zbera prijatelje in podpornike tudi na faceboiku na svojem profilu. Vsak lahko zanj enkrat glasuje vsak dan vse do 4. novembra.

Ob Lipku pa razvija Lutman s sodelavci tudi pisarniške produkte Akta, ki so prav tako povezane z Eurobasketom. Že lani so oblikovali platnice zvezkov, map in organizatorjev na temo evropskega prvenstva v košarki (na platnici sta bila tudi reprezentanta Zoran in Goran Dragič), letos pa so že pripravili dizajn za naslednje leto. Ta bo prav tako promoviral športni dogodek. (V.S.)



VATIKAN - Papež jo je povzdignil na čast oltarja to nedeljo

Kateri Tekakwitha - prva ameriška Indijanka, ki je postala svetnica



VATIKAN - Kateri Tekakwitha je prva ameriška Indijanka, ki je postala svetnica. Prizadevanja za kanonizacijo pripadnice pleme Mohawk so se začela že pred 60 leti, glavni pogoj za to - čudež - pa je izpolnila skoraj 300 let po svoji smrti. Papež Benedikt XVI. jo je v nedeljo razglasil za svetnico. Papež Janez Pavel II. je Tekakwitho leta 1980 razglasil za blaženo, čudež pa je bil potren leta 2006. V zvezni državi Washington se je med igranjem košarke poškodoval otrok star pet let. Med poškodbo je Jake Finkbonner, sicer domorodni Američan, dobil bakterijo, ki razjeda meso in zdravniki mu niso mogli pomagati kljub številnim operacijam. Njegov obraz je namreč "cvetel kot tulipan".

Po obisku nune Kateri Mitchell, ki je prinesla relikvijo - kosti iz zapetja po-korne Tekakwithe in je skupaj s starši in drugimi zavzetlo molila, se mu je zdravstveno stanje izrazito izboljšalo in v nedeljo je bil 12-letnik med romarji, ki so od papeža v Vatikanu prejeli sveto obhajilo. Papež je povedal, kako nenavadno je bilo, da je svetnica sploh sprejela katoliško vero. "Naj nam njen vzor pomaga živeti v

ljubezni do Jezusa, ne da bi zanikal to, kar smo," je povedal Benedikt XVI.

Kateri Tekakwitha se je rodila leta 1656 na severu današnjih ZDA očetu iz plemena Mohawk in materi iz plemena Algonquin, ki jo je oče ugrabil med enim od pogostih spopadov med indijanskimi plemenami na severu Amerike. Družino ji je pobila epidemija vodenih koz in bolezni, ki je tudi njej izmazila obraz. Krščena je bila v 20. letu starosti, cesar njeni sonarodnjaki niso sprejeli z navdušenjem in Tekakwitha se je odpravila 320 kilometrov stran v jezuitsko vas Kahnawake nedaleč od Montrealja.

Tam je nato živel a le še štiri leta, čudež pa so se začeli še po njeni smrti. Najprej s prikazovanji ljudem, ki so ji pripisovali čudežne ozdravitve raznih bolezni. Po pričevanju jezuitov se je njen obraz po smrti povsem očistil vseh brazgotin. Tekakwitha se je med jezuiti povsem posvetila molitvi in se odrekla posvetnemu življenju. Svoje telo je podajala hudim preizkušnjam, kot je bosa hoja po snegu, žerjavica med prsti na nogah, spanje na trnovi postelji in podobno. (STA)

Nizozemci za ogrevane kolesarske steze

HAAG - Nizozemski raziskovalci so si zamislili nov način, kako bi številnim kolesarjem v državi omogočili kolesarjenje tudi v mrzlih zimskih mesecih in zmanjšali število poškodb - ogrevane kolesarske steze. Številna nizozemska mesta so že izrazila zanimanje za ogrevalni sistem. "Ideja je pod kolesarske steze namestiti sistem, ki bi pozimi preprečeval nastanek ledu," pojasnjuje inženir Marcel Boerefijn. Stezo bi ogrevali s pomočjo geotermalne energije, ki bi jo črpali približno 30 do 50 metrov pod površino. Ideja je sicer navdušujoča, ima pa tudi manj svetlo plat, in sicer stroške. Kilometer tako ogrevane kolesarske steze bi namreč stal med 20.000 in 40.000 evrov. (STA)

PARIZ - Skulptura v središču polemik

Kipar ovekovečil Zidanov udarec z glavo



PARIZ - Nekdanji francoski nogometni zvezdnik Zinedine Zidane je nedavno doživel bronasto upodobitev, ki pa vsem ljubiteljem nogometa ni všeč. Predstavniki francoških amaterskih nogometnih združenj tako zahtevajo, da pristojni umaknejo kip Zidana in Marca Materazzija izpred centra Pompidou v Parizu, ker se po njihovem mnenju ne skladajo s športno etiko.

Alžirski konceptualni umetnik Adel Abdessemed je konec septembra razstavljal petmetrske skulpture, s katerima je v bron zamrznil in ovekovečil sloviti trenutek bližnjega srečanja glave Zinedina Zidana s prsnim košem italijanskega branilca Marca Materazzija. Gre seveda za slovit in razprtiti dogodek, ki je za vedno zaznamoval finale svetovnega prvenstva v nogometu v Nemčiji leta 2006. Zidane je za svoj napad v 110. minutni tekme, ki pa ga je spodbudil tudi njegov tekmelec s predzrno provokacijo, pre-

jel rdeč karton in tako končal bogato reprezentančno kariero. Italija pa je po izvajjanju enajstmetrovk premagala Francuze in osvojila svetovni naslov.

Petmetrska kipa bosta pred cenz

tom Pompidou razstavljena do 7. januarja, pred tem sta gostovala v newyorski galeriji David Zwirner. Nogometni navdušenci so z veseljem sprejeli novost na pariški kulturni sceni, veliko se jih fotografira pred kipom in pri tem skušajo posnemati položaj obeh igralcev, Zidanovega s sklonjeno glavo in Materazzijevega, kako pada vznak.

A po mnenju francoskih amaterskih nogometnih zvez je umetnik v bogati karieri Zidana našel prav "edi-ni trenutek, ki ga ne bi bilo treba ovekovečiti." Po njihovem mnenju je bila poteza grd konec veličastne karriere, zato si Zidana ne zaslужi, da ga zdaj na to spominja še kip. Sam nogometna do zdaj še ni povedal, ali mu je delo Abdessemeda všeč ali ne. (STA)

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Risanka Pimpa – Gledališče senc
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale (v. V. Maya) **15.15** Aktualno: La vita in diretta (v. M. Venier, M. Liorni) **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nan.: Sposami **23.05** Dnevnik – Kratke vesti **23.10** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)



23.35 Film: The Mothman Prophecies – Voci dall'ombra (horor, ZDA, '02, i. R. Gere)

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.00** Dnevnik **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: CentoVetrine **14.45** Show: Uomini e donne **16.20** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.10** Nan.: RIS Roma 3 – Delitti imperfetti **23.40** Nan.: Il capo dei capi

Italia 1

6.40 Risanke **8.45** Kviz: Transformat (v. E. Papi) **9.30** Nan.: E.R. Medici in prima linea **10.30** Nan.: Grey's Anatomy **12.10** Rubrika: Cotto e mangiato – Il menù del giorno **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Futurama **14.10** Risanka: Simpsonovi **14.35** Risanka: Dragon Ball GT **15.00** Nan.: Fringe **16.00** Nan.: Smallville **16.50** Nan.: Merlin **17.45** Resničnostni show: La scimmia **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: CSI – Scena del crimine **20.20** Nogomet: Malaga CF – AC Milan, Champions League, prenos **23.00** Rubrika: Champions League Speciale

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffee Break **11.00** Rubrika: L'aria che tira **12.20** Rubrika: Ti ci porto io... in cucina con Vissani **12.30** 18.20 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: Cristina Parodi Live **15.55** Nan.: Il commissario Cordier **17.45** Aktualno: Cristina Parodi Cover **19.15** Show: G'Day **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Dok.: Atlantide **23.20** Dok.: La7 Doc **0.25** Aktualno: Omnibus Notte

della paura (akc., ZDA, '02) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Nan.: Tierra de Lobos

ura **17.00** Novice, športne vesti in vremenska napoved **18.00** Info. odd. za otroke: Infodrom **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.30** Slovenska kronika **19.45** Vremenska napoved in športne vesti **20.05** Film tedna: Cirkus Columbia **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved **23.05** Prava ideja! **23.35** Koncert

ju zločina – Miami **0.00** Nan.: Razočara- ne gospodinje



Kanal A

7.40 Risane serije **8.10** Svet **9.05** 17.05 Nan.: Številke **10.00** 18.55 Nan.: Na kraju zločina – New York **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** Nan.: VIP **13.50** Nan.: Frasier **14.20** Nan.: Moja super sestra **14.50** Film: Zlati zmaj (akc., ZDA, '96) **16.35** Nan.: Kako sem spoznal vajino ma- mo **18.00** 19.45 Svet, Novice **20.00** Film: Globoka modrina (zf, ZDA/Australija, '99)

7.00 Otroški program: OP! **8.05** Otroški infokanal **8.50** Zabavni infokanal **10.10** Do- bra ura **11.40** Dobro jutro (pon.) **14.00** So- botno popoldne (pon.) **15.35** Opus **16.05** O živalih in ljudeh (pon.) **16.30** Na vrtu (pon.) **17.00** Črno-beli časi (pon.) **17.20** Mostovi – Hidak **17.50** Glasnik **18.15** Ev- ropski magazin **18.35** Maribor 2012 **18.50** Dok. odd.: Jelenk – sveta gora starovercev **19.40** Žrebanje lota **19.55** Športni iziv **20.25** Odbojka: Liga prvakov, 1. kolo, ACH Volley : Unterhaching, prenos iz Ljubljane **22.25** Odd. o modi: Bleščica **23.00** Film: Al- banec

21.55 Film: Matrix Revolutions (akc., ZDA/Australija, '03, i. K. Reeves, Moni- ca Bellucci) **0.20** Film: Umorjeni odvetnik (triler, Kan., '09)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena: V studiu Boris Devetak in Marko Sancin; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan - V sinjo brezkončnost. Pripravlja Vili Prinčič; 11.00 Studio D; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Ahoj Terst! Pripravlja Borut Klabjan; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Od- prta knjiga: Daniel Glattauer: Proti severnemu vetrju - 23. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 6.30 Poročila; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjek; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.30, 9.30 Poročila; 9.00 Dopolan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditve; 10.00 Živalski blues; 11.00 Pesem in pol; 12.30 Opol- dnevnik; 13.30 Na rešetu; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po že- ljah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprt za srečanja; 21.00 Kon- certna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 In- die ni Indija.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Felici con coach; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Antepri- ma classifica; 11.00, 18.00 Economia e dintor- ni; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Commento in studio; 13.33 Fegiz Files; 14.00, 23.00 Finestra sul Friuli Venezia Giulia; 14.35, 20.00 My radio; 15.00 La biblioteca di Babele; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Po- merriggio ore quattro; 19.30 Večerni dnevnik; 21.00 Sconfinando; 22.00 Classicamente alter- nato a liricamente; 22.30 Sonoramente classic; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Po- ročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 11.2, 11.3 - nočna kro- nika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Priimkova de- lavnica; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.00 Dnevni program; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtni- ce in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz spo- redov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymna- sium; 21.05 Hotel Romantika; 22.00 Zrcalo dne- va; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd. v ang. in nem.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zdgodba; 6.45

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliku poslano uredništvu, ne vracoamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništvo oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhod- nem dogovoru z založnikom.

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Sreda, 24. oktobra 2012 19

7.30 Vreme; 7.00 Kronika; 7.50, 12.45, 16.15, 19.40 Dan 202; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55 Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.00 Avto- mobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žulj; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Napoved sporeda; 14.00 Kulturnice; 14.30 Obvestila; 14.45 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Odbita do bita; 17.10 Evropa osebno; 17.35 Novice in obvestila; 18.00 Hip hop/R'n'B; 18.30 Knjižni namig; 18.55 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocne ne za- mudite; 20.00 Odprt termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Na piedestal.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 16.05 Napoved programa; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrip; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Inter- mezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Ar- sov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Na ljudsko temo; 17.00 Glas- beni utrip; 18.00 Čas, prostor in glasba; 19.00 Al- legro ma non troppo; 19.30 Slovenski concer- tino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iska- nja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrip (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Ago- ra: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svo- bodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in per- per (105,5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik:

DUŠAN UDOVIČ

Redakcija:

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email:

trst@primorski.eu

Gorica:

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email:

gorica@primorski.eu

Dopisništvo:

Čedad, Ul. Ristori 28,<br

NOVA OTVORITEV



Naslednja izmed preko 3.200 poslovalnic v vaši bližini!



Sedaj tudi od **25.10.2012** v Novi Gorici,
Prvomajska ulica 35, Shoping park Supernova

Odpiralni čas: od ponedeljka do sobote od 09.00 do 21.00 ure, nedelja od 09.00 do 15.00 ure



Otroške jopice
ali hlače iz flisa
Velikosti: 92-128

samo

3,19



Ženske jopice iz flisa
z norveškim potiskom, enobarvne, velikosti: 34-46

samo **5,49**



Moške srajce
različne barve, velikosti: S-XXL

samo **4,19**



Bunde za dojenčke
različni motivi in barve, velikosti: 68-86

samo **7,49**

Samo kratek čas



od 10,99